

ЗМІСТ

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА: РОЗВИТОК СИСТЕМИ І КОНТЕКСТ

- [] Планом дій Уряду на 2016 рік визначено заходи з підвищення рівня доступності і якості безоплатної вторинної правової допомоги, та посилення територіальної спроможності громад
- [] Візит української делегації на чолі із Міністром юстиції до Канади
- [] Можливості співпраці професійних спільнот правників України та Канади
- [] Делегація Мін'юсту на чолі з Павлом Петренком відвідала Нідерланди
- [] *«Ми поступово переходимо від моделі Legal Aid – чистої правової допомоги, – до моделі Legal Empowerment – посилення правової спроможності територіальних громад», - Андрій Вишневський*
- [] Система БПД достроково перейшла до системи електронних закупівель
- [] Статистичні дані щодо роботи системи БПД у січні-лютому 2016 року
- [] Інформація про роботу зі зверненнями громадян, які надходять до Координаційного центру

ФАКТИ ТА ПОДІЇ

- [] Питання розширення доступу до правосуддя в Україні обговорили в експертному колі
- [] У столиці обговорили стан виконання проектів Плану дій Ради Європи для України
- [] Як допомогти особам, які постраждали від торгівлі людьми – можливі шляхи експертної співпраці
- [] У столиці пройшов тренінг для адвокатів «Правова допомога учасникам бойових дій на Сході України»
- [] *«Безоплатна правова допомога – це єдина реформа, яка вдало реалізована, та йде у правильному напрямку», - експерти*
- [] *«Наміри у нас єдині – зробити адвокатуру сильною, а роботу адвоката більш професійною» - обговорення проекту Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»*
- [] Бюро правової допомоги створюють реальні можливості громадянам реалізувати свої права безпосередньо там, де вони живуть
- [] Проблеми, що виникають при оцінюванні якості надання адвокатами безоплатної правової допомоги, потребують вирішення на законодавчому рівні – професійне обговорення у Хмельницькому
- [] Безоплатна правова допомога в Україні: **медіа дайджест**
- [] Новини порталу «Правовий простір»

ПРИКЛАДИ УСПІШНОГО ЗАХИСТУ АДВОКАТІВ, ЯКІ НАДАЮТЬ БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

- [] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях
- [] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення
- [] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій
- [] Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності
- [] Закриття кримінального провадження
- [] Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом
- [] Успіхи адвокатів у справах цивільного та адміністративного процесів

КРАЦІ ПРАКТИКИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

- [] Корисні практики в роботі центрів з надання БВПД
- [] Європейська практика правового захисту

NB! При використанні матеріалів інформаційного дайджесту посилання на джерело обов'язкове
© 2016 Координаційний центр з надання правової допомоги

Безоплатна правова допомога в Україні: розвиток системи і контекст

[] Планом дій Уряду на 2016 рік визначено заходи з підвищення рівня доступності і якості безоплатної вторинної правової допомоги, та посилення територіальної спроможності громад

16 березня 2016 року на засіданні Уряду було затверджено [план дій Кабінету Міністрів України на 2016 рік](#), у якому, зокрема, визначено заходи з посилення правової спроможності територіальних громад та підвищення рівня доступності і якості безоплатної вторинної правової допомоги.

Так, пунктом 76 цього плану передбачені заходи з посилення правової спроможності громад, які включають в себе наступне:

- 1) утворення та забезпечення роботи п'яти міжрегіональних правопросвітницьких ресурсно-комунікаційних платформ у м. Києві, Дніпропетровську, Львові, Одесі та Харкові;
- 2) проведення широкої адвокаційної кампанії для громад та відповідних органів місцевого самоврядування щодо обов'язку таких органів забезпечити доступ до безоплатної первинної правової допомоги у кожній громаді;
- 3) утворення близько 400 бюро правової допомоги у структурі місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у районах та містах обласного значення шляхом ліквідації 586 територіальних органів Мін'юсту.

NB! Нагадаємо, [бюро правової допомоги розпочнуть свою роботу 1 липня 2016 року](#). Діятимуть вони як відокремлені підрозділи [місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги](#). Основним завданням бюро буде правопросвітництво у відповідних територіальних громадах. Фахівці бюро надаватимуть безоплатну

первинну правову допомогу (юридичні консультації), забезпечуватимуть прийом звернень про отримання БВПД від громадян, які відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» мають на неї право та, згідно з наказом відповідного місцевого центру, забезпечуватимуть представництво інтересів таких громадян в суді. Окрім того, звернувшись до бюро, громадяни зможуть отримати доступ до онлайн-сервісів Міністерства юстиції України.

Пункт 77 плану дій Уряду передбачає заходи з підвищення рівня доступності і якості безоплатної вторинної правової допомоги, зокрема:

- 1) *супроводження проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення доступу до безоплатної правової допомоги та підвищення якості її надання» ([реєстраційний № 3044](#)) у Верховній Раді України.*

NB! Нагадаємо, зазначений законопроект 04 листопада 2015 року розглянуто під час засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя та рекомендовано прийняти його Верховною Радою України за основу.

У законопроекті, зокрема, пропонуються такі зміни:

По-перше: надати право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги особам, середньомісячний сукупний дохід яких не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму встановленого законом для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення.

По-друге: доповнити перелік суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу внутрішньо переміщеними особами, особами, які лише претендують на отримання статусу учасника АТО або внутрішньо переміщеної особи.

По-третє: передбачити, що учасники бойових дій, у тому числі учасники АТО, мають право на всі види правових послуг безоплатної вторинної правової допомоги. Чинна редакція закону обмежує таке право лише наданням безоплатної правової допомоги в частині вирішення питань, пов'язаних із їх соціальним захистом. На сьогодні, така особа може отримати безоплатну правову допомогу лише у разі порушення права на пільги та гарантії соціального захисту, передбачені Законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основні

засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні» та «Про жертви нацистських переслідувань».

По-четверте: встановити, що безоплатна вторинна правова допомога продовжує надаватися до завершення відповідної стадії кримінального провадження у разі зміни (скасування) запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою слідчим суддею, судом першої інстанції.

По-п'яте: конкретизувати підстави та порядок заміни адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

Крім того, шляхом внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» пропонується врегулювати питання щодо отримання інформації з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування на запит центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, що дозволить оптимізувати процедуру звернення клієнта до відповідного центру та підтвердження належності до суб'єктів права на безоплатну

вторинну правову допомогу, оскільки особам не потрібно буде збирати додаткові документи для підтвердження їх належності до вразливих категорій населення, а лише подати документ, що посвідчує особу.

2) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 465 «Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу» та законопроекту щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» стосовно встановлення розміру оплати послуг адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, на рівні не менше 5 відсотків мінімальної заробітної плати на годину та забезпечення її відповідними додатковими видатками з державного бюджету.

План дій Кабінету Міністрів України на 2016 рік затверджений розпорядженням від 16 березня 2016 р. № 184-р «Про затвердження плану дій Кабінету Міністрів України на 2016 рік».

[NB! Переглянути повний текст розпорядження](#)

[] Візит української делегації на чолі із Міністром юстиції до Канади

Впродовж 29 лютого – 4 березня 2016 проходив візит української делегації на чолі із Міністром юстиції Павлом Петренком до Канади.

*Візит української делегації Міністерства юстиції до Канади
29.02. – 01.03.2016*

*«Уряд Канади запросив Міністерство юстиції України, щоб поділитися з нами своїм багаторічним досвідом у сфері надання безоплатної правової допомоги громадянам. Упевнений, що ця співпраця стане плідною», – розповів **Павло Петренко** – І з допомогою наших канадських партнерів – як уряду, так і неурядових організацій – наша система надання безоплатної правової допомоги стане ще ефективнішою та доступнішою для українців».*

Візит мав на меті сприяти зміцненню діалогу між Канадою та Україною у сфері верховенства права, зокрема, у тому, що стосується доступу до правосуддя та правової допомоги; забезпечити поглиблене та практичне ознайомлення представників української делегації з підходом Канади до забезпечення доступу до правосуддя та організації надання правової допомоги. А також – ознайомити представників української делегації з різними шляхами та засобами залучення громадських організацій та представників громадянського суспільства до розвитку правової спроможності на рівні громад та підтримки роботи системи правової допомоги у Канаді.

У складі української делегації на чолі із Міністром юстиції – директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський**, керівник Служби Міністра юстиції **В'ячеслав Волошин** та радник Міністра юстиції **Олександра Журахівська**. Разом із членами української делегації участь у зустрічах в рамках візиту беруть представники команди проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» – директор проекту **Лариса Бізо**, менеджер проекту в Україні **Оксана Кікоть**, менеджер проекту в Канаді **Тетяна Войтан** та його координатор у Канаді **Лінда Прухніцкі**.

Павло Петренко, Карен МакБрайд, Андрій Вишневецький
29.02.2016, Оттава

29 лютого українська делегація мала низку зустрічей в Оттаві (Онтаріо). Зокрема, представники Мін'юсту на чолі із Павлом Петренком мали зустрічі в офісі Канадського бюро міжнародної освіти, зокрема з її Президентом **Карен МакБрайд**.

«Впевнений, корисним для ефективного розвитку системи БПД в Україні, стане наше детальне ознайомлення з досвідом функціонування системи надання безоплатної правової допомоги в провінції Онтаріо, де вона існує вже понад 40 років», – Павло Петренко.

Крім того, делегація зустрілися з екс-директором Національного суддівського інституту, суддею у Суді Онтаріо **Брайаном Ленноксом**. А також мала зустріч із

Послом України в Канаді **Андрієм Шевченком**.

1 березня в Оттаві українські делегати зустрілися із Міністром іноземного розвитку і зв'язків з франкомовними країнами **Марі-Клод Бібо**.

«Під час зустрічі я подякував канадському Уряду за підтримку реформаторських зусиль Уряду України, зокрема у сфері захисту прав людини. Висловив вдячність нашим канадським партнерам за підтримку в рамках проекту «Доступна і якісна правова допомога в Україні» та інших важливих проектів, які впроваджуються нині в Україні», - зазначив Павло Петренко.

У ході зустрічі обговорено можливості продовження і подальше розширення підтримки розвитку системи безоплатної правової допомоги в Україні, в тому числі після 2018 року. А також нові можливі проекти у рамках продовження співпраці, зокрема, щодо реформування пенітенціарної системи.

Крім того, 1 березня відбулася зустріч з Урядовим уповноваженим з питань доступу до публічної інформації Канади **Сюзан Лего**. Діяльність Урядового уповноваженого забезпечується працівниками бюро, які проводять розслідування, займаються питаннями врегулювання спорів; здійснюють нагляд за діяльністю федеральних установ відповідно до законодавства; представляють Урядового повноваженого в суді при розгляді справ та надають юридичні консультації щодо розслідувань та законодавчих питань.

2 березня делегати мали низку зустрічей у Торонто (провінція Онтаріо) щодо ознайомлення та обміну досвідом у наданні безоплатної правової допомоги, та обговорення реформ, які наразі впроваджує

Павло Петренко, Сюзан Лего
01.03.2016, Оттава

Мін'юст.

Зустрічі у Правовій допомозі Онтаріо (Legal Aid Ontario), 02.03.2016
Торонто

Так, представники української делегації зустрілися з очільниками Правової допомоги Онтаріо – з Головою наглядової ради/ради директорів **Джоном МкКамусом**, виконавчим директором **Девідом Філдом** та віце-президентом **Девідом МкКілломом**. «Ознайомились з роботою системи безоплатної правової допомоги в Торонто, яка ефективно працює тут більш ніж 50 років, зустрілись з представниками служби БПД з метою обміну досвідом», - **Павло Петренко**.

Також делегація на чолі із Павлом Петренком зустрілась з Парламентським секретарем Міністерства юстиції Канади: «Провели зустріч з Парламентським секретарем Міністерства юстиції Канади Білом Блером, на якій була підтверджена подальша підтримка Урядом Канади

наших реформ у сфері надання безоплатної правової допомоги, правоохоронних органів, пенітенціарної системи та судової системи України», - зазначає очільник Мін'юсту.

Наостанок третього дня візиту відбулась зустріч з українською діаспорою Торонто, зокрема, з президентом Конгресу українців Канади **Павлом Гродом** та президентом Українсько-канадської асоціації адвокатів **Алексом Ільченком**.

3 березня українська делегація відвідала суд Оттави та юридичні клініки Онтаріо. *«Сьогодні відвідали суд Оттави, де побували в офісах безоплатної правової допомоги у кримінальних та сімейних справах, поспілкувалися з адвокатами служби безоплатної правової допомоги Онтаріо та мали нагоду спостерігати за їхньою роботою безпосередньо в судовому засіданні», - зазначає **Павло Петренко**.*

Також делегати продовжили своє ознайомлення із канадською системою БПД.

«Корисним досвідом став візит до однієї з 76 юридичних клінік Онтаріо, що надають безоплатну правову допомогу соціально незахищеним громадянам у трудових справах, справах орендодавця з орендарем, і справах, пов'язаних із отриманням статусу біженців», - повідомляє Міністр юстиції України.

Насамкінець делегація мала зустріч з українською громадою Оттави.

Робочий візит української делегації на чолі із Міністром юстиції України Павлом Петренком до Канади організований в рамках проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», який реалізується Канадським бюро міжнародної освіти у партнерстві з Координаційним центром з надання правової допомоги (Міністерство юстиції України) за фінансової підтримки Уряду Канади.

ДОВІДКОВО

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА
ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Проект «Доступна та якісна правова допомога в Україні» фінансується Міністерством закордонних справ Канади, впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти у партнерстві з Координаційним центром з надання правової допомоги. Проект діє до кінця 2018 року відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння між Координаційним центром з надання правової допомоги та Канадським бюро міжнародної освіти (підписаний 5 липня 2014 року)

Метою проекту є покращення рівного доступу до правосуддя для населення України (особливо представників вразливих верств) шляхом підтримки впровадження системи безоплатної правової допомоги та підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

[] Можливості співпраці професійних спільнот правників України та Канади

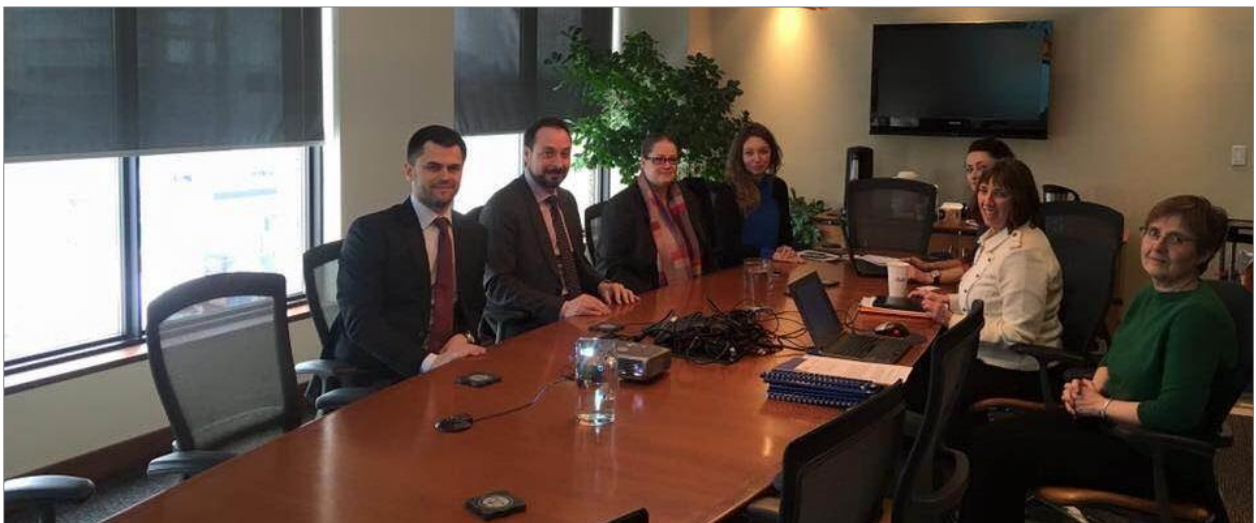

З 7 по 11 березня 2016 року відбулася місія української делегації правників до Канади, яка мала на меті ознайомитися із діяльністю професійних правничих спільнот цієї країни, та вивчення досвіду Канади у розробці та впровадженні програм професійного розвитку для адвокатів.

У складі української делегації – член правління Асоціації правників України, адвокат **Артем Стоянов**, керівник

відокремленого підрозділу ГО «Всеукраїнське об'єднання адвокатів, що надають безоплатну правову допомогу» в АР Крим, адвокат **Юлія Лісова**, директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський**.

Метою місії українських правників стало вивчення досвіду Канади у розробці та впровадженні програм професійного розвитку адвокатів, а також налагодження співпраці з Асоціацією правників Канади (Canadian Bar Association) з метою обміну досвідом та об'єднання зусиль щодо розвитку професійної спільноти правників в Україні.

*Зустрічі у Асоціації правників Канади (Canadian Bar Association), 07.03.2016
Оттава*

7 березня в Оттаві (провінція Онтаріо) делегати уже зустрілися з представниками Асоціації правників Канади (Canadian Bar Association) – його директором з питань міжнародної співпраці **Кімберлі Інксатер** та директором з професійного розвитку та стратегічних ініціатив **Авівою Ротенберг**. Асоціація адвокатів Канади є найбільшим та найвідомішим «добровільним» професійним об'єднанням юристів у Канаді (заснована у 1896 році та налічує близько 36000 членів з усіх провінцій та територій Канади) і має багаторічний досвід успішної діяльності, зокрема, у сфері професійного розвитку та навчання, забезпечення доступу до правосуддя та верховенства права, захисту прав та інтересів своїх членів тощо. Під час зустрічі, Кімберлі Інксатер розповіла про місію СВА, її організаційну структуру та сфери діяльності, стратегічні

ініціативи та професійні секції, а також представила 25-річний досвід СВА щодо впровадження міжнародних проектів у більш ніж 30 країнах. Авіва Ротенберг поділилася з українською делегацією програмами СВА з професійного розвитку, зокрема, розповіла про щорічні конференції, дистанційне навчання, програми розвитку навичок та особистого розвитку, оцінку потреб та відбір тренерів/презентаторів тощо. За словами Авіви: *«так, наші юристи чудові, але можуть стати ще кращими»*, і СВА їм в цьому допомагає. Крім того, окрема увага приділяється підтримці та розвитку молодих професіоналів. Жоден тренер/модератор/виступаючий не отримує оплату від СВА, навпаки, така діяльність вважається престижною та є персональним досягненням в кар'єрі.

Візит також включав серію зустрічей з адвокатами, в тому числі й з тими, що надають безоплатну правову допомогу в кримінальних та цивільних справах, з метою обміну досвідом та кращими практиками щодо захисту прав клієнтів.

Так, **8 березня** відбулася зустріч з виконавчим директором Центру захисту суспільних інтересів **Джоном Лофордом** (Public Interest Advocacy Centre). Особливістю цього офісу є те, що він не займається індивідуальними клієнтами. Робота офісу сфокусована на тому, аби виявляти такі проблемні ситуації, які порушують, або потенційно можуть порушити права групи осіб. В основному, як дізналися українські правники, офіс працює із справами про захист інтересів у сфері телекомунікацій та права на приватність. Діяльність офісу, окрім представництва інтересів у суді, спрямована також на здійснення відповідних досліджень, лобювання законодавчих змін, вдосконалення відповідного законодавства. Також офіс займається підвищенням кваліфікації адвокатів у дотичних до його діяльності сферах. Зокрема, як розповіли канадські колеги, наразі офісом планується організація тренінгу для адвокатів у сфері захисту прав, які виникають та можуть бути порушені у зв'язку з використанням мережі Інтернет.

Крім того, українські правники у цей день мали зустріч з адвокаткою **Енн Лондон-Вайнштайн**, яка розповіла про особливості роботи адвоката в Оттаві у кримінальних справах, зокрема, надання правової допомоги у співпраці з «Правовою допомогою Онтаріо». Так, щонайменше 60% її практики складає робота саме у справах безоплатної правової допомоги. Наразі у провадженні її офісу (у складі 4-х адвокатів разом із нею) є 150 кримінальних справ. За словами адвокатки, участь у наданні безоплатної правової допомоги забезпечує їй та колегам можливість мати різноманітну практику та отримувати відповідний фінансовий дохід.

Також 8 березня делегати мали зустріч з представником Канадської асоціації адвокатів (Canadian Bar Association) **Гейлін Шеленберг**, у віданні якої – питання забезпечення рівного доступу до правосуддя та ролі СВА сприянні розвитку системи правової допомоги в Канаді. На зустрічі Гейлін Шеленберг поділилася досвідом проведення та результатами дослідження доступу до правосуддя вразливих груп населення, пропозиціями, які вироблені СВА щодо можливих шляхів усунення бар'єрів у доступі до правосуддя та правової допомоги, які існують в Канаді. Дослідження також мало на меті визначити, якою має бути система правової допомоги в Канаді у 2020 році, яким потребам вона має відповідати та які проблеми вирішувати. На основі дослідження (т.з. бенчмаркінгу) були вироблені основні показники та індикатори для системи

правової допомоги, яким вона має відповідати у різних провінціях та територіях у майбутньому, а також шляхи їх досягнення.

9 березня делегація відвідала суд Оттави, де мала нагоду ознайомитися з роботою ресурсного центру для адвокатів (включаючи бібліотеку, доступ до баз даних законодавства, зоною відпочинку, місцем для зустрічі з колегами тощо), офісами так званих «чергових адвокатів», та відвідати судові засідання, які на той час відбувалися у суді. Цікавою та корисною, на думку українських делегатів, є практика організація офісів «чергових адвокатів», які надають безоплатну правову допомогу у приміщенні суду, що забезпечує оперативний доступ до адвоката осіб, які цього потребують. Такі адвокати працюють в «Правовій допомозі Онтаріо» і, зазвичай, беруть нескладні нетривалі справи, надають консультації та допомогу у складанні документів тощо. Представники делегації були вражені комфортною атмосферою в суді та повагою до громадян, які з тих чи інших причин приймають участь у судових процесах.

Делегати мали можливість поспілкуватися з адвокатами, які надають безоплатну правову допомогу у суді. За словами адвокатів, основна категорія їхніх справ – це сімейні справи, справи стосовно захисту прав дітей, захист у кримінальних провадженнях, справи стосовно осіб, які мають проблеми з психічним здоров'ям.

Цього ж дня відбулася підсумкова зустріч з представниками Канадської асоціації правників (Canadian Bar Association) **Кімберлі Інскатер** та **Авівою Ротенберг**, за участі **Мішель Ліринг**, яка співпрацює з СВА за напрямом доступу до правосуддя. На зустрічі обговорювалися питання налагодження співпраці між СВА, Асоціацією правників України та «Всеукраїнським об'єднанням

*Зустрічі у Асоціації правників Канади (Canadian Bar Association), 09.03.2016
Оттава*

адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу», зокрема, щодо розробки та впровадження програм професійного розвитку адвокатів в Україні. **За результатами зустрічі була досягнута домовленість про візит СВА в Україну в рамках українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» для вивчення потреб у навчанні та розвитку адвокатської спільноти в Україні та обговорення подальших кроків співпраці.**

Зустрічі у Асоціації правників округу Карлтон (Country of Carleton Law Association), 09.03.2016, Оттава

У цей же день українські правники зустрілися із довіреною Раді директорів Асоціації правників округу Карлтон (Country of Carleton Law Association) **Розалін Конвей** – адвокатом, спеціалістом з кримінального права та суддею в «суді з незначних справ» (small claims court). Вона розповіла колегам про канадський

досвід єднання адвокатської спільноти шляхом проведення спільних навчальних та культурних заходів; залучення молодих спеціалістів до юридичної спільноти. Крім того, пані Конвей ознайомила учасників із системою менторства молодих спеціалістів та критеріями допуску адвокатів до надання безоплатної правової допомоги у кримінальних справах. Так, для отримання права на надання безоплатної правової допомоги адвокату необхідно пройти спеціальне стажування у досвідчених спеціалістів та відповідне спеціалізоване навчання.

Як дізналися наші колеги, Асоціація правників округу Карлтон (Country of Carleton Law Association) заснована ще 1888 року 60 адвокатами з метою методичної підтримки правників («юридична бібліотека»). Нині вона є другою (після СВА) найбільшою професійною організацією в провінції Онтаріо, діяльність якої спрямована на забезпечення її членів усією необхідною методичною літературою, юридичними дослідженнями, а також на підвищення кваліфікації адвокатів, проведення щорічних професійних конференцій тощо.

10 березня наші колеги вирушили до Торонто (провінція Онтаріо), де зустрілися з Президентом Українсько-канадської асоціації адвокатів **Алексом Ільченком**. За результатами зустрічі колеги досягнули згоди щодо партнерства у розвитку адвокатури України. Канадські колеги висловили готовність до підтримання ініціатив Асоціації правників України та ГО «Всеукраїнська асоціація адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» у цьому зв'язку.

[Українсько-канадська асоціація адвокатів](#) (Ukrainian Canadian Bar Association) функціонує як мережа адвокатів-практиків, суддів, параюристів та студентів юридичних факультетів українського походження у Канаді. Її мета – створення професійних можливостей для членів асоціації, менторства студентів та молодих юристів, допомоги у розвитку їх кар'єри, а також допомоги Україні та, зокрема, професійній адвокатській спільноті України, у розвитку системи правосуддя.

Також, українська делегація мала змогу зустрітися з регіональним відділенням СВА в Торонто, яке об'єднує правників, які працюють та проживають у провінції Онтаріо. Під час своєї місії до Канади українські правники дізналися, що підвищення кваліфікації адвокатів в Оттаві та усій провінції Онтаріо є також обов'язковим (12 годин), але участь у заходах із підвищення

кваліфікації для адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу, є платною: від 50 кан.доларів за півтори-дві години, якщо йдеться про участь у тренінгу у режимі он-лайн, та від 150 кан.доларів за реальну, «живу» участь у конференції чи у тренінгу. Як дізналися наші колеги, лекторам таких заходів оплата не здійснюється, але для них така робота є престижною і гарним показником у резюме.

Також серед адвокатів розповсюджена практика участі у тренінгах, конференціях у режимі он-лайн, з огляду на географічну віддаленість деяких регіонів в Канаді та некомпактність проживання населення. Як розповіли українським правникам, у підвищенні кваліфікації адвокатів багато уваги приділяється не тільки навчанню у сферах права, але і професіональним навичкам адвоката, його особистісному зростанню, психічному здоров'ю та

т.ін.

Візит української делегації до Канади організований в рамках проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», який реалізується Канадським бюро міжнародної освіти у партнерстві з Координаційним центром з надання правової допомоги (Міністерство юстиції України) за фінансової підтримки Уряду Канади.

Разом із членами української делегації участь у зустрічах в рамках візиту взяли представники команди проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» – директор проекту **Лариса Бізо**, менеджер проекту в Україні **Оксана Кікоть**, менеджер проекту в Канаді **Тетяна Войтан** та його координатор у Канаді **Лінда Прухніцкі**.

ДОВІДКОВО

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Проект [«Доступна та якісна правова допомога в Україні»](#) фінансується Міністерством закордонних справ Канади, впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти у партнерстві з

Координаційним центром з надання правової допомоги. Проект діє до кінця 2018 року відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння між Координаційним центром з надання правової допомоги та Канадським бюро міжнародної освіти (підписаний 5 липня 2014 року).

Метою проекту є покращення рівного доступу до правосуддя для населення України (особливо представників вразливих верств) шляхом підтримки впровадження системи безоплатної правової допомоги та підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

ВСЕУКРАЇНЬСКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ»

ВГО [«Асоціація правників України»](#) створена 30 листопада 2002 року на засадах професійної належності з метою сприяння втіленню в життя

принципу верховенства права в державному, суспільному та громадському житті, та об'єднує представників юридичної професії – науковців, політичних та суспільних діячів, інших осіб.

Наразі членами Асоціації правників України є понад 5 тис. правників, серед яких адвокати та практикуючі правники, державні службовці, науковці та освітяни, нотаріуси, працівники прокурорських, слідчих органів, органів МВС та СБУ, судді, юрисконсульти.

ГО "Всеукраїнське об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу"

ГО [«Всеукраїнське об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу»](#) є об'єднанням громадян, які здійснюють адвокатську та правозахисну діяльність, створене з метою захисту законних

професійних, соціальних, економічних та інших спільних інтересів.

Членами об'єднання можуть бути адвокати, які надають безоплатну правову допомогу, у тому числі ті, які надають таку допомогу pro bono, та які своєю активною діяльністю сприяють реалізації мети та завдань об'єднання.

У 24 областях та місті Києві функціонують відокремлені підрозділи об'єднання, до якого входять понад 1000 адвокатів.

[] Делегація Мін'юсту на чолі з Павлом Петренком відвідала Нідерланди

Протягом 20-22 березня 2016 року делегація Міністерства юстиції України на чолі з Міністром юстиції Павлом Петренком перебувала у Гаазі (Королівство Нідерланди).

До складу української делегації увійшли Перший заступник Міністра юстиції **Наталія Севастьянова**, керівник Служби Міністра **В'ячеслав Волошин** та директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський**.

Так, 21 березня Міністр юстиції України **Павло Петренко** підписав від імені України [Гаазьку конвенцію про угоди про вибір суду](#) та Протокол про право, що застосовується до зобов'язань про утримання. Метою конвенції є сприяння розвитку торгівлі та інвестиціям, зокрема шляхом визнання та допущення до виконання судом іншої держави рішення суду, який обрали сторони у цивільній або комерційній справі.

«Приєднання України до Конвенції розширить можливості виконання рішень українських судів в цивільних і господарських справах, в інших юрисдикціях, зокрема в державах-членах Європейського Союзу. Також це є важливим кроком в рамках переговорного процесу між Україною та ЄС на виконання пункту 2 статті 24 Угоди про асоціацію щодо приєднання України до Конвенції про юрисдикцію та визнання і виконання судових рішень у цивільних і кримінальних справах, учиненої в м. Лугано 30 жовтня 2007 року», – зазначив очільник Міністерства юстиції.

Підписаний Протокол розвиває загальні правила, які доповнюють [Конвенцію про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання](#), що набула чинності для України 1 листопада 2013 року.

Під час зустрічі з Генеральним секретарем Гаазької конференції з міжнародного приватного права **Крістофом Бернасконі**, яка відбулася того ж дня, українська делегація презентувала досвід Міністерства юстиції України у відкритті доступу до державних реєстрів та запровадженні електронного апостилю. Зокрема, **Павло Петренко** повідомив Генерального секретаря про наміри посилити активність України у заходах, що проводяться в рамках Конференції, з метою поширення українського досвіду серед інших держав-членів [Гаазької конференції з міжнародного приватного права](#). Ця Конференція є міжурядовою організацією, що була утворена 1893 року і об'єднує сьогодні 80 держав-членів, у тому числі Україну. Метою Конференції є робота над прогресивною уніфікацією норм міжнародного приватного права.

Також відбулась зустріч **Павла Петренка** з Міністром безпеки та юстиції Королівства Нідерланди **Ардом ван дер Штейром**, під час якої, зокрема, обговорювалися питання повернення до України предметів культурної спадщини, що належать до державних фондів і зберігалися у музеях на території Автономної Республіки Крим, надання міжнародної правової допомоги у розшуку та вилученні колекції творів мистецтва, викраденої 2005 року з музею Західної Фрісландії, та розгляду запиту Турецької Республіки до України про видачу громадянки Королівства Нідерланди, яка 2009 року отримала у Нідерландах статус біженця у зв'язку з ризиком зазнати катувань, нелюдського або такого, що принижує людську гідність поводження, якщо повернеться до Туреччини.

Під час зустрічі Міністр ван дер Штейр наголосив, що Нідерланди зацікавлені в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС, і члени Уряду працюють над її популяризацією в суспільстві: *«На намагаємося бути настільки розумними, наскільки це можливо, не тиснучи надміру, аби не отримати від суспільства зворотної реакції. Найголовніша проблема в тому, що голландці не стільки не вірять в Україну, скільки не вірять в об'єднану Європу»*, – зазначив він.

Окрім того, **Павло Петренко** мав зустріч із лідером опозиційної в Нідерландах партії «Д-66» **Олександром Пехтолдом**. Це єдина політична партія в Нідерландах, яка офіційно агітує за підтримку Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на референдумі, що відбудеться у Нідерландах 6 квітня поточного року, з використанням для цього партійних коштів. Під час зустрічі було обговорено аргументи, які могли б використовуватися партією для переконання голландців підтримати Україну.

З метою поширення інформації про ситуацію із захистом прав людини в Україні делегація Мін'юсту також зустрілась з представниками неурядових організацій, зокрема Гельсінського комітету Нідерландів та Федерації голландських асоціацій з питань інтеграції гомосексуалістів (Federation of Dutch associations for the integration of homosexuality COC Netherlands), яких було повідомлено, зокрема, про прийняття і початок реалізації в Україні масштабної [Національної стратегії у сфері прав людини](#), що була затверджена Президентом України і до розроблення якої було залучено близько 200 громадських організацій та правозахисників. Українська делегація

підкреслила, що [план заходів](#) з реалізації Стратегії, затверджений Урядом України, серед іншого передбачає і врегулювання на законодавчому рівні питання захисту майнових та інших прав людей однієї статі, що живуть у цивільному партнерстві.

[] «Ми поступово переходимо від моделі Legal Aid – чистої правової допомоги, – до моделі Legal Empowerment – посилення правової спроможності територіальних громад», – Андрій Вишневецький

Про це 17 березня 2016 року розповів директор Координаційного центру з надання правової допомоги Андрій Вишневецький у своїй презентації в [America House](#) (м. Київ). Він розповів про досвід системи безоплатної правової допомоги в Україні у питаннях подолання корупції, запобігання катуванням та порушенням прав людини.

Розмова з аудиторією розпочалась з історії розвитку системи БПД в Україні, яка пройшла шлях від прийняття ЗУ «Про безоплатну правову допомогу» у 2011 році, створення [регіональних центрів](#) з надання безоплатної вторинної правової допомоги у 2013 році для забезпечення доступу до правосуддя у кримінальних провадженнях, відкриття у 2015 році [місцевих центрів](#) для забезпечення доступу до БВПД у цивільних та адміністративних судових спорах - до посилення

правової спроможності громад шляхом [утворення в поточному році понад 400 бюро правової допомоги](#), у яких мешканці навіть невеличких містечок зможуть отримати доступ до якісної правової допомоги (юридичні консультації, доступ до он-лайн сервісів Міністерства юстиції, а також представництва інтересів у суді). Бюро працюватимуть у кожному районі та місті обласного значення як відокремлені структурні підрозділи місцевих центрів з надання БВПД.

Андрій Вишневський відзначив значну та безперервну роботу експертів, громадських організацій та Міжнародного фонду «Відродження», яка передувала створенню системи безоплатної правової допомоги в Україні і створила міцний фундамент для неї.

«Від самого початку для нас було очевидним, що система надання безоплатної вторинної правової допомоги – захист або представництва інтересів громадян у суді – априорі не може бути ефективною, якщо немає ефективного надання первинної правової допомоги. Тобто, доступу до правової інформації та юридичних консультацій на досудовому етапі і на рівні територіальних громад», – зазначив Андрій Вишневський.

Зазначаючи у цьому зв'язку про подальший розвиток системи БПД, Андрій Вишневський підкреслив: *«Поступово ми переходимо від моделі Legal Aid – чистої правової допомоги – до моделі Legal Empowerment – посилення правової спроможності територіальних громад»*. Саме у цьому, за його словами, полягає місія новостворюваних бюро правової допомоги.

У продовження розмови директор Координаційного центру розповів про результати, досягнуті системою БПД за 2015 рік у кримінальних провадженнях. Так, зокрема, він повідомив, що завдяки професійній роботі адвокатів, які надавали безоплатну правову допомогу у кримінальних провадженнях, було досягнуто близько 500 виправдувальних вироків та закриття провадження за відсутності складу чи події злочину; зафіксовано близько 1500 відмов у задоволенні клопотання прокурора, слідчого щодо обрання підозрюваному, обвинуваченому запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою; майже 7000 звільнень від відбування покарання з випробуванням; 9000 призначень мінімального строку (розміру) покарання або призначень більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.

Андрій Вишневський детально розповів про механізм забезпечення раннього доступу до правової допомоги, який реалізується шляхом негайного інформування регіональних центрів з надання БВПД про затримання громадян. Так, відповідно до [ЗУ «Про безоплатну правову допомогу»](#) протягом однієї години відбувається призначення адвоката для захисту інтересів

затриманої особи та протягом ще однієї години адвокат прибуває до відділку, де утримується його клієнт.

«В жодній іншій країні, навіть США та Канаді, не забезпечується можливість конфіденційного побачення адвоката та затриманого до першого допиту. В Україні ж ця можливість і це право реалізовані та закріплені на законодавчому рівні», – підкреслив він.

Статистика системи БПД говорить про те, що у 89% випадках затримані користуються своїм правом на безоплатну правову допомогу та не відмовляються від послуг адвоката, призначеного центром, навіть коли надалі вони планують залучити адвоката за договором у приватному порядку.

«У разі, якщо механізм сповіщення про затримання особи правоохоронними органами не спрацював, сама затримана особа, або її родичі можуть сповістити регіональний центр з надання БВПД про факт затримання, зателефонувавши на єдиний номер системи БПД в Україні: 0-800-213-103», – додав Андрій Вишневський.

Саме цей механізм дозволив ефективно реагувати на затримання активістів Майдану із перших днів протистоянь. Загалом під час тих подій регіональні центри прийняли 389 повідомлень про затримання активістів, пов'язаних з масовими мирними акціями протесту, 277 затриманих скористалися захистом, правовим гарантованим державою. Так, завдяки роботі системи БПД у період Майдану адвокатам вдалося зафіксувати 39 випадків катувань та нелюдського поводження із затриманими

протестувальниками, у 92 із 114 випадків захисниками оскаржувалося обрання затриманим особам запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (більша частина таких скарг була задоволена апеляційними судами повністю або частково).

У цьому зв'язку свої міркування висловив Євген Бистрицький, виконавчий директор Міжнародного фонду «Відродження»: *«На Майдані викарбувалося гасло, яке усі поділяють – це людська гідність. Це досить конкретне поняття, яке мусить бути захищеним. Чим більше люди будуть знати свої права і звертатися до таких центрів, знати, як захищати свої права – тим більше вони відстоюватимуть свою гідність. Це те, чого країні і досі не дуже вистачає. У мене ці два поняття збігаються – безоплатна правова допомога і громадянська, людська гідність, яка завдяки цьому розвивається. А значить, що за допомогою чітко фіксованих правових інституцій, таких як центри безоплатної правової допомоги, ми досягнемо того, що Україна стане європейською країною, де поняття «гідність» буде в центрі захисту прав людини».*

Про неупередженість і об'єктивність системи БПД говорить той факт, що послугами адвокатів за державний кошт можуть скористатися усі, хто відповідно до закону має на це право. Виключенням не є ані особи, що підозрюються у сепаратизмі чи терористичній діяльності, ані особи, що не є громадянами України, як, наприклад, затримані в зоні АТО спецназівці ГРУ Російської Федерації Александров та Єрофєєв, яким держава Україна забезпечила захисників. Виключенням не стали й політично-резонансі справи, як-то справа Геннадія Корбана, якому також був наданий адвокат системи БПД для захисту протягом перших 72-х годин після затримання.

«Усі ці справи продемонстрували відсутність будь-яких впливів та повну незалежність як адвокатів, які безпосередньо надають правову допомогу за призначенням, так і системи БПД як інституції в цілому», - підкреслив Андрій Вишневський.

Звертаючись до аудиторії, директор Координаційного центру нагадав, що позитивний вплив системи БПД у сфері кримінальної юстиції в Україні відзначають правозахисники. Зокрема, згадавши **Євгена Захарова**, директора Харківської правозахисної групи, який відзначив, що наявність безоплатного адвоката є другим за значущістю фактором (після скорочення кількості затримань) зменшення чисельності випадків застосування незаконного насильства правоохоронцями.

Серед корупційних проблем, які фіксує система безоплатної правової допомоги – проблема так званих «міліцейських адвокатів», які недобросовісно діють у зв'язці зі слідчими супроти інтересів клієнтів. Андрій Вишневський нагадав приклад резонансної справи на Львівщині, пов'язаної з фактом усунення від кримінального провадження незалежного захисника з активною професійною позицією та нав'язування іншого адвоката підозрюваному, обвинуваченому у вчиненні особливо тяжких злочинів всупереч його волі та закону. У результаті захисту, здійснюваного під час судового розгляду адвокатом за доручення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, обвинуваченого у здійсненні особливо тяжкого злочину було виправдано судом. Суд апеляційної інстанції залишив у силі вирок суду першої інстанції та зафіксував факт порушення права на захист та незаконної участі нав'язаного слідством адвоката на стадії досудового розслідування. Слідчого було притягнуто до дисциплінарної відповідальності. Однак за скаргою виправданого до кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури Львівської області на дії цього адвоката – у відкритті дисциплінарного провадження КДКА відмовила.

«Система безоплатної правової допомоги привабила нову генерацію адвокатів, тих, хто не згоден грати за корупційними правилами, а прагне бути справжніми захисниками в процесі», - зазначив **Андрій Вишневський**.

Завершував презентацію Андрій Вишневський статистикою щодо звернень громадян до нещодавно утворених 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Так, протягом 8 місяців (від початку роботи центрів з 1 липня 2015 року) до них звернулося понад 58 тисяч осіб, 20% з яких скористалися послугами адвоката для представництва своїх інтересів у суді. Решта клієнтів, які звернулися до місцевих центрів, отримали юридичні консультації з питань, що їх турбували. За словами Андрія Вишневського, це усі ті питання, з якими стикаються українці у своєму повсякденному житті. Зокрема, як повідомив він, близько 15 % звернень складають питання соціального забезпечення, житлові питання – 12 %, питання у сфері сімейного права – 10 %, ще 10% складають питання у сфері спадкового права, по 8% – земельні питання та питання у сфері договірної права, близько 5 % – питання трудових спорів.

«Ми дуже пишаємося тим, що система БПД, з однієї сторони фінансується державою, а з іншою – функціонує незалежно. І у багатьох спорах із державою адвокати допомогли захистити права громадян. Наприклад, є багато справ пов'язаних із недорахуванням пенсій. У спорах із управліннями Пенсійного фонду адвокатам вдається не лише відновити права, а й запобігти порушенню службовцями цих прав. І в цьому є важливий системний вплив системи БПД. По мірі наростання такої практики у майбутньому мотивація у чиновників до порушення прав громадян зменшуватиметься», – зазначив він, – Це означає, що коштом платників податків не лише надається правова допомога бідним людям, а й попереджаються порушення прав людини зі сторони чиновників».

NB! [Переглянути презентацію «Подолання корупції, запобігання катуванням та порушенням прав людини: досвід системи безоплатної правової допомоги в Україні»](#)

Серед гостей заходу були присутні представники міжнародних організацій-донорів, які опікуються питанням реформи системи кримінальної юстиції в Україні, громадських та професійних адвокатських організацій, представники органів адвокатського самоврядування, адвокати, журналісти та прості громадяни.

Так, менеджер проекту Ради Європи «Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції» **Кетеван Цхомалідзе** **повідомила**: «*Та співпраця, яка відбувалася в рамках проекту, який імплементується із 2013 року – дуже важлива для нас і головне – результативна. Рада Європи, незалежні експерти, вважаємо, що створено сильний пул адвокатів, які надають БПД, та які є так званими «agents of change» - агентами змін у сфері кримінальної юстиції. Які розповсюджують знання про Європейську конвенцію з прав людини і*

спряють правильній імплементації нового КПК. Ми вважаємо це вагомим досягненням системи БПД і реформи кримінальної юстиції у цілому в Україні». За її словами, ці результати стали підставою для Ради Європи для запуску другої фази Проекту, де одним із бенефіціарів є система безоплатної правової допомоги.

Про подальшу підтримку висловився й **Євген Бистрицький**: «*Ми будемо продовжувати давати гранти, аби адвокати, які чесно та якісно виконують свою роботу, продовжували це робити».*

NB! Повний відеозапис заходу

- ✓ [Досвід системи БПД в подоланні корупції, запобіганні катувань та порушень прав людини \(частина 1\)](#)
- ✓ [Досвід системи БПД в подоланні корупції, запобіганні катувань та порушень прав людини \(частина 2\)](#)
- ✓ [Досвід системи БПД в подоланні корупції, запобіганні катувань та порушень прав людини \(частина 3\)](#)
- ✓ [Досвід системи БПД в подоланні корупції, запобіганні катувань та порушень прав людини \(частина 1\)](#)

[] Система БПД достроково перейшла до системи електронних закупівель

Із 1 березня 2016 року у Координаційному центрі з надання правової допомоги та його територіальних відділеннях – регіональних та місцевих центрах з надання безоплатної вторинної правової допомоги – здійснено перехід до електронної системи державних закупівель.

Нагадаємо, що відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII з 1 квітня 2016 року центральні органи виконавчої влади та замовники, що здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, переходять до системи електронних закупівель; з 1 серпня 2016 року – переходять усі замовники.

Користуючись пунктом 4 розділу IX «Прикінцеві та перехідні положення» згаданого закону, наказом Координаційного центру від 26.02.2016 № 11 затверджено [Порядок застосування системи електронних закупівель](#), який із 01 березня 2016 року поширюється на Координаційний центр, регіональні та місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Тож починаючи з 1 березня 2016 року закупівлі товарів, робіт та послуг, вартість яких є меншою за вартість, що встановлена в частині першій статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі», буде здійснюватися Координаційним центром та центрами з надання БВПД відповідно до затвердженого порядку.

Наразі центрами проводяться усі необхідні дії спрямовані на приєднання до системи електронних закупівель, що буде реалізовано впродовж двотижневого періоду.

Нагадаємо, ЗУ «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII має на меті забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції. Ним встановлюються правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади, у тому числі через систему електронних закупівель. Система електронних закупівель – програмний комплекс, розроблений для проведення закупівлі та призначений для відбору постачальників товарів, робіт та послуг шляхом проведення електронного реверсивного аукціону (процес поступового зниження ціни пропозицій учасників у системі електронних закупівель).

NB! Додатково:

Наказ Координаційного центру [«Про внесення змін до Порядку застосування системи електронних закупівель»](#) від 12 березня 2016 року

Наказ Координаційного центру [«Про внесення змін до Порядку застосування системи електронних закупівель»](#) від 31 березня 2016 року

[] Статистичні дані щодо роботи системи БПД у січні-лютому 2016 року

✓ Організація надання безоплатної правової допомоги регіональними центрами з надання БВПД продовж січня – лютого 2016 року

✓ Загальна кількість виданих доручень для надання БВПД

Кількість виданих доручень для надання БВПД, за типами	Кількість виданих центрами БВПД доручень	Кількість відмов від призначеного адвоката
особам, до яких застосовано адміністративне затримання або адміністративний арешт	1673	81
особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	2501	308
у кримінальних провадженнях, у тому числі:	8120	312
• у випадках здійснення захисту за призначенням;	6799	290
• у випадках проведення окремої процесуальної дії;	568	19
• щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;	553	3
• у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);	31	0
• у випадках вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	227	0
особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	1666	0
Загалом	13960	239

✿ Вчасність прибуття призначених центрами адвокатів до затриманих осіб

Протягом січня-лютого 2016 року зафіксовано **112 випадки**, коли час між реєстрацією центром повідомлення про затримання особи та прибуттям адвоката до місця конфіденційного побачення із затриманою особою перевищив 1 годину, що становить **0,80 %** від загальної кількості виданих адвокатам доручень.

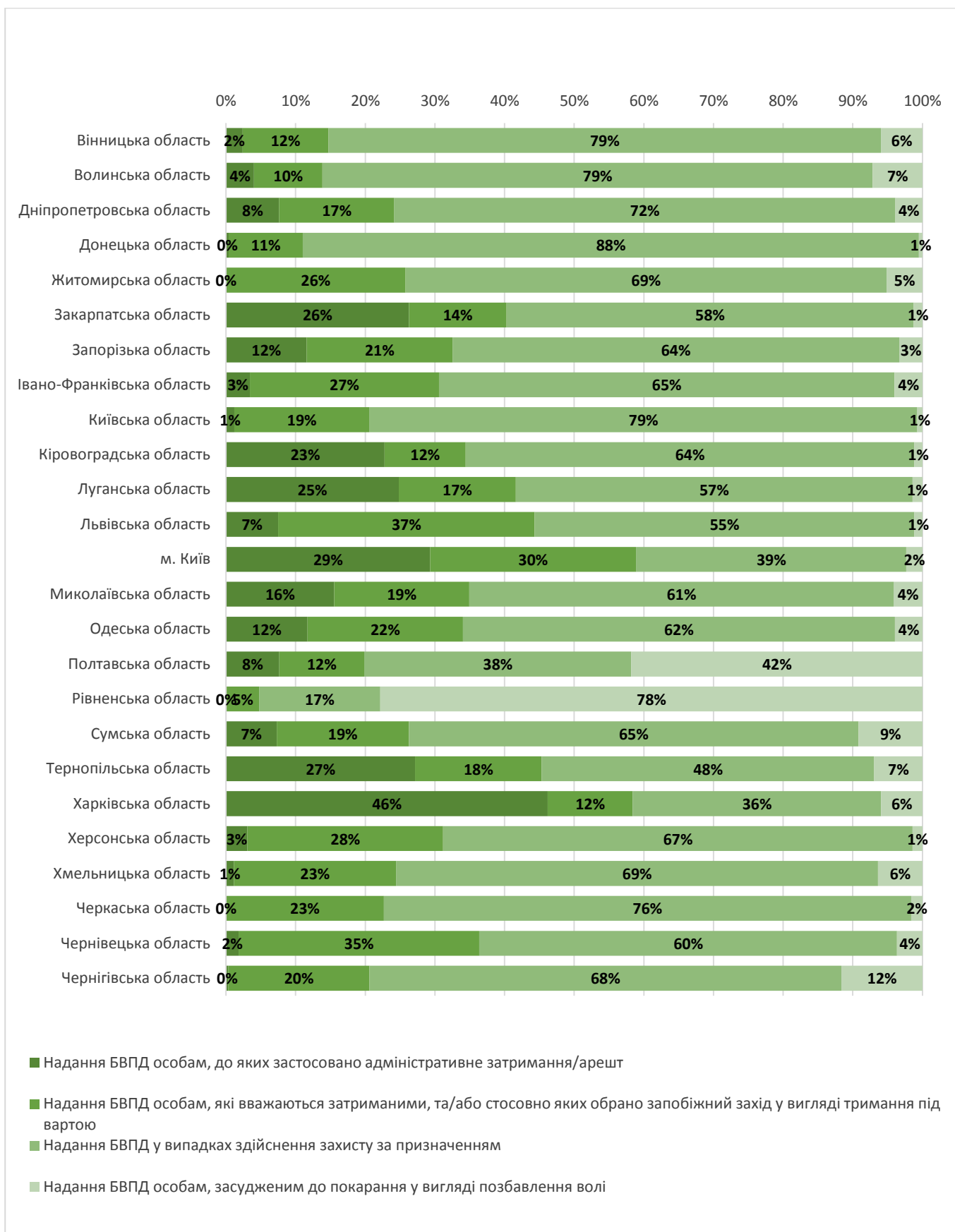
✿ Кількість адвокатів, залучених до надання БВПД

Станом на 29 лютого 2016 року центрами було укладено **2232** контракти та **14** договорів з адвокатами для надання безоплатної вторинної правової допомоги.

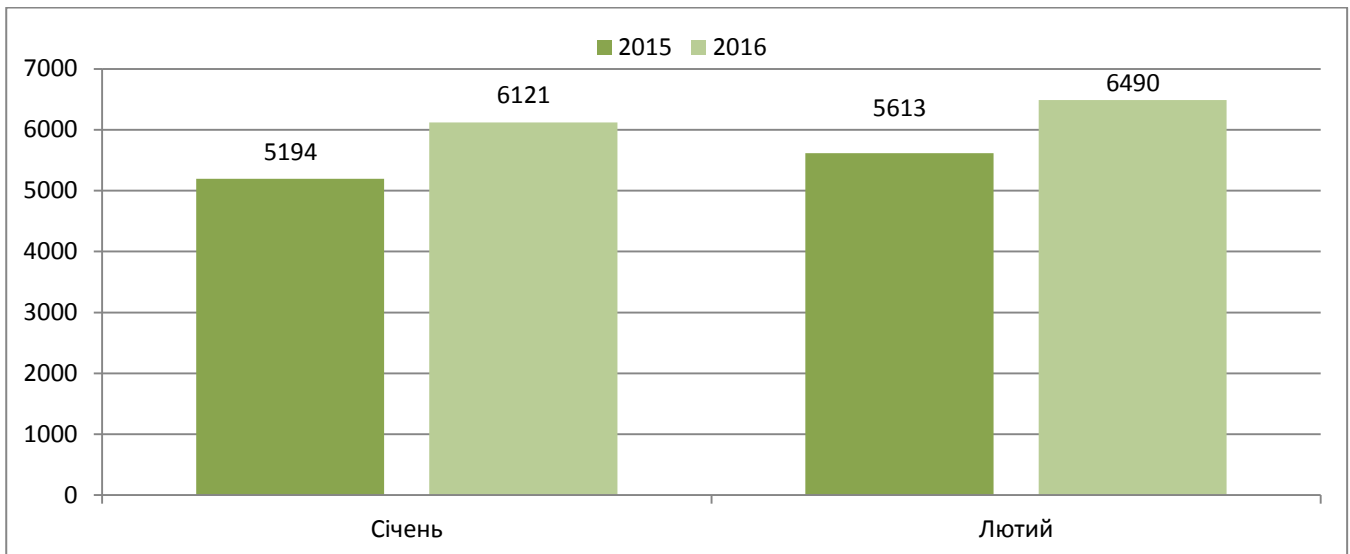
✓ Загальна кількість виданих доручень для надання БВПД у регіональному розрізі

Регіон / тип доручення центру з надання БВПД	особам, до яких застосовано адміністративне затримання/ арешт	особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	у кримінальних провадженнях	особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі	Загалом
Вінницька область	12	62	399	30	503
Волинська область	9	22	177	16	224
Дніпропетровська область	94	204	887	48	1233
Донецька область	3	84	698	4	789
Житомирська область	0	75	201	15	291
Закарпатська область	251	134	559	12	956
Запорізька область	52	94	288	15	449
Івано-Франківська область	12	95	229	14	350
Київська область	5	81	329	3	418
Кіровоградська область	133	68	376	7	584
Луганська область	139	94	319	8	560
Львівська область	52	256	379	8	695
м. Київ	216	218	286	17	737
Миколаївська область	116	145	455	31	747
Одеська область	92	175	487	31	785
Полтавська область	47	75	236	257	615
Рівненська область	1	59	220	984	1264
Сумська область	23	60	204	29	316
Тернопільська область	157	105	276	40	578
Харківська область	242	64	187	31	524
Херсонська область	11	100	240	5	356
Хмельницька область	3	62	184	17	266
Черкаська область	0	70	234	5	309
Чернівецька область	2	38	66	4	110
Чернігівська область	1	61	204	35	301
Загальний підсумок	1673	2501	8120	1666	13960

✓ Структура загальної кількості виданих доручень, %

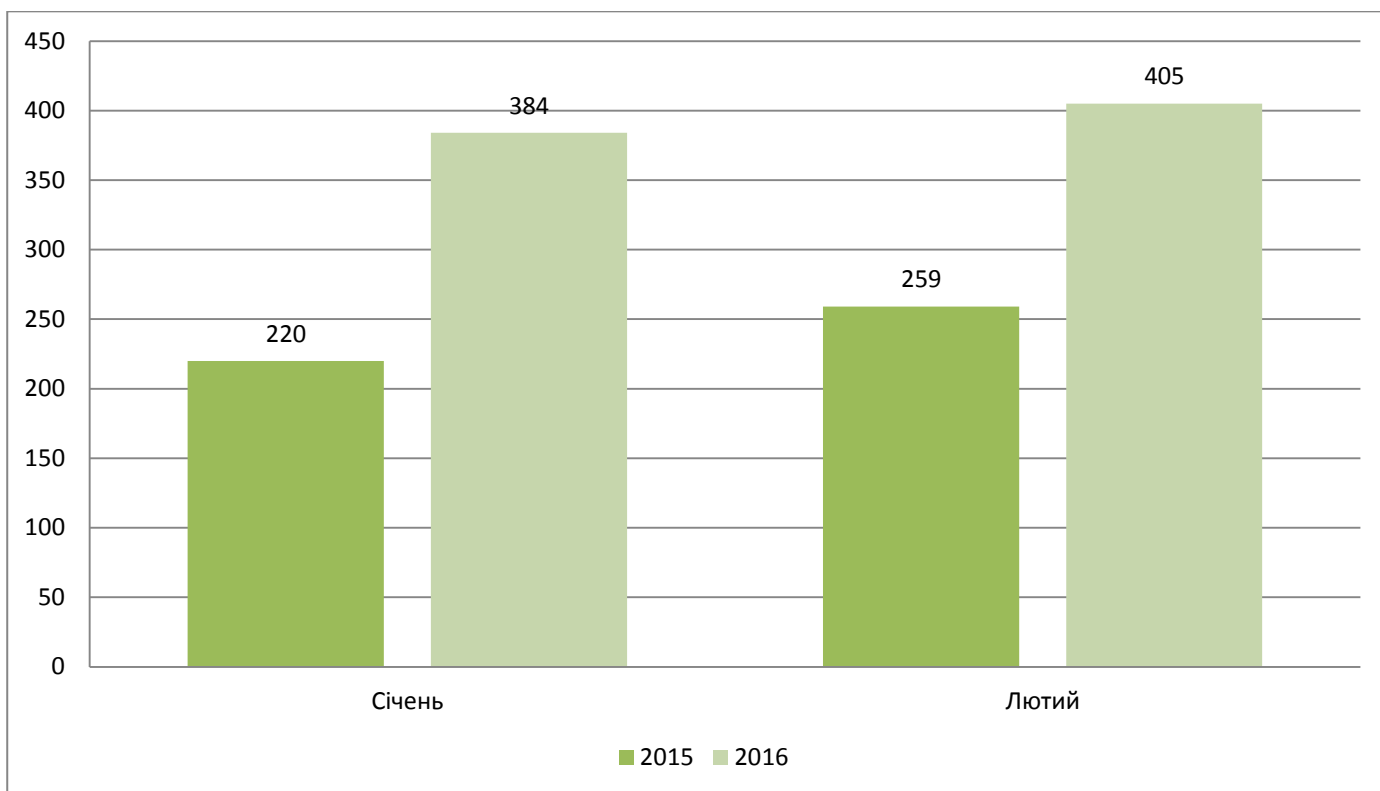
✓ Динаміка надання безоплатної вторинної правової допомоги у січні-лютому 2015 – 2016 рр. (без урахування АРК, Донецької та Луганської областей)

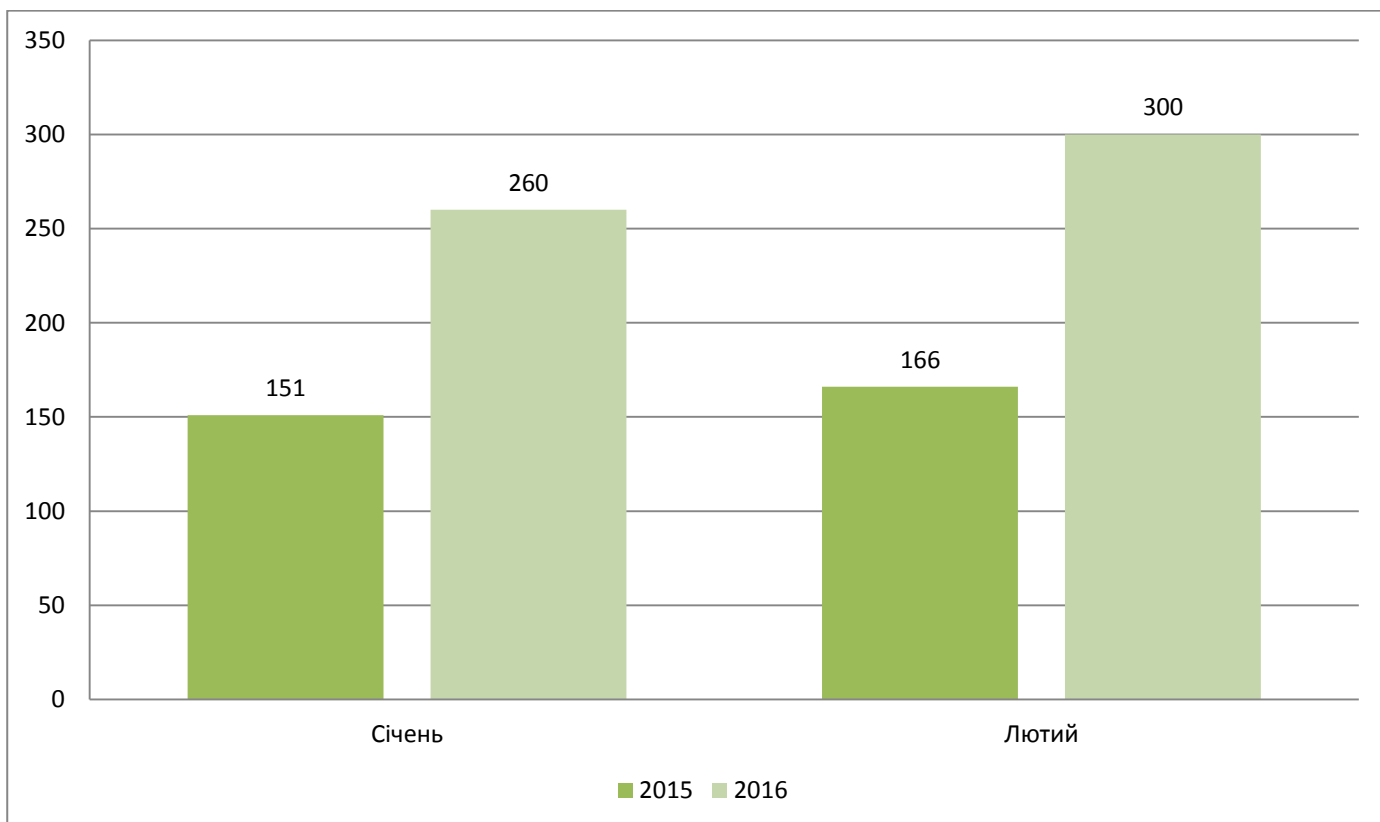
✓ Надання БВПД регіональними центрами у Донецькій та Луганській областях впродовж січня-лютого 2016 року

Надання БВПД у січні-грудня 2015 року, за типами доручень	Донецька область	Луганська область
особам, до яких застосовано адміністративне затримання або адміністративний арешт	3	139
особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою у кримінальних провадженнях, у тому числі:	698	319
• у випадках здійснення захисту за призначенням;	636	278
• у випадках проведення окремої процесуальної дії;		52
• щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;	8	8
• у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);	1	0
• у випадках вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	1	0
особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	4	8
Загалом	737	579

✓ **Динаміка кількості виданих доручень у січні-лютому 2015 – 2016 років у Донецькій області**

✓ **Динаміка кількості виданих доручень у січні-лютому 2015 – 2016 років у Луганській області**

✓ Показники результативності роботи адвокатів, що співпрацюють з центрами БВПД у січні-лютому 2016 року

Досягнутий для клієнта результат	Кількість випадків
У разі розгляду апеляційної скарги адвоката на обрання особі запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою запобіжний захід змінено на більш м'який	7
В результаті розгляду клопотання слідчого, прокурора про обрання затриманій особі запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою внаслідок дій адвоката судом обрано більш м'який запобіжний захід, а у разі якщо прокурором подавалася апеляція на таку ухвалу – запобіжний захід залишено без змін	19
Відмова у задоволенні клопотання прокурора, слідчого щодо обрання особі, яка підозрюється, обвинувачується у вчиненні злочину, запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у разі, коли такий результат досягнутий після розгляду слідчим суддею, судом подання прокурора, слідчого	25
Заміна або скасування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у разі, коли такий результат досягнутий внаслідок розгляду клопотання, поданого адвокатом	18
Винесення виправдувального вироку або скасування обвинувального вироку та закриття провадження судом апеляційної, касаційної інстанції	11
Закриття провадження за відсутності складу злочину, події злочину, у разі невстановлення доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливостей їх отримання	20
Зміна правової кваліфікації злочину, у тому числі:	
з особливо тяжкого на тяжкий	12
з особливо тяжкого на середньої тяжкості	7
з особливо тяжкого на невеликої тяжкості	3
з тяжкого на середньої тяжкості	16
з тяжкого на невеликої тяжкості	2
із середньої тяжкості на невеликої тяжкості	0
Зменшення кількості епізодів обвинувачення	25
Звільнення від відбування покарання з випробуванням (статті 75,79,104 Кримінального кодексу України)	347
Призначення найменш суворого з передбачених відповідною статтею особливої частини Кримінального кодексу України альтернативних покарань або більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (стаття 69 Кримінального кодексу України)	129
Призначення мінімального строку (розміру) покарання	294

✓ Організація надання безоплатної правової допомоги місцевими центрами з надання БВПД продовж січня – лютого 2016 року

Кількість клієнтів, які звернулися до місцевого центру, у тому числі:		26482
за типом правової допомоги:		
• отримання консультації, роз'яснення;		20842
• складення процесуальних документів;		3666
• здійснення представництва інтересів особи в суді		4938
за категоріями питань, з якими звернулися клієнти:		
• соціальне забезпечення;		3604
• спадкове;		3038
• сімейне;		3081
• медичне;		222
• трудове;		1355
• адміністративне;		741
• земельне;		1911
• договірне;		2162
• житлове;		2717
• інше цивільне;		4305
• виконання судових рішень;		661
• неправове питання;		202
• інше		2269
за результатами розгляду звернення:		
• надано роз'яснення, консультацію працівником центру;		19940
• спрямовано до установи, організації (установ, організацій), з якою центром організовано співпрацю для надання правової допомоги по суті порушеного питання;		2051
• прийнято письмове звернення про надання БВПД		6427
за категорією осіб, які мають право на БВПД (з числа тих, у яких прийнято письмове звернення про надання БВПД):		
• належність не підтверджено		2167
• особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми		2533

прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум» для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення;	
<ul style="list-style-type: none"> інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб; 	2076
<ul style="list-style-type: none"> діти-сироти; 	23
<ul style="list-style-type: none"> діти, позбавлені батьківського піклування; 	39
<ul style="list-style-type: none"> безпритульні діти; 	2
<ul style="list-style-type: none"> діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї; 	2
<ul style="list-style-type: none"> особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту"; 	67
<ul style="list-style-type: none"> ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; 	349
<ul style="list-style-type: none"> особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною; 	18
<ul style="list-style-type: none"> особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань; 	2
<ul style="list-style-type: none"> особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи; 	4
<ul style="list-style-type: none"> особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку; 	25
<ul style="list-style-type: none"> особи, реабілітовані відповідно до законодавства України 	2
за прийнятим рішенням про надання БВПД чи відмову у її наданні:	
про надання БВПД;	5217
про відмову у наданні БВПД	316
Кількість виданих центром доручень про призначення адвоката	5229

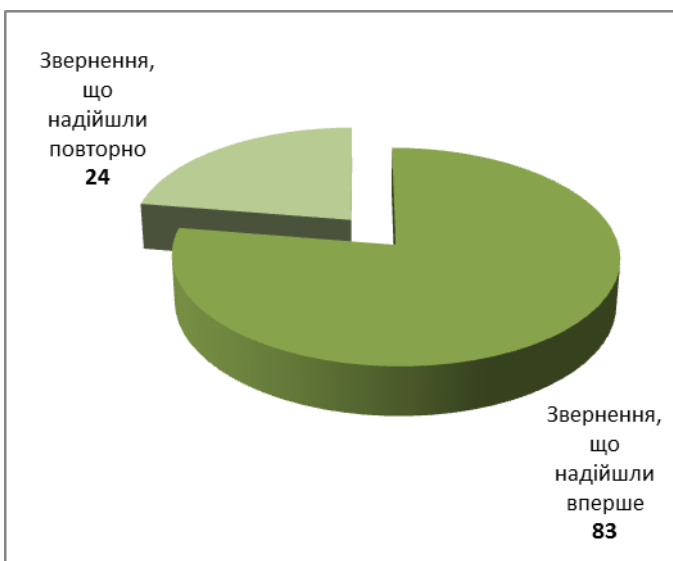
[] Інформація про роботу зі зверненнями громадян, які надходять до Координаційного центру

Одним з можливих критеріїв доступу осіб до безоплатної правової допомоги є кількість звернень (скарг), що надходять від громадян до Координаційного центру з надання правової допомоги.

З метою проведення моніторингу доступності до безоплатної правової допомоги, недопущення випадків винесення регіональними та місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги неправомірних рішень про відмову у наданні безоплатної правової допомоги, починаючи з 1 лютого 2016 року

Управлінням забезпечення доступу до правової допомоги розроблено та впроваджено google-форму для здійснення системного аналізу та узагальнення звернень громадян, які надходять до Координаційного центру з надання правової допомоги щодо порушення, на їх думку, посадовими особами регіональних та місцевих центрів їх права на отримання безоплатної вторинної правової допомоги, неналежних дій адвокатів, призначених для надання такої допомоги, роз'яснення положень законодавства у сфері безоплатної правової допомоги, а також з інших питань.

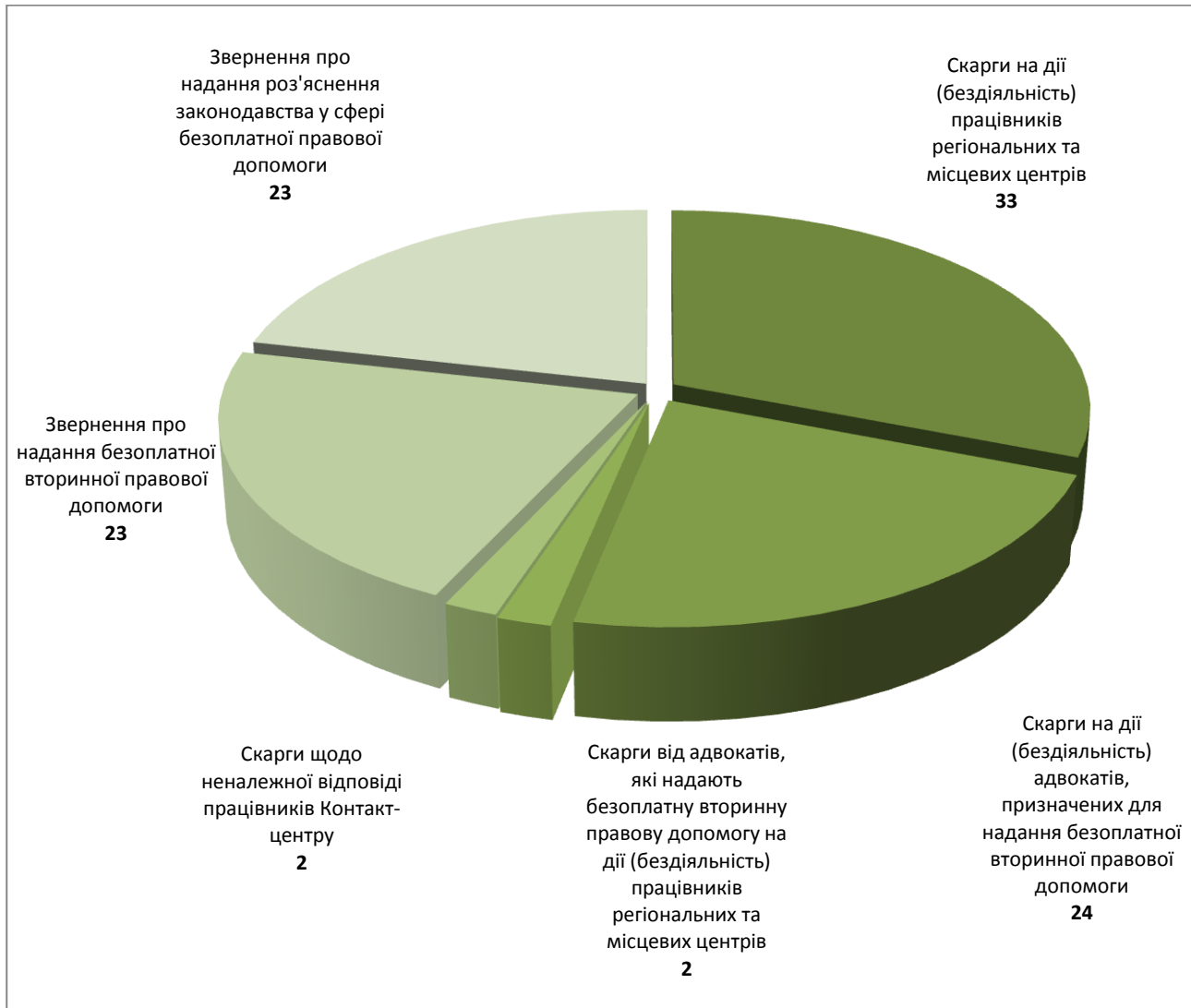
У період з 01 лютого по 21 березня 2016 року до Координаційного центру із зверненнями та скаргами звернулося понад 107 осіб. З них – 35 скарг – на дії (бездіяльність) працівників регіональних та місцевих центрів; 24 скарги – на дії (бездіяльність) адвокатів, призначених для надання безоплатної вторинної правової допомоги таким особам; 23 – із зверненнями про надання безоплатної вторинної правової допомоги; 23 – із зверненнями про надання роз'яснення законодавства у сфері безоплатної правової допомоги.

Із загальної кількості звернень (107) – 24 надійшло повторно.

Із зазначеної кількості – 35 скарг надійшло на дії (бездіяльність) працівників регіональних та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Зокрема, найбільша кількість скарг надійшла на дії (бездіяльність) працівників **Другого київського місцевого центру (4 скарги), Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області (3 скарги), Олександрійського місцевого центру (3 скарги), Другого харківського місцевого центру (3 скарги), Першого миколаївського місцевого центру (2 скарги), Конотопський місцевий центр (2 скарги)**. Також **по 1 скарзі** надійшло на дії (бездіяльність) працівників Дніпродзержинського, Маріупольського, Першого полтавського, Другого миколаївського, Каховського, Красноградського місцевих центрів.

Більшість скарг на дії (бездіяльність) працівників регіональних та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги стосувалося відмови особі в наданні безоплатної правової допомоги (9 скарг), неналежного надання, на думку заявників, безоплатної вторинної правової допомоги (5 скарг), а також неправомірної, на думку заявника, заміни адвоката, неналежного оформлення довіреності, тощо.

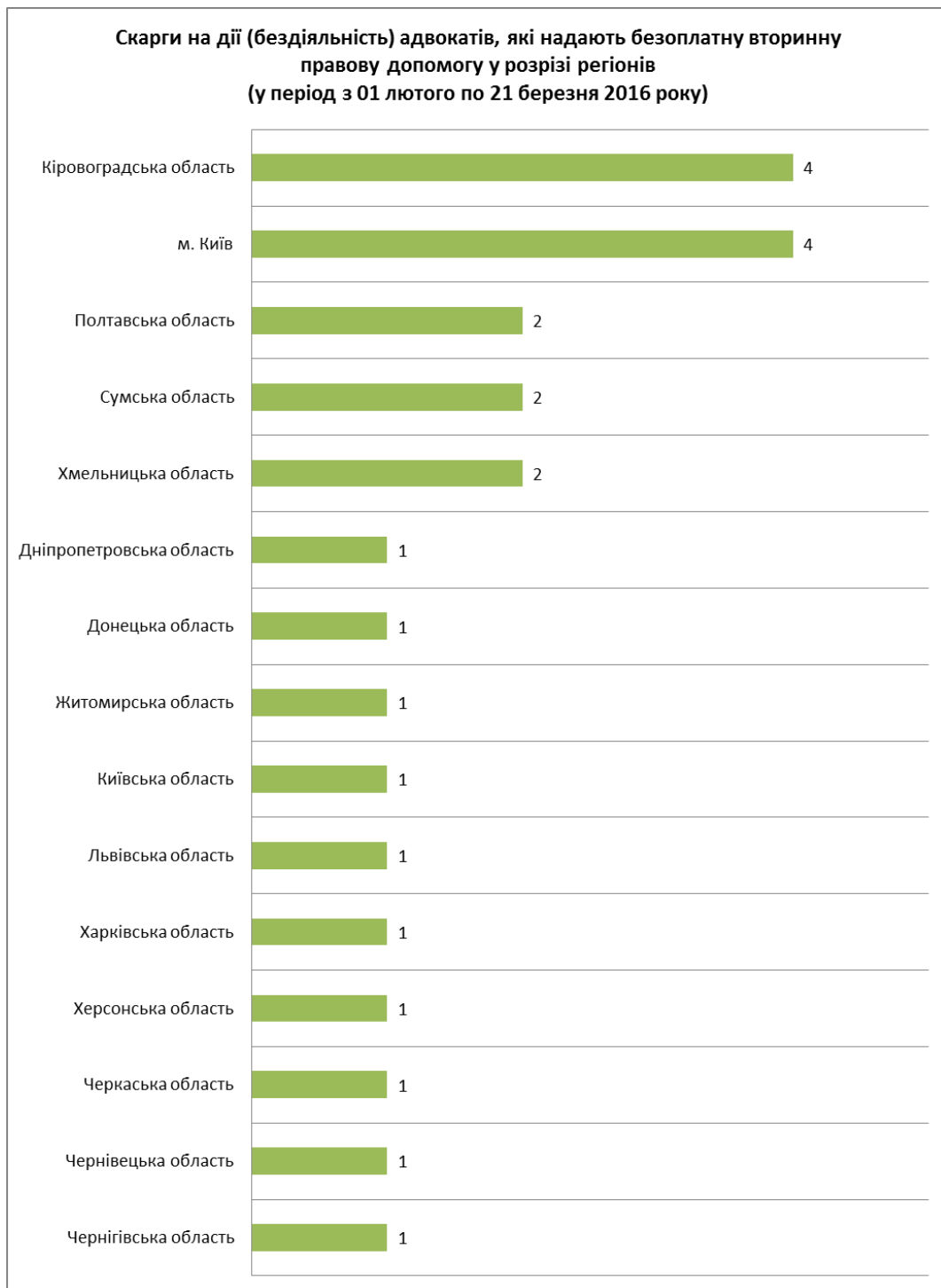
Також, 2 скарги надійшло у зв'язку з неналежним наданням правової консультації працівниками Контактного центру системи безоплатної правової допомоги у Чернівецькій області.

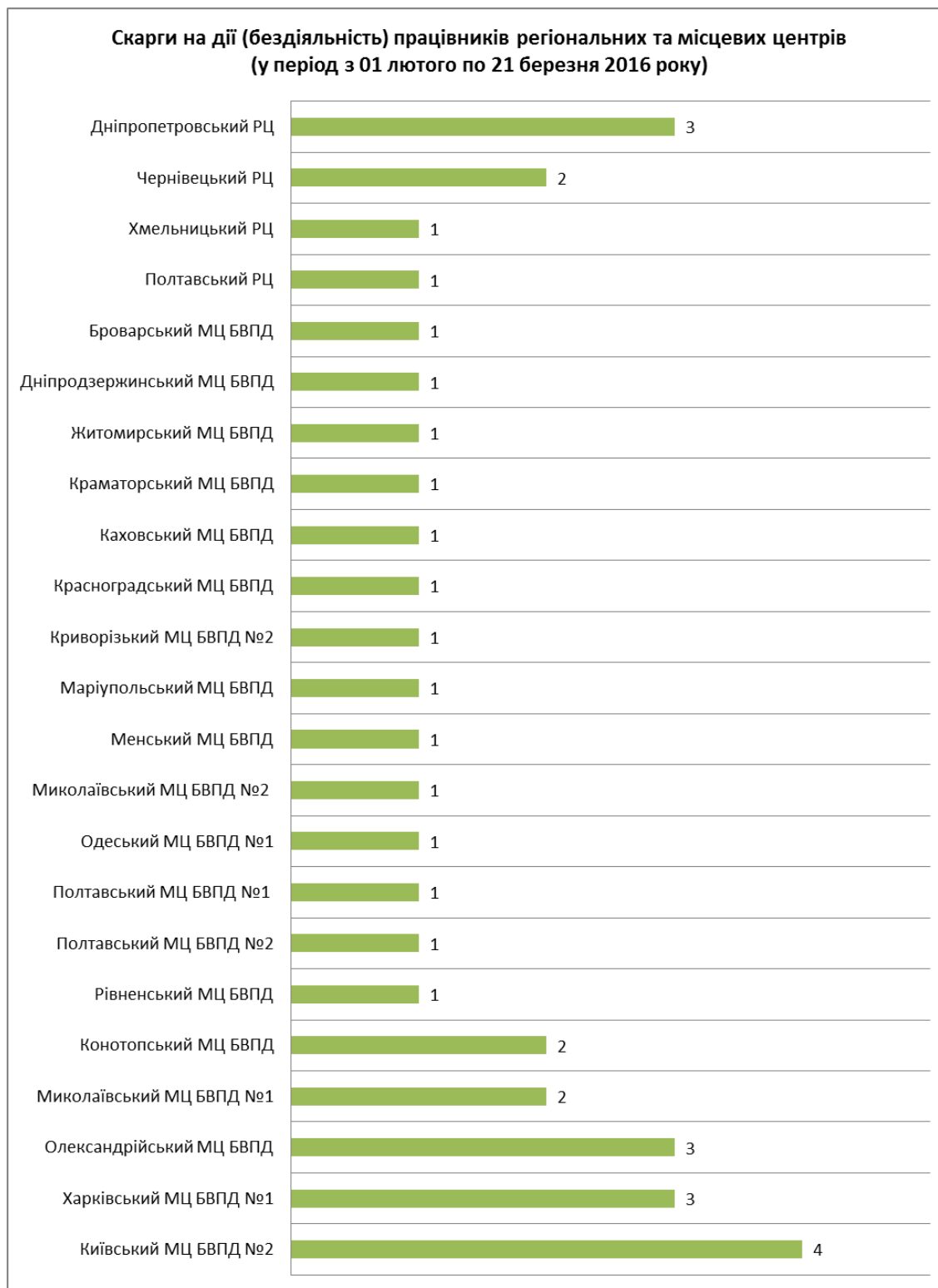
24 скарги від осіб надійшло на дії (бездіяльність) адвокатів, які за дорученнями центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги були призначені для надання безоплатної правової допомоги таким особам.

Із зазначеної кількості: 4 скарги – на дії адвокатів у місті Києві та Кіровоградській області; по 2 скарги – на дії адвокатів у Полтавській, Сумській та Хмельницькій областях; по 1 скаргі – на дії адвокатів у Донецькій, Київській, Житомирській, Львівській, Харківській, Черкаській, Херсонській областях.

За результатами розгляду звернень (скарг) громадян **4** директорів регіональних та місцевих центрів (Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Черкаській області, Каховський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Перший полтавський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Другий одеський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги) притягнуто до дисциплінарної відповідальності шляхом оголошення догани.

Також, **2** скарги надійшло від адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на дії (бездіяльність) працівників регіональних та місцевих центрів.

Факти та події

[] Питання розширення доступу до правосуддя в Україні обговорили у експертному колі

1 березня у Києві пройшов семінар-практикум «Інноваційні підходи до розширення доступу до правосуддя в Україні», організований Гаазьким інститутом інтернаціоналізації права (Hiil), Міністерством закордонних справ Королівства Нідерландів та Програма розвитку ООН в Україні (ПРООН).

Участь у заході взяли представники Координаційного центру з надання правової допомоги – начальник управління забезпечення доступу до правової допомоги **Олена Сінчук** та начальник відділу аналізу даних **Федір Лисецький**.

З вступним словом виступили Посол Королівства Нідерландів в Україні – **Кейс Кломпенхаувер**, Керівник Головного департаменту правової політики Адміністрації Президента України **Костянтин Красовський**, Директор Програми розвитку ООН в Україні **Янтомас Хімстра**, Директор Гаазького інституту інтернаціоналізації права **Сем Мюллер**, Заступник Генерального директора Міністерства юстиції і поліції Норвегії **Тоньє Меініх** та Радник з питань демократичного врядування **Маркус Бранд**.

«Однією з ключових реформ у сфері забезпечення доступу до правосуддя стало поступове та, на моє переконання, успішне впровадження в Україні системи надання безоплатної правової допомоги», - вважає **Костянтин Красовський** про роль системи

БПД у забезпеченні раннього доступу до правосуддя. Керівник Головного департаменту правової політики АПУ запевнив, що судова реформа в даний час визначена як найпріоритетніша в країні.

Про посилення правової спроможності територіальних громад шляхом створення для людей реальних можливостей реалізувати свої права безпосередньо там, де вони живуть, та [утворення 400 Бюро правової допомоги](#) згадав директор програмної ініціативи «Правова людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження» **Роман Романов**.

«Щоб досягти територіальної спроможності громад, необхідно змінити діючу систему взаємовідносин між представниками територіальних громад та державними органами», – додав пан Романов. На його погляд, створення бюро правової допомоги, в яких надаватимуться консультації із правових питань громадянам, сприятимуть цьому.

Також під час заходу було представлено основні висновки Гаазького інституту інтернаціоналізації права (HiiL) «Правосуддя в Україні: потреби і їх задоволення» та звіт СММ ОБСЄ «Доступ до правосуддя у постраждалих від конфлікту районах України – 2016» (ОБСЄ).

[] У столиці обговорили стан виконання проектів Плану дій Ради Європи для України

З березня 2016 року у Києві відбулася зустріч з обговорення стану виконання проектів Плану дій Ради Європи для України на 2015 – 2017 рр., до реалізації яких залучені Міністерство юстиції, Верховний суд, Генеральна прокуратура, Вища кваліфікаційна комісія суддів, Національне антикорупційне бюро України. Ця зустріч організована в рамках візиту до Києва делегації Групи Комітету міністрів Ради Європи з питань демократії (GR-DEM) у складі постійних представників Норвегії, Данії, Фінляндії, Франції, Німеччини, Латвії, Нідерландів, Румунії, Вірменії та Туреччини, а також співробітників Секретаріату Ради Європи.

Метою візиту є вивчення стану та перспектив імплементації [Плану дій Ради Європи для України на 2015-2017 рр.](#), а також підтвердження з боку керівного органу Ради Європи – Комітету міністрів – політичної підтримки України у здійсненні курсу демократичних реформ.

Зустріч відкрив Посол, Голова Офісу Ради Європи в Україні, Представник Генерального секретаря Ради Європи з питань координації програм **Владімір Рістовскі**. Від Міністерства юстиції України у ній взяли участь заступник Міністра **Сергій Петухов** та перший заступник директора Координаційного центру з надання правової допомоги **Мирослав Лаврінок**.

Наразі Координаційний центр з надання правової допомоги є партнером трьох проектів Ради Європи – «Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні», «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні» та «Консолідація розробки реформ у сфері юстиції в Україні». Міністерство юстиції України та Координаційний центр з надання правової допомоги уже не перший рік співпрацюють з Офісом Ради Європи, у тому числі з питань реформи кримінальної юстиції. Зокрема, одним з основних напрямів попереднього проекту Ради Європи, що завершився у вересні минулого року («Підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні»), було підвищення кваліфікації адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги. Так, за сприяння проекту було проведено відбір адвокатів-тренерів/модераторів обміну досвідом між адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, та організовано заходи з їх навчання (тренінги для тренерів). Представники Мін'юсту на зустрічі висловили вдячність проекту Ради Європи за врахування потреби у забезпеченні тренінгів для адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, необхідною матеріальною технічною базою, зокрема, комп'ютерною технікою з офісним програмним забезпеченням та мультимедійними засобами загальною сумою понад 1,4 млн. грн, [які було передано регіональним центрам з надання БВПД](#).

У рамках нового проекту Ради Європи «Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні» продовжується співпраця у сфері реформування кримінального правосуддя та розвитку системи безоплатної правової допомоги зокрема.

*«Ми дуже вдячні за залучення Координаційного центру з надання правової допомоги Міністерства юстиції України у якості одного з основних реципієнтів проекту, що говорить про високий рівень довіри міжнародних партнерів до системи та сподівання на подальші реформи», - зазначив **Мирослав Лаврінок**. Він нагадав, що першим важливим кроком у реалізації нового проекту є оцінка системи безоплатної правової допомоги на відповідність стандартам Ради Європи у кримінальних справах та у випадках адміністративного затримання. Так, відповідний візит міжнародних та національних експертів*

Зустріч експертів з представниками Координаційного центру, 23 лютого 2016 р.

Ради Європи з цією метою [пройшов у столиці](#) впродовж 23 – 25 лютого.

Як повідомив Мирослав Лаврінок, наступним важливим кроком у рамках проекту стане удосконалення процедури конкурсного відбору адвокатів, які залучаються для надання безоплатної вторинної правової допомоги. Зокрема, запланована серія круглих столів у регіонах з обговорення проблемних

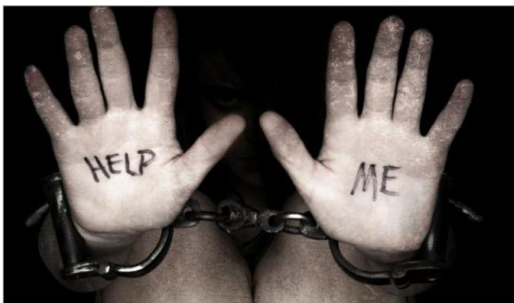
питань та вироблення спільних рекомендацій.

Крім того, нагадав він, нині [розпочалася робота з підготовки до реалізації спільних заходів](#) з проектом Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні». *«Співробітництво у його рамках набуває ще більшої важливості, зважаючи на необхідність прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення доступу до безоплатної правової допомоги та підвищення якості її надання» (№ 3044 від 07.09.2015), за яким внутрішньо переміщені особи отримують статус суб'єктів права на безоплатну правову допомогу», - зазначив він.* За його словами, у рамках проекту вже досягнуто домовленості про проведення заходів з підвищення кваліфікації адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, та працівників центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги з питань захисту внутрішньо переміщених осіб, підтримки створення та наповнення бази електронних консультацій для таких осіб, проведення інформаційно-роз'яснювальної кампанії.

[] Як допомогти особам, які постраждали від торгівлі людьми – можливі шляхи експертної співпраці

10 березня 2016 року члени команди Координаційного центру з надання правової допомоги зустрілися із з представниками Коаліції громадських організацій з протидії торгівлі людьми з метою обговорення можливих шляхів співпраці.

Під час зустрічі представники Коаліції розповіли про стан справ в Україні щодо протидії торгівлі людьми та захисту прав осіб, які постраждали від неї, зокрема, про основні нормативно-правові акти, які регулюють діяльність у сфері протидії торгівлі людьми, – Закон України «Про протидію торгівлі людьми», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми» та «Про затвердження Положення про створення та функціонування Єдиного державного реєстру злочинів торгівлі людьми». Вони висловили думку про необхідність внесення змін до ЗУ «Про безоплатну правову допомогу» щодо розширення переліку суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу, зокрема, включення постраждалих від торгівлі людьми до категорії осіб, які мають право на безоплатну правову допомогу. Представники Коаліції також розповіли про особливості набуття статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, та повідомили, що впродовж 2015 року такий статус отримали 83 особи. Крім того, було зареєстровано 111 злочинів за статтею 149 Кримінального кодексу України (торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини).

Серед основних напрямів можливої співпраці з Координаційним центром, про які говорили учасники у ході зустрічі: спільна адвокаційна кампанія щодо внесення змін до законодавства України стосовно включення постраждалих від торгівлі людьми до категорії осіб, які мають право на безоплатну правову допомогу; опрацювання проектів законодавчих змін стосовно включення постраждалих від торгівлі людьми до категорії осіб, які мають право на безоплатну правову допомогу; проведення навчальних заходів для адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, та для працівників центрів з надання БВПД стосовно роботи з категорією осіб,

що постраждали від торгівлі людьми; наповнення бази електронних консультацій з типових питань, з якими звертаються особи, що постраждали від торгівлі людьми / зразки типових документів; проведення релевантної інформаційно-роз'яснювальної кампанії.

Участь у зустрічі від Координаційного центру з надання правової допомоги взяли Перший заступник директора **Мирослав Лаврінок**, начальник відділу розширення доступу до правової допомоги **Наталія Марчук**, начальник відділу міжнародного співробітництва **Юлія Сорока**. Представники Коаліції громадських організацій з протидії торгівлі людьми: **Марина Пасічник**, голова правління Всеукраїнської коаліції громадських організацій з протидії торгівлі людьми; **Вікторія Мазуренко**, спеціаліст із адвокації та нарощення потенціалу Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні; **Ольга Стрельцова**, експерт Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні; **Наталія Піддубна**, керівник юридичної приймальної Чернігівського громадського комітету захисту прав людини; **Олена Моргун**, голова правління Дніпропетровської обласної громадської організації «Промінь»; **Маргарита Пархоменко**, директор Миколаївського місцевого благодійного фонду «Любисток».

ДОВІДКОВО:

Представництво Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні надає допомогу особам, які постраждали від торгівлі людьми, з 2000 р. З січня 2000 р. по грудень

2015 р. 11695 постраждалих осіб отримали комплексну реінтеграційну допомогу, у т.ч. юридичну, медичну, психологічну, фінансову, освітню та інші види допомоги в залежності від індивідуальних потреб.

Всеукраїнська коаліція громадських організацій з протидії торгівлі людьми створена у 2011 році. Наразі до складу коаліції входять 29 громадських організацій. Метою діяльності Коаліції є захист прав осіб, які постраждали від торгівлі людьми, та покращення доступу таких осіб до комплексної допомоги, якої вони потребують.

[] У столиці пройшов тренінг для адвокатів «Правова допомога учасникам бойових дій на Сході України»

18-19 березня у Києві проходив дводенний тренінг «Правова допомога учасникам бойових дій на Сході України» для адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу. У заході беруть участь 50 адвокатів з усіх регіонів України. Тренінг організовано Українською фундацією правової допомоги спільно з Координаційним центром надання правової допомоги за

підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Із вітальним словом до учасників звернувся перший заступник директора Координаційного центру з надання безоплатної правової допомоги **Мирослав Лаврінок**.

Структурно тренінг складається з 9 модулів: *правові аспекти військового діловодства, злочини проти національної безпеки, дезертирство, медичне право, соціальні гарантії учасникам АТО, укладення та припинення контракту, правовий статус добровольців, оформлення статусу учасника бойових дій, трудове та фінансове право.*

Тренерами модулів виступають адвокати, які надають безоплатну правову допомогу, та юристи громадських організацій, які мають значний досвід надання правової допомоги учасникам АТО: **Володимир Малишевський, Сергій Вилков, Володимир Орловський, Марія Цип`ящук, Катерина Луцик, Роман Ліхачов, Артем Ріпенко, Володимир Плетенко та Дмитро Рева.**

Організатори впевнені, що отримані знання та досвід адвокатів і юристів, задіяних у підготовці тренінгу, допоможуть всім його учасникам удосконалити свої практики правового захисту учасників АТО.

[] «Безоплатна правова допомога – це єдина реформа, яка вдало реалізована, та йде у правильному напрямку», - експерти

Такі думки 7 березня 2016 року під час засідання керівного комітету проекту Ради Європи «Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні», що реалізується за фінансового сприяння Уряду Данії, висловлювали його учасники.

Участь у засіданні взяли ключові партнери та зацікавлені сторони, у тому числі представники Генеральної прокуратури та Координаційного центру з надання правової допомоги.

З вітальним словом до учасників засідання звернулися **Олена Литвиненко**, заступник Голови Офісу Ради Європи в Україні, та **Карін Нільсен**, керівник відділу Департаменту європейської політики добросусідства Міністерства закордонних справ Королівства Данія.

Після цього представники команди проекту – **Кетеван Цхомелідзе**, менеджер проекту, **Божена Маланчук**, координатор проектів (Страсбург) та **Ольга Дубінська**, радник з правових питань проекту, – презентували результати початкової фази проекту та розповіли про заплановані заходи відповідно до конкретних цілей проекту.

Божена Маланчук представила результати другого компоненту проекту, що спрямований на підвищення спроможності системи безоплатної правової допомоги до надання доступної та якісної правової допомоги. Зокрема, вона розповіла про плідну співпрацю Координаційного центру з надання правової допомоги у рамках попереднього проекту Ради Європи «Підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні», що завершився у вересні минулого року. Співпраця здійснювалася у трьох напрямках: експертиза

у сфері розвитку нормативно - правових актів у контексті кримінальної юстиції, оцінка практики застосування КПК та підвищення кваліфікації правників. На даному етапі триває оцінка системи надання безоплатної правової допомоги у світлі стандартів Ради Європи. Нагадаємо, що [перший етап роботи оціночної місії відбувся з 23 по 25 лютого 2016 року](#). Фінальну версію Звіту за результатами оцінки системи безоплатної правової допомоги буде презентовано та обговорено з основними зацікавленими сторонами у травні цього року, після чого його буде опубліковано.

Кетеван Цхомелідзе презентувала перший компонент проекту щодо реформи прокуратури в Україні відповідно до європейських стандартів та передового досвіду, а її колега **Ольга Дубінська** представила третій - стосовно залучення громадськості до процесу реалізації реформ.

Після цього пройшло обговорення Робочого плану проекту, під час якого кожен з партнерів проекту мав змогу висловити свої коментарі.

Так, **Олена Смірнова**, заступник Керівника Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, зазначила: *«безоплатна правова допомога – це єдина реформа, яка вдало реалізована, та йде у правильному напрямку»*. Крім того, вона висловила наміри посилити співробітництво між регіональними офісами Уповноваженого та центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги на регіональному рівні.

Євген Дзюба, в.о. начальника управління з контролю за дотриманням прав людини Національної поліції, нагадав присутнім, що 12 лютого 2016 року був укладений Меморандум про співпрацю між Національною поліцією України та Міністерством юстиції України у сфері надання безоплатної правової допомоги, що передбачає низку спільних заходів, спрямованих у тому числі і на попередження та недопущення жорстокого поводження та порушення права на безоплатну правову допомогу.

Андрій Вишневський, директор Координаційного центру, розповів про те, що ефективність проекту залежать не від обсягу фінансових ресурсів, що яскраво продемонстрував попередній проект. Як приклад директор Координаційного центру привів відбір 60 адвокатів - тренерів/модераторів обміну досвідом між адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, який мав: *«наслідки неймовірні за своїм масштабом, адже з цього виросла модель системи підвищення кваліфікації адвокатів у системі безоплатної правової допомоги. Крім того, цей поштовх дав можливість народитися ідеї створення 5 ресурсно - комунікаційних платформ, що стануть майданчиками для розвитку та обміну досвідом»*. Директор Координаційного центру підкреслив, що з великим оптимізмом очікує результати оцінки системи, оскільки важливо отримати зовнішній незалежний погляд.

Завершилося засідання схваленням Робочого плану проекту «Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні» на 2016 рік.

Нагадаємо, що відкриття Проекту [«Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні» відбулось 25 листопада 2015 року у Києві](#).

Довідково

Проект [«Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні»](#) впроваджується Радою Європи та фінансується Урядом Данії. Проект є частиною тривалих зусиль Ради Європи, спрямованих на підтримку виконання Україною своїх зобов'язань як країни-учасниці Організації. Після успішної співпраці у процесі прийняття нового Кримінального

процесуального кодексу та нового Закону України «Про Прокуратуру» у відповідності до європейських стандартів, яка здійснювалася шляхом реалізації проекту, що фінансувався урядом Данії, Рада Європи надалі продовжуватиме підтримувати впровадження реформ, у рамках нового проекту.

Очікувані результати

Реформу прокуратури в Україні впроваджено відповідно до європейських стандартів та передового досвіду;

Підвищено спроможність системи безоплатної правової допомоги надавати доступну та якісну правову допомогу;

Посилено залученість громадськості до процесу реалізації реформ і зросла довіра до організацій, які є основними бенефіціарами проекту.

Партнери проекту

Основні бенефіціари: прокуратура України, включно з органами прокурорського самоврядування та органами, що забезпечують діяльність прокуратури, Координаційний центр з надання правової допомоги та центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Додаткові партнери: інші ключові організації системи кримінальної юстиції України та громадські організації.

«Наміри у нас єдині – зробити адвокатуру сильною, а роботу адвоката більш професійною», – обговорення проекту Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»

Асоціація правників України (АПУ) спільно з Проектом ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» продовжила серію обговорень проекту Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Чергові круглі столи відбулися у Києві 2 березня, в Одесі 4 березня, у Харкові 10 березня та 18 березня у Дніпропетровську.

Дискусія, яка проходила у Києві, була присвячена питанню організації адвокатського самоврядування. До переліку питань, винесених на обговорення, увійшли підходи до самоврядування, забезпечення змінності та ротатії кадрів, вдосконалення процедури скликання з'їзду адвокатів, можливості реорганізації Ради адвокатів України та встановлення ефективної та справедливої системи дисциплінарної

відповідальності.

Модератором засідання виступив член Правління АПУ **Андрій Стельмащук**, керуючий партнер АО «Василь Кісіль і Партнери». Презентацію положень проекту Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», підготовленого у межах Ради з питань судової реформи, представили Президент АПУ **Денис Бугай** та адвокат **Микита Нуралін**.

Зокрема, законопроект передбачає змінність керівництва органів самоврядування: термін їх повноважень зменшується з п'яти до двох років, при чому перебувати на одній і тій самій посаді керівники зможуть не більше двох термінів поспіль. Також передбачається запровадження таємного та рейтингового голосування.

Що стосується Ради адвокатів, то її склад, на думку правників, має бути у кількості 30 членів: голова та два заступники, які обираються з'їздом адвокатів та 27 членів – голови рад адвокатів регіонів за посадою.

Вагомі зміни передбачені й у забезпеченні фінансування органів самоврядування та скликання з'їзду адвокатів. Зокрема, законопроектом передбачається заборона кооптації членів органів місцевого самоврядування та встановлюється, що з'їзд не може приймати рішення з питань, не включених до порядку денного. Деякі зміни передбачені й у контексті дисциплінарної відповідальності. Так, пропонується встановити штраф у розмірі 3 мін.заробітних плат за несплату щорічного внеску.

Європейський погляд на організацію адвокатського самоврядування представили міжнародні експерти Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфер юстиції в Україні» Ритіс Йокубаускас та Оксана Цимбрівська. Зокрема, пан Йокубаускас висловив переконання у тому, що не всі правила мають бути закріплені на рівні закону, адже професія адвоката є саморегульованою у своїй природі. У свою чергу, Марк Сегал, головний експерт з доступу до правосуддя та забезпечення права на захист Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні», порадив колегам аналізувати зміни з точки зору того, чи зроблять вони адвокатуру сильнішою і чи виграє від них професія в цілому.

До дискусії долучилися: **Ігор Фомін**, керуючий партнер Fomin & Partners; **Вікторія Мітько**, начальник управління забезпечення якості правової допомоги Координаційного центру з надання правової допомоги, адвокат, голова ГО «Всеукраїнське об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу»; **Дмитро Кухнюк**, керуючий партнер АО «Мельник, Кухнюк і Партнери»; **Інна Рафальська**, голова Ради адвокатів міста Києва; **Євген Грушовець**, партнер Arjo Capital Group; **Олег Рачук**, Президент

Асоціації адвокатів України (ААУ), керуючий партнер АО «Нацина Рачук»; **Зоя Ярош**, віце-президент ААУ, керуючий партнер АК «Маршаллер і партнери» та інші.

Підводячи підсумки засідання 2-го березня, **Денис Бугай** запропонував колегам підготувати конкретні пропозиції та формулювання щодо удосконалення законопроекту. *«Наміри у нас єдині»*

– зробити адвокатуру сильною, а роботу адвоката більш професійною. Тож, орієнтовно за місяць ми плануємо провести зустріч з членами Ради з питань судової реформи і презентувати консолідовану позицію адвокатської спільноти», - сказав він.

Експертна дискусія, розпочата у Києві, мала продовження в Одесі.

«Проект Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», який наразі виноситься на обговорення, розміщений на офіційному сайті Ради з питань судової реформи саме з цією метою. Звичайно, проект містить багато корисних змін, однак деякі норми у нас викликають занепокоєння. Тому ми маємо активно включитися в обговорення і підготувати свої пропозиції», - зазначив Президент АПУ, звертаючись до колег на відкритті заходу 4 березня.

«Очевидно, що закон, який діє нині, нас не влаштовує. Тому дуже важливо, що ми зараз можемо сформулювати свої пропозиції та здійснити вплив на процес розробки нового закону», - зазначив **Йосиф Бронз**, голова Ради адвокатів Одеської області, заслужений юрист України.

У якості модератора заходу виступив **Андрій Костін**, заступник Голови Ради адвокатів Одеської області. Він закликав колег бути активними та подякував АПУ за організацію майданчика для професійної дискусії.

Активна дискусія точилася навколо кожного з питань, які були винесені на обговорення, починаючи від доступу до професії адвоката, закінчуючи питаннями дисциплінарної відповідальності та організації самоврядування адвокатів.

Участь у дискусії взяли Начальник управління забезпечення якості правової допомоги Координаційного центру з надання правової допомоги, адвокат, голова ГО «Всеукраїнське

об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» **Вікторія Мітько**, керуючий партнер Юридичного бюро Сергєєвих **Юрій Сергєєв**, к.ю.н., керуючий партнер Fomin&Partners **Ігор Фомін**, представник Одеської області в ВКДКА **Тетяна Подольна** та інші експерти.

Міжнародний досвід регулювання представили **Оксана Цимбрівська** та **Ритіс Йокубаускас**, експерти Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції

в Україні».

Обговорення у 10 березня зби́рало адвокатів Харкова, представників органів адвокатського самоврядування, професійних адвокатських об'єднань, а також міжнародних експертів для аналізу проекту Закону, винесеного на обговорення Радою з питань судової реформи.

«Ми маємо визнати, що як чинний Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» містить низку недоліків, так і пропонуванний проект є недосконалим. Тому ми маємо об'єднати зусилля та зробити все можливе для того, щоб думка професійної спільноти була врахована», - наголосив член Правління АПУ, голова Відділення АПУ у Харківській області **Максим Швердін**, виступаючи у якості модератора заходу.

Швердін, виступаючи у якості модератора заходу.

«Наразі у пропонуваному проекті ми отримали не зовсім те, що очікували. Не всі наші процесуальні права та гарантії були враховані. Саме тому ми зараз обговорюємо цей законопроект і збираємо думки адвокатів, щоб донести їх до Ради з питань судової реформи», - сказав Президент АПУ **Денис Бугай** на відкритті заходу.

До обговорення долучилася й голова Національної асоціації адвокатів України **Лідія Ізовітова**: *«Справа в деталях. Ми маємо побачити ці деталі, визначити ризики й попередити можливі негативні наслідки»,* - зазначила вона.

Переходячи до обговорення конкретних норм законопроекту, адвокати акцентували увагу на наявних ризиках для адвокатської професії та висловлювали думки щодо їх нівелювання.

Скажімо, законопроектом доступ до професії здійснюється лише через помічника адвоката (окрім суддів). І ця норма вступає в силу з дня набрання чинності. *«Наша пропозиція – ввести перехідний період протягом двох років, щоб юристи, які наразі здійснюють практику без адвокатського свідчення, могли поступово увійти до професії»,* - прокоментував член ради

Відділення АПУ в м. Києві, адвокат VB PARTNERS **Микита Нуралін**. Окрім того, він переконаний, що вимога щодо перевірки рівня моральних якостей правника може створити штучні обмеження на вхід до професії у зв'язку з відсутністю критеріїв для їх оцінки.

Голова ГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу», адвокат та начальник Управління забезпечення якості правової допомоги

Координаційного центру з надання правової допомоги **Вікторія Мітько** висловила і з приводу гарантій адвокатської діяльності. *«Є проблема, коли слідчий звертається з клопотанням про обшук в приміщенні адвоката, не вказуючи в клопотанні, що річ йде саме про адвоката»,* - зазначила вона. Вона та більшість адвокатів-учасників обговорення підтримали внесену проектом змін до Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» пропозицію такі клопотання подавати на розгляд в апеляційний суд, а не до суду першої інстанції. На їх погляд, судді повинні перевіряти, чи не є особа, відносно якої надійшло клопотання про обшук, адвокатом.

Своїм думками з колегами також поділилися **Марк Сегал**, Головний експерт з доступу до правосуддя та забезпечення права на захист та **Оксана Цимбрівська**, експерт Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» та інші.

В цілому, обговорення у Харкові показало, що проект Закону України, що винесений на обговорення, потребує змін та уточнень. Адже деякі норми не лише не покращують правовий статус адвокатів, а, навпаки, їх погіршують.

Відкриваючи захід 18 березня у Дніпропетровську, Сергій Жуков, представник Дніпропетровської області у ВКДКА, керуючий партнер АО «Нексум», звернув увагу на важливість обговорення, яке дозволяє зібрати коментарі та зауваження адвокатів для врахування у фінальному варіанті законопроекту.

Президент АПУ **Денис Бугай** назвав три ключові переваги законопроекту, розробленого у межах Ради з питань судової реформи, який винесено на обговорення. *«Зазначений законопроект є «проадвокатським», тому що він, перш за все, підсилює професійні права та гарантії адвоката. Заслуговує на увагу той факт, що Рада з питань судової реформи задекларувала готовність до внесення правок і пропозицій, — сказав Президент АПУ. — Третій аргумент на користь законопроекту — це децентралізація системи адвокатського самоврядування і, на мій погляд, цей тренд треба підсилювати».*

Водночас проект містить низку положень, які вимагають змін. Ключові зауваження стосуються положень щодо адвокатського запиту та підстав притягнення до дисциплінарної відповідальності

адвоката. «Ці питання ми можемо відрегулювати під час нашого обговорення», — переконаний **Денис Бугай**.

Адвокати вказували й на відсутність чітких критеріїв перевірки «особистих і моральних якостей особи» під час складання кваліфікаційного іспиту, що може призвести до суб'єктивності в оцінюванні.

Висловлюючи своє ставлення до актуальної нині теми виключного права адвокатів на представництво клієнтів у судах, **Ритіс Йокубаускас**, міжнародний експерт Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні», висловив переконання, що *«лише адвокати повинні мати право представляти в судах інтереси третіх осіб, тобто клієнтів»*. Однак це не повинно виключати самопредставництво, зокрема й державними органами, компаніями. *«Це повністю відповідає європейській практиці»*, — зазначив пан Йокубаускас.

Висловлюючи свою думку щодо законопроекту, директор Координаційного центру з питань надання правової допомоги **Андрій Вишневецький** звернув увагу на деякі текстуальні неточності та питання юридичної техніки.

Свої думки щодо законопроекту також висловили **Олексій Савчук**, в.о. голови Відділення АПУ в Дніпропетровській області, директор АК «Ассирія», та **Сергій Тарасевич**,

старший партнер АО «Смирнов, Тарасевич та Партнери».

Надалі презентація та обговорення проекту [Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»](#) продовжиться у містах Західної України — Луцьку, Львові, Івано-Франківську. Слідкуйте за нашими анонсами на сайті АПУ!

[] Бюро правової допомоги створять реальні можливості громадянам реалізувати свої права безпосередньо там, де вони живуть

*Про це 30 березня розповів перший заступник директора Координаційного центру з надання правової допомоги **Мирослав Лаврінок** на прес-конференції у Харкові, присвяченій реформуванню територіальних органів юстиції та створенню у зв'язку із цим бюро правової допомоги.*

На прес-конференції, зокрема, йшлося про те, які зміни відбуваються в роботі територіальних управлінь юстиції, які завдання виконуватимуть бюро правової допомоги, та які послуги Мін'юсту можна буде отримати он-лайн у цих бюро. У заході взяли участь перший заступник директора Координаційного центру з надання правової допомоги **Мирослав Лаврінок**, начальник

Головного територіального органів юстиції у Харківській області **Олександр Чурсін** та директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Харківській області **Вікторія Гайворонська**.

Нагадаємо, у 2016 році відповідно до [Плану заходів з реформування територіальних органів Міністерства юстиції України та розвитку системи надання безоплатної правової допомоги](#) в Україні проходить реформа територіальних органів Міністерства юстиції. На базі ліквідованих районних управлінь юстиції мають запрацювати бюро правової допомоги. Така реформа забезпечить розширення доступу громадян до правової допомоги та он-лайн послуг Міністерства юстиції.

Так, **Олександр Чурсін** повідомив, що до травня 2016 року буде ліквідовано 29 районних, міських та міськрайонних управлінь юстиції Харківської області. Загалом в Україні заплановано ліквідацію 586 територіальних органів Міністерства юстиції та утворення 428 бюро. Він повідомив, що уже запрацювала система онлайн-сервісів для реєстрації бізнесу, відкрито реєстри речових прав на нерухоме майно. Із квітня минулого року усі громадяни мають можливість отримати необхідні дані у вигляді витягів, довідок чи виписок в електронній формі. За його словами, завдяки цим новим електронним сервісам людям не потрібно витрачати час у чергах, знаходити посередників серед державних службовців, щоб отримати ту чи іншу довідку. Всі ці сервіси можна отримати через інтернет, зайшовши на сайт Міністерства юстиції. Усі вони будуть доступними для клієнтів бюро правової допомоги. Олександр Чурсін нагадав, що згідно з прийнятими законодавчими актами, усі сформовані електронною системою документи мають такий самий офіційний статус, як і їх паперові аналоги з підписом і печаткою реєстратора. Кожному електронному документу буде присвоєно унікальний номер. За ним в електронній системі можна буде віднайти оригінал документа, якщо цього буде вимагати банк чи якась інша установа. Олександр Чурсін розказав, що у п'яти пологових будинках Харкова та 9 пологових будинках міст області (Краснограда, Чугуєва, Близнюків, Первомайська, Дергачів та інші) відкриті фронт-офіси, які реєструють новонароджених і видають свідоцтва. Тож молодим батькам не треба звертатися в відділи ДРАЦС. Для реєстрації актів цивільного стану можна подати заяву в онлайн-режимі (реєстрація чи розірвання шлюбу, зміна прізвища тощо), а реєстрація бізнесу загалом відбувається впродовж 24 годин. Уся інформація розміщується в системі єдиного реєстру і відпадає необхідність повідомляти інші державні структури. Також працює електронний сервіс апостилю, проставити який можна протягом двох днів.

Мирослав Лаврінок детально розповів про створення бюро правової допомоги. Він пояснив, що практика перших 9-ти місяців надання безоплатної вторинної правової допомоги у цивільних та адміністративних справах показала, що практично неможливо розділити надання первинної і вторинної правової допомоги. Так, повідомив він, 80% людей, які звертаються до місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової

допомоги, як раз потребували лише первинної правової допомоги і лише 20%, після отримання первинної, знадобилася також і вторинна. Тому бюро правової допомоги надаватимуть всі види безоплатної правової допомоги тим, хто має на неї право за законом. Він повідомив, що бюро будуть компактними підрозділами, в їх складі не буде жодного чиновника, а лише двоє-трьох юристів, які безпосередньо надаватимуть правові консультації людям з усього спектру правових питань. Крім цього, такі бюро будуть обладнані декількома комп'ютерами, під'єднаними до мережі інтернет, з відповідним програмним забезпеченням, через які будь-яка людина зможе отримати доступ до електронних сервісів Міністерства юстиції. За його словами, це створить для людей реальні можливості реалізувати свої права безпосередньо там, де вони живуть.

Планується, що у Харківській області буде створено 23 бюро правової допомоги, які запрацюють з 1 липня 2016 року. Діятимуть вони як відокремлені підрозділи місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Фахівці бюро надаватимуть безоплатну первинну правову допомогу (юридичні консультації), та займатимуться прийомом звернень пільгових категорій громадян про отримання БВПД. Тобто, це доступ до адвоката, роботу якого оплачує держава, для здійснення представництва інтересів у цивільних та адміністративних судових спорах.

Учасники прес-конференції зазначили, що основна мета реформованих структур – посилення правової спроможності територіальних громад.

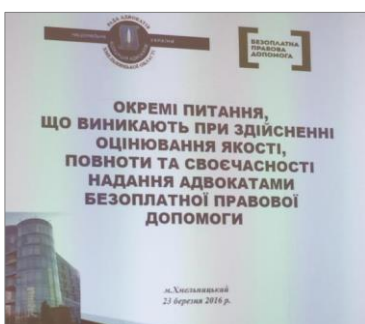
Захід організовано громадською організацією Український освітній центр реформ у співпраці із Міністерством юстиції України в рамках інформаційної кампанії «Електронне урядування спрощує спілкування», яка здійснюється за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках проекту «Справедливе правосуддя».

[] Проблеми, що виникають при оцінюванні якості надання адвокатами безоплатної правової допомоги, потребують вирішення на законодавчому рівні – професійне обговорення у Хмельницькому

Про це йшлося 23 березня у Хмельницькому під час засідання круглого столу під назвою «Окремі питання, що виникають при здійсненні оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги». Участь у заході взяли адвокати, судді, представники регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги з різних областей. До дискусії долучилася і начальник управління забезпечення якості правової допомоги Координаційного центру з надання правової допомоги Вікторія Мітько.

Серед питань, які було винесено на обговорення, — наслідки відмови від адвоката з посиланням на неналежну якість правової допомоги; право на вільний вибір захисника при реалізації права на БПД; межі оцінювання якості, повноти та своєчасності надання БПД та інші.

Найбільш жваве обговорення учасників стосувалося питання про розмежування юрисдикцій та повноважень між Комісією з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги (далі — Комісія), кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури (далі — КДКА) та центрами з надання БВПД.

Про порядок розгляду скарг та ухвал суду на неякісне надання БВПД,

які надходять до Регіонального центру з надання БВПД у Хмельницькій області, розповіла директор центру **Наталія Стьопіна**. Акцентувавши увагу на розмежуванні повноважень Комісії та КДКА, директор Регіонального центру зазначила, що це питання потребує удосконалення на законодавчому рівні. На її переконання, констатація судом у своїй ухвалі того, що адвокат неякісно або неналежним чином надає правову допомогу фактично призводить до втручання в позицію адвоката та адвокатську діяльність загалом, а також може бути розцінене як тиск на адвоката з метою усунення його від участі у справі.

«Комісія з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги не є традиційним органом адвокатського самоврядування, тому її діяльність викликає ряд запитань, серед яких не останнє місце займає проблема розмежування із дисциплінарним провадженням, котре здійснюється кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури», — таку думку висловила адвокат **Олена Дем'янова**.

На її думку, законодавчо не визначені вимоги до звернення до Комісії, не встановлені підстави для застосування процедури оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги, а порівняльний аналіз дисциплінарного провадження та провадження з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги спонукає до висновку, що компетенція КДКА та Комісії перекриваються. **Олена Дем'янова** наголосила на необхідності розробки та прийняття регламенту Комісії з якості, який має бути затверджений Радою адвокатів України.

За словами члена Ради адвокатів України від Хмельницької області **Оксани Каденко**, у результаті дискусії під час засідання круглого столу вдалося сформулювати спільну позицію за деякими пунктами, однак низка питань, які виникали у адвокатів під час обговорення, ще залишаються без відповідей.

«Без законодавчого вирішення наявних проблем ефективно функціонування інституту адвокатури щонайменше ускладнено. При цьому створення механізмів імперативного менеджменту чи регуляції щодо будь-яких питань адвокатської діяльності органами державної влади створює загрози незалежності адвокатури. Адвокатура повинна міцно стояти на засадах самоврядності та недопущення удержавлення, при цьому самостійно контролюючи якість правової допомоги, що надається адвокатами», — вважає **Оксана Каденко**.

Заступник голови комісії з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги при Раді адвокатів Хмельницької області, адвокат **Євген Коваль** звернув увагу своїх колег та правничої спільноти на факти порушення прав та гарантій адвокатської діяльності зі сторони органів прокуратури та суду, що, за його словами, мають місце в кримінальному процесі стосовно адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

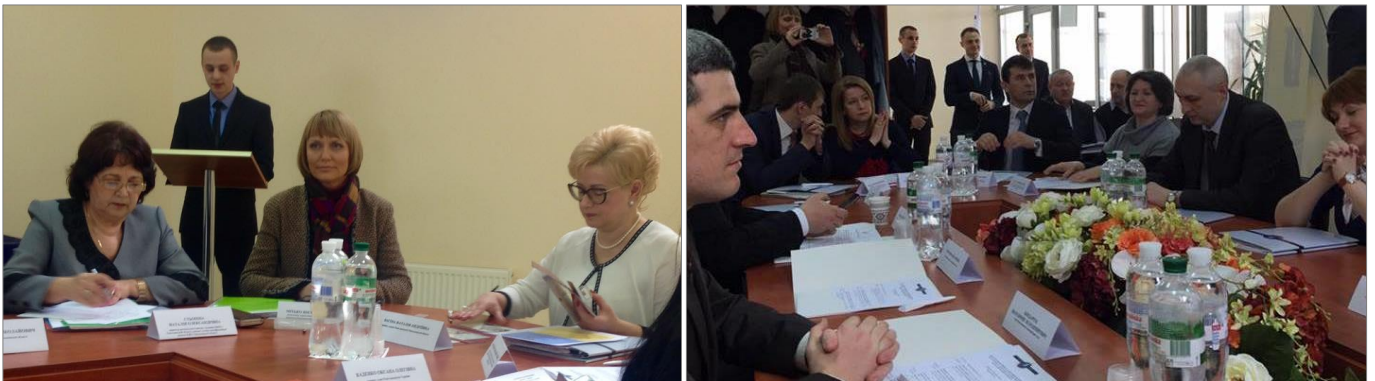

«Так, останнім часом, на адресу Комісії почали надходити як ухвали судів різних інстанцій, так і їхні листи із вимогами провести перевірку якості, повноти та своєчасності надання визначеним адвокатом безоплатної правової допомоги в конкретному кримінальному провадженні», - зазначив **Євген Коваль**. За його словами, *«такі вимоги суду до Комісії є неприпустимими і грубими порушеннями принципів та засад адвокатської діяльності»*. У зв'язку із цим адвокат висловив думку по необхідності внесення

змін до Порядку звернення центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги до комісій з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги, затвердженому наказом Координаційного центру з надання правової допомоги № 135 від 06 квітня 2015 року. Адже часто такі ухвали суду надходять до центрів з надання БВПД, які, відповідно, надсилаються центрами до комісій.

Вікторія Мітько на це зауважила, що відповідно до згаданого Порядку центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги може звертатися до відповідної комісії з якості за наявності **обґрунтованого припущення щодо ризику неякісного, неповного або несвоєчасного надання правової допомоги адвокатом за дорученням центру**, адже такі листи надходять на адреси центрів, і викладені у них факти заслуговують на те, щоб бути перевіреними.

За словами **Ольги Самбір**, голови комісії оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги при Раді адвокатів Хмельницької області, за 2 роки діяльності комісії було винесено лише 11 рішень за фактом таких звернень від центрів.

На думку **Вікторії Мітько**, говорити про масовість такої ситуації по Україні не має підстав. І кожен окремий випадок таких звернень потребує окремого вивчення. Вона наголосила, що відносини між центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги та адвокатом будуються на принципі поваги до адвоката, його професійної діяльності, виходячи з презумпції сумлінності та добросовісності адвоката. Такий підхід виключає можливість втручання центру в позицію, обрану адвокатом при виконанні доручення виданого центром адвокату. На її погляд, оцінювати професійну діяльність адвоката може лише відповідний орган адвокатського самоврядування. Саме тому при виникненні спірних питань щодо повноти, якості та своєчасності надання адвокатом безоплатної вторинної правової допомоги, центр звертається у відповідну комісію з якості, яка утворена для цієї мети радою адвокатів регіону.

За результатами заходу учасники погодились, що необхідно й надалі проводити подібні обговорення актуальних питань адвокатської діяльності у експертному колі.

[] Безоплатна правова допомога в Україні: медіа дайджест

«Ген справедливості» — програма для тих, хто потребує правової допомоги»: спеціальний проект на Громадського радіо, присвячений питання безоплатної правової допомоги

«Ген справедливості» - спеціальна серія* програм на [Громадському радіо](#), яка присвячена різним питанням надання безоплатної правової допомоги в Україні та має на меті інформування

суспільства щодо права на таку допомогу, важливих подій та ініціатив у сфері.

Що зроблено та має бути реалізовано з метою забезпечення права на БПД усіх, хто її потребує та має право за законом? де отримати таку правову допомогу? представлення «кейсів» - живих прикладів успішних справ адвокатів системи та їх клієнтів... Чи може система БПД стати тим «геном справедливості», що своїм прикладом може змінити традиційно негативне ставлення українців до системи правосуддя в країні? У рамках серії програм, які виходять щосереді, їх ведуча **українська письменниця, адвокатка та правозахисниця Лариса Денисенко** запрошує до розмови представників Міністерства юстиції України, Координаційного центру з надання правової допомоги, регіональних центрів

БВПД, адвокатів, що надають таку допомогу та їхніх клієнтів, представників органів адвокатського самоврядування, громадських активістів, правозахисників та міжнародних експертів.

«Це історія про неухважність суддів, а не про помилки мого клієнта», — адвокат

Як вирішуються питання розлучення у випадку, коли один з подружжя живе в Донецькій або Луганській області, та чи можна розлучитися за місцем проживання позивача - про це детально у студії «Гена справедливості» розповідають адвокат **Олександр Мірошник** та його клієнт **Андрій Гусєв**, який є інвалідом I групи. Чоловік звертався до суду, проте

отримати бажане розлучення так і не зміг, доки у справу не втрутився адвокат за дорученням Першого київського місцевого центру з надання БВПД.

«Я, конечно, хотел довести это дело до конца, но все упиралось в деньги, ведь сначала я не знал, что мне могут помочь бесплатно. Думал подождать, в надежде, что что-то поменяется, ездил к судье. Его помощник лишь сказала искать адвоката», - зазначає **Андрій Гусєв**.

«Я вважаю, що такого не повинно бути в судах, такі ситуації потрібно викоринювати. Суди повинні бути більш відкритими для суспільства, доступними для людей, особливо інвалідів», - додає адвокат.

В нашій професії важливо любити людей, — адвокат Вікторія Митько

Про психологію стосунків адвоката та клієнта у розмові із **Вікторією Митько**, адвокатом, начальницею управління забезпечення якості правової допомоги Координаційного центру з надання правової допомоги.

«Когда адвокат просит клиента сформулировать, за какой помощью он пришел, клиент в ответ не только выкладывает свою проблему, но и озвучивает конкретные ожидания от адвоката. Этот вопрос остановит весь этот поток жизненных обстоятельств, которые привели клиента к адвокату. После этого можно предложить общение, то есть клиент уже сформулировал, чего он хочет, а теперь вы, понимая это как специалист, будете задавать интересующие вас вопросы», - зазначає **Вікторія Митько**.

«Єдина вина мого клієнта — досягнення пенсійного віку», — адвокат

Адвокат з Івано-Франківська **Катерина Крамаренко** представляє справу про поновлення на роботі її клієнта **Олександра Панченка**. Чоловіка, який вже досяг пенсійного віку та є інвалідом II групи, звільнили з роботи за надуманим приводом - через звинувачення у крадіжці, якої той не вчиняв.

«Суд апеляційної інстанції концентрувався на дослідженні обставин скоєння крадіжки акумуляторів. Судом було також детально досліджено те, що документи оформлено

некоректно, а на підприємстві немає чіткого розмежування відповідальності та обов'язків. Підприємство саме себе задокументувало в своїх порушеннях, всі документи доводили нашу правоту», - Катерина Крамаренко.

[«Гиркиным за голову сына была назначена награда 12 500 \\$», — батько загиблого](#)

Про особливості та складнощі отримання статусу членів родини загиблого, пов'язані із законодавчим неврегулюванням питання участі в бойових діях на території АТО добровольців, у розмові з **Василем Бричуком**, батьком загиблого героя-розвідника Олександра Бричука, та адвокатом системи безоплатної правової допомоги **Світланою**

Остапенко, яка представляла інтереси Василя Бричука у суді.

«Це була значима справа, яка першою потрапила до нашого центру, тому було велике хвилювання і ми намагалися якомога скоріше допомогти особі встановити факт загибелі його сина при виконанні бойового завдання», - розповідає **Світлана Остапенко**.

NB! Усі радіопередачі, що виходять в рамках проекту, кожен з яких можна прослухати на сайті Громадського радіо (розділ [«Ген справедливості»](#)), або ж на сайті Координаційного центру (у розділі [«Ген справедливості»](#)).

Протидія насильству у сім'ї

Насильство завжди пов'язано з нерівними можливостями. Перший захист — знати свої права і знати до кого звернутися.

Домашнє насильство не є приватною чи сімейною справою, але є проблемою, що зачіпає суспільні інтереси, і тому вимагає ефективних дій з боку держави (з рішення Європейського суду з прав людини).

Чи можна протидіяти насильству у сім'ї? Чи знаємо ми що називати конфліктом, а що, власне, є насильством? Хто може надати допомогу? Що має робити держава? Якими є міжнародні стандарти захисту від домашнього насильства? Відповіді на ці питання – у радіопрограмі **«Протидія насильству у сім'ї»** на Громадському радіо.

«Протидія насильству у сім'ї» - програма для тих, хто потерпає від насильства у сім'ї, чи є його свідком, для тих, хто потребує допомоги, зокрема, правової, і для тих, хто не байдужий, хто може допомогти.

Двічі на місяць по п'ятницях у програмі **«Протидія насильству у сім'ї»** слухайте відповіді на ці та інші питання, поради експертів та приклади успішних справ адвокатів системи безоплатної допомоги. Гості студії — адвокати, що надають безоплатну вторинну правову допомогу, психологи та соціальні працівники, правозахисники, громадські активісти та міжнародні експерти.

Випуск 6: «Насильство в сім'ї — суспільна проблема, а не приватна», — адвокатка

Як карають тих, хто чинить насильство? Статистика: який відсоток жінок та чоловіків страждають від насильства, ким є насильники, де це відбувається. Чи враховують суди інтереси дітей?

Розмова з **Галиною Федькович**, адвокаткою, юристкою ГО «Центр. Жіночі перспективи» про аналіз судових рішень Львівської області, що стосуються насильства в родині. Аналіз судових рішень був здійснений за підтримки Проекту USAID «Справедливе правосуддя».

Випуск 5: «При насильстві в сім'ї страждають і жертва, і агресор», — психолог

З початку року, за даними поліції, у Львівській області було понад 700 звернень про випадки домашнього насильства. Однак, порівнювати цю статистику із іншими періодами немає сенсу, динаміка не буде об'єктивною, адже в Україні є тенденція до замовчування таких проблем самими жертвами. Юристи, які працюють із жінками, що потерпіли від насильства у сім'ї (а переважно жертвами стають саме жінки), говорять, що збільшення випадків звернення до правоохоронців — добрий знак.

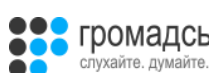

Гості програми адвокат **Галиною Федькович** та психолог **Наталія Мелян**.

«Ну я пішла в сільраду, а мені голова сказав, слухай, твоя мама терпіла, всі сусідки терплять і ти терпи». Також, як реагує церква. Були в наші практиці клієнтки, які приходили до нас після розмови зі своїм священником, який сказав, що це не є нормально. Але були такі, які казали: я пішла до священника, він сказав, усі терплять і ти терпи», — пояснює Галина Федькович, юрист Західноукраїнського

центру «Жіночі перспективи».

NB! Серія програм «Ген справедливості» та «Потидія Насильству у сім'ї» реалізується за підтримки українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», впровадження якого заплановане на 2014 – 2018 роки і спрямоване в тому числі на підтримку системи БПД в частині підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Foreign Affairs, Trade and Development Canada

Affaires étrangères, Commerce et Développement Canada

Безоплатний адвокат через суд повернув інваліду з Володимира-Волинського кошти, незаконно набуті банком

У грудні 2015 року суддя Володимир-Волинського міського суду прийняв рішення в цивільній справі на користь інваліда II групи по зору. Інтереси позивача представляв адвокат Микола Омелянюк, що був йому призначений безоплатно Володимир-Волинським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Чоловік позивався проти банку.

Свої вимоги позивач обґрунтував тим, що в березні 2006 р., під час повернення з м. Одеси, де перебував на медичному обстеженні, він виявив втрату особистих документів, в тому числі і паспорта громадянина України, про що повідомив до лінійного відділення міліції залізничної станції, – інтернет-виданню БУГ повідомив Володимир-Волинський МЦ з надання БВПД.

У листопаді 2006р. з Одеської філії банку йому надійшло повідомлення про те, що за ним рахується заборгованість по кредитному договору в сумі понад 2000 грн. Оскільки ніякого кредитного договору він не укладав, а тому про цей факт повідомив адміністрацію банку. Маючи підозру, що його втрачений паспорт використали в злочинних цілях, для отримання кредиту, з цього питання неодноразово звертався з заявами в органи прокуратури та міліції. Дані звернення ніякого позитивного результату не дали, натомість позивачу періодично приходили повідомлення з банку про зростання заборгованості, і вже у травні 2009 року ця заборгованість становила майже 15000 грн.

У минулому році сестра позивача (громадянка іншої держави) надіслала йому вагому суму коштів через банк. Однак цих коштів позивач не отримав, оскільки банк автоматично зняв гроші з карткового рахунку для погашення заборгованості. У зв'язку з цим, позивач просив суд стягнути з банку на його користь незаконно зняті кошти з його рахунку.

Представник банку в судовому засіданні позов не визнав, посилаючись на те, що оскільки кредитний договір, по якому є заборгованість, не був скасований у встановленому законом порядку, а тому банк правомірно зняв кошти з карткового рахунку позивача на погашення зазначеної заборгованості.

В судовому засіданні адвокату на стороні позивача, призначеного йому Володимир-Волинським МЦ з надання БВПД, вдалося довести кожну обставину, на яку позивач посилався в позовній заяві. У зв'язку з цим та на підставі відповідних правових норм, судом було прийнято рішення про задоволення позову позивача в частині стягнення з банку на користь позивача незаконно набутих грошових коштів.

Адвокат у суді відстояв права на отримання справедливої пенсії

Чортківський адвокат, який надає безоплатну правову допомогу, допоміг клієнту у судовому порядку визнати рішення Управління Пенсійного Фонду протиправним щодо відмови в призначенні пенсії із зменшенням пенсійного віку.

Мешканець Чорткова звернувся за отриманням правової допомоги до місцевого центру щодо оскарження в судовому порядку рішення Управління Пенсійного фонду України у Чортківському районі Тернопільської області про відмову у призначенні пенсії із зменшенням пенсійного віку. УПФУ відмовило у призначенні пенсії на пільгових умовах згідно **ст.55 Закону України «Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»** у

зв'язку з відсутністю і неможливістю одержання документів про роботу в зоні посиленого радіоекологічного забруднення з дня аварії до 01.01.1993 року не менше 4 років.

Призначений за дорученням місцевого центру адвокат **Сергій Волинець** в інтересах клієнта звернувся до суду з позовом про визнання протиправним рішення про відмову в призначенні пенсії із зменшенням пенсійного віку та зобов'язанням призначити та виплачувати таку пенсію.

Доказами постійної праці клієнта в зоні посиленого радіоекологічного контролю є відповідне посвідчення, записи в трудовій книжці та довідки про підтвердження вказаного стажу. Вимоги до первинних документів для підтвердження трудового стажу, який дає право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах, чітко прописані в законодавстві та не можуть бути розширені за бажанням відповідачів. Так, **ст.62 Закону України «Про пенсійне забезпечення»** передбачено, що основним документом, який підтверджує стаж роботи є трудова книжка. Також постійне проживання в зоні посиленого радіоекологічного контролю позивача не менше 4 років в судовому засіданні підтверджено показами свідків, відповідними довідками та виписками з книг нарахувань заробітної плати.

Постановою Чортківського районного суду Тернопільської області від 17 лютого 2016 року визнано неправомірними дії Управління Пенсійного фонду України в Чортківському районі Тернопільської області щодо відмови в призначенні клієнту адвоката **Сергія Волинця** пенсії зі зменшенням пенсійного віку та зобов'язано призначити відповідну пенсію відповідно до вимог **ст.55 Закону України «Про статус та соціальний захист громадян, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»**.

Адвокат діяв за дорученням Чортківського місцевого центру № 1 від 04.01.2016 та надав послуги клієнту за рахунок держави.

Безоплатна правова допомога в дії: адвокат через суд відстояв право мукачівця на будинок

Пенсіонер, інвалід III групи Іван Петрович (ім'я змінено з етичних міркувань – авт.), не міг вільно користуватися та розпоряджатися своїм будинком, оскільки у ньому були зареєстровані його племінники, які з 2009 року фактично там не проживають. Дізнавшись про можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги, він звернувся до Мукачівського місцевого центру.

Центр видав доручення доручення для представництва інтересів Івана Петровича у суді адвокату **Юрію Соскіді**. Правозахисник, вивчивши матеріали справи, склав позовну заяву, у якому прохав суд усунути перешкоди у користуванні та розпорядженні майном, для чого, відповідно, слід зобов'язати Мукачівський міський відділ головного управління державної міграційної служби в Закарпатській області зняти племінників з державної реєстрації у будинку його клієнта.

Так, рішенням Мукачівського міськрайонного суду від 2 лютого 2016 року за позовом адвоката Соскіді Ю.Ю. в інтересах клієнта задоволено повністю – обидвох племінників визнано такими, що втратили право користування будинком.

Нагадаємо, згідно зі ст. 71 ЖК Української РСР, жила приміщення за наймачем або членами його сім'ї зберігається протягом шести місяців.

Статтю 72 ЖК Української РСР встановлено, що визнання особи такою, що втратила право користування жилим приміщенням внаслідок відсутності цієї особи понад встановлені строки, провадиться в судовому порядку.

Тому, наприклад, якщо член Вашої родини (наймач житла або член сім'ї наймача) зареєстрований за певною адресою, але там не проживає, Ви маєте право звернутися до суду із позовною заявою про визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням.

Для подачі позовної заяви до суду необхідно зібрати доказову базу, що підтверджує те, що особа півроку не проживає в даному житловому приміщенні. Для цього потрібно звернутися в Житлове експлуатаційне управління, працівники якого опитають сусідів, складуть відповідний акт.

Даний акт буде розглянуто судом як один із головних доказів, на якому буде будуватися ваша перемога в суді.

Якщо ви маєте право на безоплатну правову допомогу (перевірити це можна тут), то вирішити таке питання вам допоможе адвокат за рахунок держави.

Адреси місцевих центрів Закарпаття:

Ужгородський місцевий центр: 88017, м.Ужгород, вул.Загорська, 51(для мешканців Ужгорода та Чопа, а також жителів Ужгородського, Перечинського та Великоберезнянського районів).

Мукачівський місцевий центр: 89600, м.Мукачево, вул.Горького, 25(для мешканців Мукачівського, Берегівського, Іршавського, Свалявського та Воловецького районів).

Хустський місцевий центр: 90400, м.Хуст, вул.Карпатської Січі, 53а(для жителів Хустського, Виноградівського, Тячівського, Рахівського та Міжгірського районів).

Отримати відповіді на запитання, які стосуються безоплатної правової допомоги – змін в законодавстві, уточнити категорії осіб, що мають право на безоплатну правову допомогу та інші – можна, зателефонувавши на єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги 0 800 213 103 (цілодобово та безкоштовно у межах України зі стаціонарних та мобільних телефонів).

Адвокат врятував закарпатця від 5 років тюрми

Закарпатця могли б посадити до в'язниці на 5 років, якби не робота адвоката Любомира Цебрика.

Ужгородський міськрайонний суд виніс ухвалу, відповідно до якої клієнт Василь Іванович (ім'я змінено з етичних міркувань) в період відбування покарання з випробуванням за час перебування на обліку в кримінально-виконавчій інспекції не з'являвся до неї, самовільно залишив місце проживання, без повідомлення КВІ, що свідчить про небажання засудженого стати на шлях виправлення.Цією ухвалою скасовано звільнення з випробуванням та направлено засудженого для відбування покарання, призначеного вироком Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 23 квітня 2015 року у виді п'яти років позбавлення волі.

Василь Іванович прийшов за допомогою до Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Закарпатській області, де на його захист став адвокат **Любомир Цебрик**, який звернувся з апеляційною скаргою до суду.

Так, захисник зазначає, що наданими судом доказами не підтверджується факт неявки засудженого до інспекції без поважних причин та зникнення з місця свого проживання, і судом не перевірені покази засудженого про те, що він не мав наміру ухилитися від виконання покладених на нього обов'язків, а також не з'ясовано його характеристики за місцем проживання. Також

адвокат підкреслив, що в матеріалах кримінального провадження відсутні як виклики засудженого на 09.06.2015, 14.07.2015 та 11.08.2015, так і докази їх надсилання та отримання засудженим. Зазначає, що саме подання інспектора надійшло до суду поза межами місячного строку, встановленого законом для подання його до суду.

У цілому суд не перевіряв, чи інспектор КВІ у відповідності до положень Інструкції "Про порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі та здійснення контролю щодо осіб, засуджених до таких покарань, роз'яснив засудженому порядок відбування покарання з випробуванням, та чи правильно і достатньо зібрав докази, які б свідчили про невиконання засудженим покладених на нього судом обов'язків.

Крім того, під час розгляду подання було порушено право засудженого на захист, оскільки в судовому засіданні не був викликаний захисник і засудженому не роз'яснювалося право користуватися послугами захисника. Адвокат вказав їй на те, що під час самого судового засідання було кілька порушень, зокрема, не вівся журнал засідання і копія ухвали засудженому взагалі не була вручена.

Таким чином, колегія суддів апеляційного суду Закарпатської області скасувала вирок Ужгородського міськрайонного суду щодо ув'язнення клієнта на 5 років, залишивши його на умовному відбуванні покарання. Ужгородський міськрайонний суд має повторно розглянути справу відносно доцільності направлення засудженого для відбування покарання у місцях позбавлення волі. Підзахисного Василя Івановича було негайно звільнено з-під варти прямо у залі суду.

Нагадаємо: кожна затримана особа має право на адвоката за рахунок держави. Якщо правоохоронні органи затримали Вас чи членів Вашої родини, але не повідомили про це Регіональний центр з надання БВПД, ви можете зробити це самостійно за єдиним номером в Україні: 0-800-21-31-03. Дзвінки в межах України зі стаціонарних та мобільних телефонів – безкоштовні.

Переселенка з Донецька відстояла право на грошову допомогу та пільги

Через відсутність реєстрації у квартирі в Донецьку жінка не могла оформити статус переселенця та отримувати визначені законодавством адресну грошову допомогу, пільги та компенсації. Завдяки закарпатському адвокату Наталії Джуган цю проблему вдалося вирішити.

Мешканка Донецька Ганна Василівна (*ім'я змінено з етичних міркувань*) ще до початку сумних подій на сході України продала квартиру, виписалася з неї і купила краще житло в обласному центрі. На момент початку терористичних дій в Донецьку, жінка не встигнувши прописатись у новій квартирі, змушена була полишити дім, та переїхалана Закарпаття: спочатку у селище Воловець, а потім в Ужгород.

Факт проживання жінки у Донецьку разом із двома її синами підтверджувався довідкою про фактичне проживання у новій квартирі, а також довідками, які підтверджували навчання її дітей у Донецькій спеціалізованій гуманітарній школі.

Із цими документами Ганна Василівна звернулася до управління соціального захисту населення Ужгородської міської ради з проханням надати їй щомісячну адресу допомогу як внутрішньо переміщеній особі для покриття витрат на проживання, в тому числі – на оплату житлово-

комунальних послуг. Однак жінка отримала відповідь, що у зв'язку із тим, що у неї відсутня реєстрація проживання на тимчасово окупованій території на момент введення в Україні умов особливого періоду (відповідно до Указу Президента України «Про часткову мобілізацію», затвердженого Законом), їй таку допомогу надати не можуть.

Після відмови Ганна Василівна звернулася до **Ужгородського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги**, де для представництва інтересів жінки у суді було призначено адвоката **Наталію Джуган**. Саме вона допомогла переселенці звернутися до Ужгородського міськрайонного суду із заявою про встановлення факту проживання у відповідному місці, і суд цю заяву задовольнив.

Після цього **Наталія Джуган** звернулася із заявою до управління соціального захисту населення Ужгородської міської ради, де, на підставі рішення суду та відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», попросила надати Ганні Василівні статус переселенця, призначити та виплачувати їй відповідну адресну грошову допомогу, надати інші пільги та компенсації, визначені законодавством України.

Тож нині Ганна Василівна отримує усе, що належить їй за законом, як внутрішньо переміщеної особі.

Приватна фірма хотіла ошукати ковельчанку

Фірма «Касіопея» не встановила у помешканні ковельчанки металопластикові вікна, за які та попередньо заплатила.

Відповідно до договору купівлі-продажу №2300, ковельчанка замовила чотири металопластикових вікна загальною вартістю 6380 гривень. Для оплати замовлення жінка взяла кредит у «Платинум Банку». За умовами договору, банк перераховував кошти безпосередньо на рахунок продавця.

Жінка неодноразово телефонувала в «Касіопею», однак по телефону чула одні обіцянки, а пізніше представник фірми приїздив зробити заміри вікон, пояснюючи, що попередні заміри загубив, – йдеться в повідомленні видання.

Тож, ковельчанка звернулася до Ковельського міського відділу міліції, однак слідчий закрив кримінальне провадження за відсутністю складу кримінального правопорушення, адже такі спори підлягають вирішенню в порядку цивільного судочинства.

Адвокат ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги підготувала позов до суду. Ковельський міськрайонний суд вирішив зобов'язати підприємство повернути кошти в сумі 6495 гривень за невиконання умов договору та стягнути судовий збір в сумі 487 гривень.

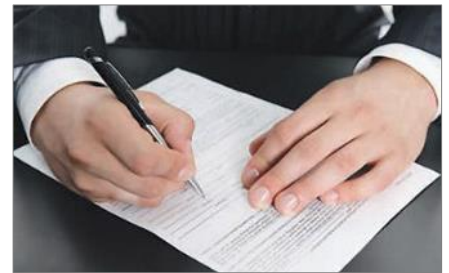
Рішення набрало законної сили. Апеляція не подавалася.

Безоплатна правова допомога в дії: адвокати допомогли отримати спадок та пенсії

Тернопільські адвокати допомогли соціально незахищеним громадянам у суді довести свої спадкові права, факт родинних відносин та встановити факт належності правовстановлюючого документу для оформлення пенсії.

В лютому 2016 року до місцевого центру за наданням безоплатної вторинної правової допомоги звернувся громадянин Віталій М (імена клієнтів змінено з етичних міркувань). у зв'язку з неможливістю реалізувати свої спадкові права через пропущення додаткового строку на прийняття спадщини. Середньомісячний сукупний дохід сім'ї громадянина Віталія М., нижчий суми прожиткового мінімуму, отже, він має право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги.

За дорученням місцевого центру у справу вступив адвокат **Сергій Волинець** якій підготував позовну заяву до суду та здійснив представництво інтересів клієнта у вказаній справі. Адвокат довів, що причина пропуску строку прийняття спадщини є поважною через те, що позивач здійснював догляд за іншою перестарілою жінкою, оскільки являється соціальним працівником. Відповідно до ч.3 ст 1272 Цивільного Кодексу України суд виніс Рішення від 10.02.2016 року та надав Віталію М. додатковий строк – два місяці для подання заяви про прийняття спадщини після смерті М., яка померла 02.07.2015 року.

Адвокат **Максим Калінніков** за дорученням Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги здійснив представництво інтересів жительки м. Чорткова щодо встановлення факту родинних відносин. Громадянка Марія К. (імена клієнтів змінено з етичних міркувань) не могла реалізувати свої спадкові права після смерті матері так як є розбіжності прізвищ у правовстановлюючих документах. Документ, що підтверджує зміну прізвища спадкодавця не зберігся і заявниця не може підтвердити родинність з матір'ю.

Факт родинних відносин між фізичними особами (п. 1 ч. 1 ст. 256 ЦПК) встановлюється у судовому порядку, коли цей факт безпосередньо породжує юридичні наслідки для заявника, має значення для охорони прав та інтересів особи або створення умов здійснення нею особистих немайнових чи майнових прав (право на спадщину, право на пенсію у зв'язку із втратою годувальника, одержання компенсації тощо).

Адвокат Максим Калінніком підготував заяву до суду в порядку окремого провадження та здійснив представництво у суді інтересів заявника. Факт родинних відносин підтверджено наданими довідками та показами свідків. Рішенням Чортківського районного суду від 29 лютого 2016 року заяву задовольнили та встановили факт родинних відносин, а саме те, що померла була матір'ю заявника Марії К.

Також, було досягнуто ще одного позитивного результату у справі встановлення факту належності правовстановлюючого документу. Громадянка Олена Р. (*імена клієнтів змінено з етичних міркувань*) звернулася до місцевого центру з питанням щодо встановлення факту належності їй правовстановлюючих документів, у зв'язку з неможливістю в Управлінні Пенсійного фонду України Чортківського району оформити пенсію. Оскільки, при перевірці документів було виявлено розбіжності в паспорті громадянина України та в трудовій книжці колгоспника, в якій зроблена помилка – замість імені Олена записали Ольга . В зв'язку з даними розбіжностями Олена Р. не може оформити пенсію на яку має право за віком.

Жінка є не працює, має інвалідність а, отже, має право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги. За допомогою адвоката **Сергія Волинця**, призначеним за дорученням місцевого центру, рішенням суду № 608/51/16-ц від 02.02.2016 встановлено факт належності правовстановлюючого документу, а саме: трудової книжки колгоспника, виписаної на ім'я Олени Р.

Адвокати надавали допомогу за дорученням Чортківського місцевого центру на безоплатній для клієнта основі, за рахунок держави.

[] Новини порталу «Правовий простір»

«Правовий Простір» запустив мобільний додаток для безоплатних юридичних консультацій

Отримати безоплатну первинну правову допомогу можна, встановивши додаток на смартфон системи Android. Правила та подробиці користування додатком юристи Інформаційного Ресурсного Центру [«Правовий Простір»](#) пояснили на воркшопі, що пройшов 30 березня на фестивалі DocudaysUA.

«Юрист у твоєму смартфоні» - саме такий слоган обрав для свого сервісу «Правовий Простір». Він є унікальною розробкою команди порталу і дозволяє отримувати консультації юриста в будь-який час і в будь-якому місці за наявності інтернету. Варто зазначити, що через додаток можна отримати лише первинну правову допомогу.

Координаторка "Правового Простору" Анна Мартинюк та юрист Володимир Орловський. Фото: Наталя Бімбірайте, ІРЦ "Правовий Простір".

- Люди можуть через чат анонімно отримати первинну консультацію з будь-яких правових питань, тобто отримати пораду або юридичну підказку. Чат надає відповідь, яка скеровує на вирішення того чи іншого питання. Далі людина йде і вирішує проблему. Якщо питання складне, то потрібно ознайомлюватися з документами. Он-лайн це зробити неможливо, - пояснює координаторка порталу «Правовий простір» **Анна Мартинюк**.

У таких випадках юристи скеровують людей до найближчого [Центру правової інформації та консультації](#), до партнерів з [Української](#)

[Гельсінської спілки з прав людини](#) чи до місцевих [Центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги](#).

За словами юриста ГО «Інформаційний Ресурсний Центр «Правовий простір» **Володимира Орловського**, консультації через додаток можна отримати з понеділка по п'ятницю з 10.00 до 16.00. Якщо є потреба поставити питання в неробочі години, краще зробити це у розділі [«Консультація юриста впродовж 24 годин»](#) на порталі «Правовий Простір». Письмова відповідь юриста з'явиться максимум за добу.

- *Кількість юридичних консультацій на порталі стрімко зростає. Багато запитань приходять і в чат, і на портал. Якщо за весь минулий 2015 рік маємо 2813 консультацій в чаті, то лише за 3 місяці 2016-го – їх вже 3016, - говорить **Володимир Орловський**. – На*

сьогодні 37 питань на день – це вже норма для юриста. Тому ми плануємо залучити до роботи на волонтерських засадах ще кількох колег-правників, щоб ефективніше допомагати людям.

«Правовий Простір» запрошує до співпраці юристів, які мають бажання долучитися до роботи сервісу. Для цього слід надіслати листа юристові Володимирі Орловському: legalspaceks@gmail.com

Якщо у вас виникають питання зі встановленням мобільного додатку на телефон, звертайтеся до ІТ-спеціаліста порталу Дмитра Жукова: pravolegal@gmail.com

Психологічно-правові семінари сколихнули ветеранів АТО

Четвертий семінар для демобілізованих та їх рідних пройшов 11 березня у Бериславі на Херсонщині. Програма традиційно включала психологічну, юридичну, інформаційну допомогу та духовну підтримку. З організацією навчання команді Інформаційного Ресурсного Центру «Правовий простір» допомагала Алла Твердохліб, спеціаліст районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Днями Алла Василівна надіслала листа: «Завдяки вашому візиту ветерани АТО та їх рідні розворушилися, взялися оформлювати пільги та захищати свої права. Мати загиблого воїна звернулася за медичною допомогою в Херсонську обласну клінічну лікарню. У результаті отримала можливість безоплатно проходити лікування двічі на рік. Демобілізовані почали вирішувати свої проблеми. Я збиратиму їх питання та направлятиму для вирішення вам. Двоє ветеранів АТО загорілися бажанням

Фото Наталі Бімбіррайте, ІРЦ «Правовий простір»
Ветерани АТО в Бериславі збираються на семінар

поїхати в Херсон на психологічний тренінг. На мою думку їм дійсно потрібно глибше, якісніше попрацювати з психологом. Також військові питають чи плануєте ви ще проводити подібні заходи в Бериславі».

Отримати такий відгук про організований захід не просто приємно. Це дуже надихає і допомагає зрозуміти, що є результати від навчання.

«Я впевнена, взяти відповідальність за своє майбутнє, учасників надихнула вправа «Жертва та лідер». Андрій Калита, психолог, капелан Першого Українського Батальйону Військових капеланів вміло проаналізував поведінку жертви та лідера під час семінару в Бериславі. Учасники приміряли обидві ролі на себе та робили свідомий вибір», - говорить Анна Мартинюк, координатор ІРЦ «Правовий простір».

Безумовно боротися за права та пільги, гарантовані державою, ветеранів АТО та членів сімей також вмотивував виступ **Володимира Орловського**, юриста ІРЦ «Правовий простір». На прикладі світлофора він розповів про «зелені пільги», що працюють відмінно, «жовті» - забезпечені частково та «червоні» - просто задекларовані на папері. Далі у форматі питання-відповідь провів групову юридичну консультацію та надав персональні консультації зацікавленим учасникам.

Налагодити діалог з місцевими органами влади допомогла **Наталія Бімбірайте**, директор ІРЦ «Правовий простір». Завдяки її виступу, на відміну від попередніх семінарів, представники районної влади у Бериславі взяли участь не формально, а як люди, які бажають допомогти військовим та їх рідним.

NB! Нагадаємо, дві громадські організації – Інформаційний ресурсний центр «Правовий Простір» (надає первинну безоплатну правову допомогу <http://legalspace.org>) та Центр духовного розвитку «Джерело життя» (надає безоплатну психологічну допомогу <https://www.facebook.com/jerelo.org/info/?tab=overview>) проводять десять навчальних семінарів для ветеранів АТО, членів їх сімей, місцевих волонтерів та державних службовців, які працюють із військовими на Херсонщині.

Приклади успішного захисту адвокатів системи БПД

[] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області

Адвокат **Аліса Півнюк** домоглася виправдання в зв'язку з недоведеністю вини у вчиненні кримінального правопорушення.

До розгляду справи Вінницького міського суду у кримінальному провадженні № 12015020010001560 за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області від 20.10.2015 р. № 002-0001999 було призначено адвоката **Алісу Півнюк**. Органами досудового розслідування Г. обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.185 КК України - крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, а саме в тому, що Г. разом з Р. за попередньою змовою, маючи прямий умисел заволодіння чужим майном, використовуючи заздалегідь приготовлене знаряддя для вчинення злочину, таємно проникли в квартиру, звідки вчинили крадіжку: мобільного телефону та полушубок. Обвинувачений Г. свою вину не визнав. Стороною обвинувачення в судовому засіданні не було надано жодних доказів винуватості Г. Обвинувачений Р. стверджував, що вчинив крадіжку сам без участі Г. Вінницький міський суд ухвалив Г. визнати невинуватим у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.3 ст. 185 КК України узв'язку з недоведеністю його вини у вчиненні вказаного кримінального правопорушення.

За ч.3 ст.185 КК
України

Адвокат **Анатолій Варчук** за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області від 03.01.2016 №002-0000005 здійснював захист громадянина Н. у кримінальному провадженні №136/198/13-к. Його підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 268 КК України (порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами, що заподіяли тяжке тілесне ушкодження).Кримінальне провадження №12012010060000090 внесеного до ЄРДР 19.12.2012 року.

За ч. 2 ст. 268 КК
України

Під час розгляду справи в суді адвокатом **Анатолієм Варчуком** була доведена невинуватість клієнта у скоєнні кримінального правопорушення, у зв'язку з чим вироком № 136/198/13-к від 19.02.2016 року Липовецького районного суду Вінницької області громадянин Н. ї

Адвокат **Олексій Горін** здійснював захист від обвинувачення громадянина Б. на підставі доручення №5297 від 06.09.2013 у кримінальному провадженні №212\7690\14 к.

Клієнт обвинувачувався у скоєнні злочину, передбаченого ч.2 ст. 187 КК України, ч.2 ст. 185 КК України, а саме: напад на громадянина з метою заволодіння чужим майном, поєднаний з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я, вчинений за попередньою змовою групою осіб. Громадянин Б. пояснював у суді, що він визнавав свою провину під впливом працівників міліції. Сторона обвинувачення вважала, що доказів вини Б. достатньо для обвинувального вироку. Завдяки професійним діям адвоката **Олексія Горіна** у кримінальному провадженні та активній захисній позиції клієнта доведено відсутність належних та допустимих доказів його вини. На стадії розгляду справи у суді підзахисного визнано невинуватим у вчиненні злочинів, які йому були інкриміновані та громадянин Б. був виправданий.

За ст. 187 ч.2.КК
України, ст. 185
ч.2 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

21 травня 2015 року Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області для здійснення захисту за призначенням адвокату **Дмитру Кудріну** було видано доручення №004-0018249 для здійснення захисту клієнтки, яка обвинувачувалась у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1. ст.125 КК України (умисне легке тілесне ушкодження - карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк до двохсот годин, або виправними роботами на строк до одного року).

За ч.2. ст. 125 КК
України

15 червня 2015 року прокуратурою Бабушкінського району м. Дніпропетровська було складено обвинувальний акт в якому обвинувачення було змінено і дії обвинуваченої кваліфікувалися вже за ч.2. ст. 125 КК України (умисне легке тілесне ушкодження, що спричинило короткочасний розлад здоров'я або незначну втрату працездатності), яка передбачає вже більш сурове покарання, а саме, обмеження волі до 2-х років. Обставин, що пом'якшували б покарання виявлено не було, а

обставиною, що обтяжувала покарання стало скоєння злочину в стані алкогольного сп'яніння. 23 липня в провадженні №1-кп/200/21357/14-к по справі №200/21357/14-к в результаті професійної роботи адвоката **Дмитра Кудріна** підзахисну було визнано невинуватою у пред'явленому обвинуваченні та виправдано за недоведеністю її участі у вчиненні злочину.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Київській області

Стороною обвинувачення підзахисний адвокат **Андрія Пучека** (доручення № 1421 від 16.07.2015 року) був звинувачений у тому, що будучи засудженим до позбавлення волі та відбуваючи покарання у виправній колонії, він порушив правила трудового розпорядку, а саме: відмовився виконувати роботи з благоустрою території колонії. Стороною обвинувачення такі дії були кваліфіковані за ст. 391 КК України - злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань, що є злочином середньої тяжкості та карається позбавленням волі на строк до трьох років.

За ст. 391 КК
України

Обвинувачений свою вину заперечував, пояснивши що 27 травня він дійсно порушив режим локалізації в установі. Взамін на притягнення до дисциплінарної відповідальності начальник відділення запропонував йому помити санвузли відділення. Підзахисний категорично відмовився, вважаючи, що ця робота є принизливою для нього, проте заявив, що інше завдання він би виконав.

Розглянувши матеріали справи, суд зазначив, що стороною обвинувачення не було доведено наявність у обвинуваченого обов'язків щодо прибирання в установі, оскільки такі обов'язки покладаються на старших днювальних та днювальних. Доказів, що обвинувачений був призначений днювальним чи старшим днювальним суду надано не було. Також не було доведено факт поміщення підсудного до приміщення камерного типу протягом року, що передувало вчиненню інкримінованого злочину, наявність якого є обов'язковою складовою інкримінованого злочину, оскільки сторона обвинувачення не подала оригіналів відповідних документів.

Підзахисного адвоката **Андрія Пучека** в провадженні №42015110070000011 було виправдано вироком Березанського міського суду від 18.12.2015 року.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Львівській області

Адвокат **Валерія Коломієць** відповідно до доручення № 2749 11.11.2015 р. захищала громадянку, яка обвинувачувалася у вчиненні кримінального правопорушення за ч. 1 та ч. 2 ст. 190 КК України, а саме у придбанні права на майно шляхом обману та зловживання довірою, а також за шахрайство, вчинене повторно.

За ч. 1, ч.2 ст. 190
КК України

Під час судового розгляду даного кримінального провадження, пред'явлене підсудній обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1, ч.2 ст. 190 у кількості 15 епізодів. Дослідивши всі обставини даного кримінального провадження, оцінивши кожний доказ з точки зору належності, допустимості, достовірності, суд прийшов до висноку, що обвинувачена підлягає виправданню по 2 епізодах.

Відтак вироком Личаківського районного суду клієнтку адвоката **Валерії Коломієць** визнано винною у пред'явлених обвинуваченнях та на підставі ст. 79 КК України звільнено від покарання з іспитовим терміном.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Адвокат **Вікторія Радкевич** захищала раніше судимого клієнта, який обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого частиною 2 статті 307 (незаконне придбання, зберігання, перевезення з метою збуту, а також незаконний збут небезпечних наркотичних засобів, особою, яка раніше вчинила один із злочинів, передбачених статтями 308-310, 312, 314, 315, 317) КК України, санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна; частиною першою статті 321(незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту, збут сильнодіючих лікарських засобів, вчинені без спеціального на те дозволу) КК України санкція статті передбачає покарання у вигляді штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешту на строк від трьох до шести місяців, або позбавлення волі на строк до трьох років; частиною 3 статті 321(дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно, за попередньою змовою групою осіб, або якщо предметом таких дій були отруйні чи сильнодіючі речовини, що не є наркотичними або психотропними чи їх аналогами, або отруйні чи сильнодіючі лікарські засоби у великих розмірах) КК України санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років.

За ч. 2 статті 307
частинами 1,3
статті 321 КК
України

Клієнт обвинувачувався у тому, що у квітні 2015 року двічі збув особливо небезпечний засіб – опій ацетильований та сильнодіючих лікарських засобів – димедрол.

Адвокатом **Вікторією Радкевич** правильно вибрано тактику захисту та звернено увагу суду на

важливі обставини справи.

В результаті з'ясування обставин справи суд дійшов до висновку про недоведеність вини клієнта **Вікторії Радкевич** в інкримінованих злочинах. У вирокі суд послався на практику Європейського суду, зокрема на справи « К. проти Нідерландів », « Романаускас проти Литви », « Ванян проти Росії », « Тейкзера де Кастро проти Португалії ». Зокрема суд зазначив, що небажання органів обвинувачення зняти інформацію з каналів зв'язку – з мобільного телефону клієнта – є навмисним створенням умов для провокації злочину, оскільки клієнт стверджував, що йому неодноразово дзвонив « покупець » та просив його допомогти придбати наркотичні засоби. Ці обставини підтвердив і допитаний в ході судового розгляду « покупець ». Крім цього суд звернув увагу, що кримінальне провадження розпочато на підставі рапорту слідчого, відповідно до якого підозрюваний по іншому кримінальному провадженню дав покази, що особа з ім'ям аналогічним імені клієнта продає наркотичні засоби. При цьому цей підозрюваний не залучався та не допитувався у якості свідка у даному кримінальному провадженні. Також суд звернув увагу на те, що після проведення першої оперативної закупівля працівники міліції не затримали клієнта, а повторно провели оперативну закупівлю, що відповідно до практики ЄСПЛ є неприпустимим та безумовно тягне недопустимість отриманих в такий шлях доказів.

Вироком Ленінського районного суду м. Миколаєва від 25.02.2016 року клієнта визнано невинуватим у скоєнні злочинів, передбачених частиною 2 статті 307, частинами 1,3 статті 321 КК України та виправдано за недоведеністю в його діях складу кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Одеській області

Громадянин був обвинувачений у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст. 263 КК України (носіння, виготовлення, ремонт або збут кинджалів, фінських ножів, кастетів чи іншої холодної зброї без передбаченого законом дозволу), яке карається штрафом у розмірі до 850 грн або обмеженням волі на строк до п'яти років.

Центром було видано доручення № 015-0003419 від 17.07.2015 року адвокату **Кисці Віктору**.

За ч.2. ст. 263 КК
України

Обвинувачений не визнавав своєї вини у інкримінованому йому злочині.

Під час здійснення захисту адвокат **Віктор Кисса** встановив ряд грубих порушень кримінально-процесуального законодавства з боку слідства, спростував всі доводи обвинувачення та довів суду, що його підзахисний не носив холодної зброї, та в його діях відсутній склад злочину, передбачений ч.2 ст. 263 КК України.

В результаті розгляду справи Саратський районний суд Одеської області 16.11.2015 року визнав невинним клієнта адвоката **Віктора Кисси** та виправдав його.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Полтавській області

Згідно обвинувального акту громадянин К., клієнт адвоката **Руслана Кулика**, обвинувачувався у вчиненні злочинів, передбачених ст. 186 ч. 2, 152 ч. 3, 307 ч. 2, 296 ч. 3, 187 ч. 1, 27 ч. 1, 162 ч. 1, 296 ч. 4, ст. 15 ч. 2, 115 ч. 2 пп. 7, 12 КК України, та громадянин Г., клієнт адвоката **Ольги Дмитренко**, обвинувачувався у вчиненні злочинів, передбачених ст. 27 ч. 1, 162 ч. 1, 296 ч. 4, 15 ч. 2, 115 ч. 2 пп. 7, 12 КК України, –

Виправдання в
частині
обвинувачення
За ч. 1 ст. 27, ч. 1
ст. 162 КК України,
ч. 4 ст. 296 КК
України, ч. 2 ст.
307 КК України
Та за ч. 1 ст. 27, ч.
1 ст. 162 КК
України та за ч. 2
ст. 15, п. 7, 12 ч. 2
ст. 115 КК України

Обвинувачений К., маючи судимості за вчинення крадіжок, умисного знищення майна, та хуліганства та за вчинення злочинів, передбачених ст. 121 ч. 1, 129 ч. 1, 350 ч. 2, 70, 71 КК України, за вироком від 10.07.2002, які у встановленому законом порядку не зняті і не погашені, на шлях виправлення не став і знову вчинив ряд умисних тяжких злочинів, в тому числі і корисливих.

Так, обвинувачений К. 26.09.2010 близько 23 год. 30 хв., перебуваючи неподалік від будівлі в Миргородського району Полтавської області побачив потерпілого що знаходився там разом з своїми товаришами та вирішив заволодіти його майном. Реалізуючи свій злочинний намір, обвинувачений К. підійшов до потерпілого та наніс останньому кілька ударів кулаками рук в область грудної клітини та обличчя, спричинивши йому легкі тілесні ушкодження у вигляді синця на лівій стінці носа, після чого, обшукавши одяг потерпілого, повторно, відкрито заволодів гаманцем, вартістю 70 грн., в якому було 200 грн., якими розпорядився на власний розсуд.

Крім цього, К. 27.09.2010 близько 03 години, перебуваючи неподалік від кафе в Миргородському районі Полтавської області, з метою заволодіння чужим майном підійшов до потерпілого. Реалізуючи свій злочинний намір, К. наніс кілька ударів кулаками рук в область голови цього потерпілого, внаслідок чого останній втратив свідомість, отримавши легкі тілесні ушкодження у вигляді синців навколо лівого ока та в лівій скроневій ділянці. Після цього повторно, відкрито заволодів належними потерпілому мобільним телефоном марки «NOKIA 1200» вартістю 250 грн. із сім-картою «Діджус» вартістю 25 грн., гаманцем вартістю 70 грн. із грошима в сумі 200 грн., велосипедом марки «Україна» вартістю 600 грн., якими розпорядився на власний розсуд.

Продовжуючи свою злочинну діяльність, вночі з 29.01.2011 на 30.01.2011, близько опівночі

обвинувачений К. разом із нині померлим прийшли до житлового будинку в Миргородському районі Полтавської області, де на той час тимчасово проживали неповнолітні студентки Хомутецького ветеринарно-зоотехнічного технікуму – потерпіла та свідок, де стали вимагати впустити їх в будинок, погрожуючи вибити вікна та двері, при цьому запевняючи, що цього не робитимуть, якщо останні добровільно впускають їх в будинок, де вони мають намір випити спиртного, принесеного із собою та поїсти. Боячись реалізації погроз обвинуваченого та нині померлого, потерпіла та свідок впустили останніх до помешкання, де вони в одній із кімнат будинку стали вживати спиртне.

Перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, обравши момент, коли потерпіла пішла до своєї кімнати, тим самим усамітнівшись, що мало місце близько 24 год. 29.01.2011, обвинувачений К. пішов услід за нею, де діючи з прямим умислом, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, достовірно знаючи, що потерпіла є неповнолітньою, незважаючи на заперечення останньої, зірвав з неї одяг, а саме: футболку, шорти, труси та бюстгальтер, після чого висловив потерпілій погрози спричинити їй тілесні ушкодження та спричинити їй смерть, а також застосував насильство, що виразилося у нанесенні потерпілій кількох ударів долонями рук по обличчю неповнолітньої та у здавлюванні її шиї руками, подавивши таким чином волю потерпілої до супротиву, позбавивши її можливості захищатися, обвинувачений К. зґвалтував вказану неповнолітню особу, тобто проти волі потерпілої вступив із нею в статеві зносини.

Також органами досудового слідства К. обвинувачується у тому, що він 22.05.2011 близько 14 год. 30 хв., та повторно 22.05.2011 о 15.10 год., 23.05.2011 року близько 17 год. 50 хв., 23.05.2011 близько 18 год. 30 хв., 30.05.2011 близько 16 год. у Миргородському районі Полтавської області неподалік від будівлі технікуму та школи, діючи з прямим умислом, з корисливих мотивів, незаконно збув залегенованої особі, особливо небезпечний наркотичний засіб – канабіс.

Своїми умисними діями, які виразилися у незаконному придбанні з метою збуту, зберіганні з метою збуту, а також незаконному збуті особливо небезпечних наркотичних засобів, К. вчинив злочин, передбачений ч. 2 ст. 307 КК України.

Крім того громадяни Г. та К. обвинувачувалися в тому, що К. за попередньою змовою з Г., заздалегідь взявши із собою вогнепальну зброю невстановленого зразка, точну кількість якої та місцезнаходження досудовим розслідуванням не встановлено, прибули до домоволодіння подружжя, яке розташоване у Миргородському районі Полтавської області, та діючи умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, всупереч волі законних володільців, незаконно проникли на огорожену парканом територію володіння (двору) цього подружжя, а саме без дозволу власників (володільців) уночі проникли на їх земельну ділянку за вказаною адресою й почали чекати, доки на гавкіт собаки з будинку вийде господар.

Першою з будинку на ганок, почувши гавкіт собаки, вийшла потерпіла Реалізуючи спільний із Г. злочинний умисел, безпричинно, з хуліганських спонукань, грубо порушуючи громадський порядок та виражаючи явну неповагу до суспільства, ігноруючи існуючі в суспільстві елементарні правила поведінки та моральності, К. здійснив із відстані близько трьох метрів один постріл із вогнепальної зброї невстановленого зразка у нижню праву кінцівку цієї потерпілої, яка після отримання тілесних ушкоджень сховалася в будинку. Внаслідок протиправних дій К., що діяв у співучасті із Г., потерпілій спричинено згідно висновку судово-медичної експертизи тілесне ушкодження у вигляді вогнепального поранення верхньої третини правої гомілки, яке за ступенем тяжкості відноситься до легких тілесних ушкоджень, що спричинили короткочасний розлад здоров'я.

Коли на постріли з будинку на ганок вийшов потерпілий, обвинувачений К. за попередньою змовою з Г., продовжуючи поєднані єдиним умислом злочинні дії, умисно, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки у вигляді заподіяння смерті потерпілому та бажаючи їх настання, безпричинно, використовуючи незначний привід, тобто з хуліганських спонукань, грубо порушуючи громадський порядок та виражаючи явну неповагу до суспільства, ігноруючи існуючі в суспільстві елементарні правила поведінки та моральності, здійснили з відстані близько 10 – 20 метрів не менше ніж по два постріли, кожен із невстановленої вогнепальної зброї, у потерпілого, влучивши в його тулуб та нижні кінцівки.

При цьому К. та Г. не довели спільний злочинний умисел, направлений на позбавлення життя потерпілого, до кінця з причин, які не залежали від їхньої волі, оскільки останній сховався до будинку, а спричинені ними тілесні ушкодження не призвели до його смерті через невраження життєво важливих органів за сприятливих обставин.

Загалом кримінальне провадження тривало близько 4 років. Завдяки правильно обраній правовій позиції, яка попередньо була узгоджена з підзахисними, адвокатами було досягнуто того, що

вироком Хорольського районного суду Полтавської області від 24.02.2016 року гр. К. визнано невинуватим та виправдано за ч. 1 ст. 27, ч. 1 ст. 162 КК України, за ч. 4 ст. 296 КК України за ч. 2 ст. 307 КК України за відсутністю в його діях складу злочину. Крім того, тим же вироком К визнаний винним у вчиненні злочинів, передбачених ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115, ч. 3 ст. 152, ч. 2 ст. 186, ч. 1 ст. 187, ч. 3 ст. 296 КК України та призначено покарання у вигляді 15 років позбавлення волі.

Тим же вироком громадянин Г за ч. 1 ст. 27, ч. 1 ст. 162 КК України та за ч. 2 ст. 15, п. 7, 12 ч. 2 ст. 115 КК України був визнаний невинним і виправданий за відсутністю в його діях складу злочину, а за ч. 2 ст. 125 КК України був засуджений до покарання у вигляді 2 (двох) років обмеження волі та звільнений з під варти в залі суду після оголошення вироку.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області

Адвокат системи безоплатної правової допомоги **Ольга Смирнова** довела, що докази, які надала сторона обвинувачення проти її клієнта, не можна покласти в основу справи, оскільки частина із них здобута з грубим порушенням норм чинного законодавства, а інші – як самі по собі, так і в сукупності – прямо чи непрямо не підтверджують існування обставин, наведених в обвинувальному акті. Завдяки чому Зарічний районний суд в місті Суми визнав невинним у пред'явленому обвинуваченні за частиною 2 статті 15, частиною 2 статті 185 Кримінального кодексу України (замах на крадіжку та крадіжка, поєднана з проникненням у приміщення) підзахисного адвоката **Ольги Смирнової**.

Чоловіка звинувачували у викраденні обладнання з ліфтів житлових будинків та нанесенні матеріальних збитків комунальному підприємству «Сумижитло» в розмірі 1893 грн. 90 коп. Обвинувачення було побудоване на протоколі огляду місця події, слідчому експерименті за участю обвинуваченого, під час якого він надавав зізнавальні покази, речових доказах, а також показаннях свідків.

Під час судового засідання обвинувачений свою провину не визнав. Більше того, він заявив, що правоохоронці катували його та змусили зізнатися у вчиненні цього злочину. Тому у суду виник сумнів щодо добровільності зізнавальних показань обвинуваченого, наданих ним під час досудового слідства при допиті та при проведенні слідчого експерименту.

Також під час допиту свідків жоден із них не підтвердив обставин, викладених у протоколі огляду місця події. Завдяки професійним діям адвоката суд виправдав обвинуваченого у зв'язку з недоведеністю його участі у вчиненні злочину.

Захисник **Ольга Смирнова** діяла відповідно до доручення № 018-0000316 від 19.03. 2015 року.

За ч.2 ст.15, ч.
2 ст.185 КК
України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Харківській області

Адвокат **Сергій Бережний** здійснював захист особи К. за дорученням №1459 від 28.04.2015 року. Органами досудового слідства К. обвинувачувався за ч. 3 ст. 296 (від двох до п'яти років позбавлення волі), ч.2. ст. 186 КК України (можливе покарання - від чотирьох до шести років позбавлення волі), а саме, у тому, що будучи раніше судимим К., з мотивів явної неповаги до суспільства, діючи навмисно із хуліганських спонукань, грубо порушуючи громадський порядок та виражаючи явну неповагу до суспільства, що супроводжувалось особливою зухвалістю, на ґрунті раптово виниклих неприязних відносин вчинив сварку з особою В., виражався в його адресу брутальною лайкою, після чого наніс останньому чотири удари рукою, зігнутою в кулак та один удар правою ногою в обличчя, чим спричинив тілесні ушкодження, що кваліфікується як легкі тілесні ушкодження, що потягли короткочасний розлад здоров'я тривалістю більше 6 днів, але не більше 3 неділь (21 день).

Крім того, К. обвинувачувався в тому, що він, знаходячись в приміщенні торгового залу продуктового магазину, діючи повторно, маючи умисел на відкрите викрадення чужого майна, відкрито заволодів грошовими коштами в сумі 70 грн., що належать особі З., після чого з місця пригоди зник, а викрадене обернув на свою користь, чим спричинив останньому матеріальну шкоду на вказану суму.

Дані дії К. органами досудового слідства кваліфікувалися за ч. 2 ст.186 КК України, як відкрите викрадення чужого майна (грабіж), вчинений повторно.

Обвинувачений в скоєнні інкримінованих йому злочинів винним себе не визнав.

При розгляді справи в суді захисник обвинуваченого приймав активну участь у допиті потерпілого та свідка обвинувачення.

В результаті допиту потерпілий пояснив, що 15 листопада 2013 року він знаходився в магазині, до нього підійшов особа К., попросив у нього телефон подзвонити, він дав йому телефон, але останній повернув йому телефон і він вийшов із магазину. Особа З. уточнив, що особа К. грошей у нього не брав, він ніяких грошей також не давав та коли він зайшов до магазину, у нього було лише 15 гривень, на які він придбав каву та цигарки. Також потерпілий зазначив, що про факт скоєння

Виправдання в
частині
обвинувачення,
за ч.2 ст.186 КК
України

відносно нього злочину він написав заяву під тиском працівників міліції, насправді цього не було. Допитаний свідок пояснив, що 15.11.2013 року він під'їхав до магазину, де його чекав потерпілий. Останній взяв у нього гроші в сумі 15 грн., щоб здійснити покупки. Він бачив, як потерпілий вийшов з магазину із чоловіком, вони постояли за машиною, після чого потерпілий сів у кабінку автомобіля і вони поїхали. Про розмову з іншим чоловіком потерпілий нічого не розповідав. Інших грошей, окрім 15 грн. у потерпілого, який в цей вечір був у стані сп'яніння, не було.

Інші свідки обвинувачення не допитувались, на їх виклику сторона обвинувачення не наполягала. Суд дійшов висновку, що факт події вказаного злочину не знайшли свого підтвердження в судовому засіданні, а тому особу К. за ч.2 ст.186 КК України підлягає виправданню, на підставі п.1 ч.1 ст.284 КПК України, в зв'язку з відсутністю події кримінального правопорушення.

Вироком Богодухівського районного суду м. Харкова від 01.02.2016 року особу К. визнано винним у скоєнні злочину передбаченого ч. 3 ст. 296 КК України, призначено покарання у виді 2 років позбавлення волі, та визнано невинуватим в скоєнні злочину, передбаченого ст.186 КК України, у зв'язку з відсутністю події даного кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області

На стадії досудового слідства громадянин С.А.Ю. обвинувачувався в тому, що він, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, в червні 2015 року за попередньою змовою з К.В.В. з метою вчинення крадіжки, перелізли через паркан, проникли на територію господарського двору Залізничного вокзалу в м. Сміла, звідки, таємно, умисно, з корисливих мотивів, намагалися вчинити крадіжку майна, яке обліковується на балансі вокзалу ст. ім. Т.Шевченка ДП «Одеська залізниця». Однак з причин, що не залежали від їх волі, не вчинивши усіх дій, які вважали необхідними для доведення злочину до кінця, оскільки будучи поміченими на місці вчинення кримінального правопорушення працівником вокзалу, з місця вчинення злочину втекли. Дії обвинувачених органом досудового слідства кваліфіковані як незакінчений замах на таємне викрадення чужого майна з проникненням у сховище (ч.3 ст.185 КК України - карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років).

Судовий розгляд справи здійснювався Смілянським міськрайонним судом Черкаської області. Захисник **Степан Райнов**, який діяв за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області № 023-0001606 від 26.11.15 року, ретельно проаналізувавши матеріали справи, під час розгляду справи зумів переконати суд, що вина С.А.Ю. у скоєнні злочину, передбаченого ч. 3 ст.15 ч. 3 ст.185 КК України, не доведена, аргументуючи це тим, що частина доказів не може бути в основі обвинувачення, оскільки здобута з грубим порушенням норм чинного процесуального законодавства, а інші не підтверджують прямо чи опосередковано існування обставин на які посилається в обвинувальному акті сторона обвинувачення.

Оскільки, як досудовим слідством, так і прокурором не надано достатніх доказів причетності обвинуваченого до скоєння злочину передбаченого ч. 3 ст.15 ч. 3 ст.185 КК України, Смілянський міськрайонний суд Черкаської області прийшов до висновку, що С.А.Ю. слід визнати невинуватим та виправдати за недоведеністю вчинення ним кримінального правопорушення.

В рамках кримінального провадження адвокат **Сергій Хорошун** на підставі доручення №023-0001005 здійснював захист особи, яка обвинувачувалась у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 4 ст. 358 КК України, а саме: привласнення, підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів.

Громадянка К.О.Ф. обвинувачувалась в тому, що вона в 2007 році достовірно знаючи, що акт погодження меж землекористування на земельну ділянку, щодо якої вона розпочала процес приватизації, являється підробленим, свідомо використала його у своїх цілях, а саме надала акт погодження меж землекористування до землевпорядної організації, де на його підставі виготовлено технічну документацію із землеустрою щодо оформлення права власності на земельну ділянку для ведення особистого селянського господарства і видано Державний акт на право власності на земельну ділянку.

Судовий розгляд справи здійснювався Черкаським районним судом. Захисник Сергій Хорошун, ретельно вивчивши матеріали кримінального провадження, зумів довести суду, що стороною обвинувачення не доведено належними доказами ким і на якій стадії підроблено даний документ та не доведено факт, що К.О.Ф. знала, що даний документ є підробленим чи хоча б могла це свідомо припускати, оскільки, як вбачається з матеріалів справи та показів обвинуваченої, вона особисто приходила до суміжних землекористувачів та останні їй підписували указаний акт, що підтвердив в судовому засіданні один із свідків.

В результаті проведеної роботи захисника, взявши до уваги його аргументи, Черкаський районний суд визнав К.О.Ф. невинуватою у вчиненні злочину, передбаченого ч.4 ст. 358 КК України.

За ч.3 ст.185 КК
України

За ч.4 ст. 358 КК
України

[] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області

У провадженні Ковельського міськрайонного суду Волинської області знаходилось кримінальне провадження № 12015030110001043 від 26.08.2015 за ч.3 ст.15, ч. 3 ст.185 КК України відносно клієнтів (незакінчений замах на крадіжку з проникненням).

Органом досудового розслідування та прокурором в судовому засіданні клієнти обвинувачувалися у тому, що вони, використовуючи заздалегідь заготовлений інструмент, намагалися відчинити вікно будинку в одному з сіл Ковельського району, однак не змогли цього зробити та розбили його молотком, який також заздалегідь заготовили для вчинення злочину. При цьому, згідно з висунутим обвинуваченням, ці особи мали намір проникнути до житла потерпілого і таємно викрасти належні йому грошові кошти в сумі 12000 гривень та 2000 доларів США, що в перерахунку згідно курсу Національного банку України становить 45240 гривень, які зберігалися в одній із кімнат будинку, але були помічені потерпілим та втекли з місця вчинення злочину, таким чином не довели свій злочин до кінця з причин, що не залежали від їх волі, оскільки не вчинили усіх дій, які вважали необхідними для доведення кримінального правопорушення до кінця.

В ході судового розгляду даного кримінального провадження, адвокати **Микола Прадищук** (доручення центру № 1104 від 26.08.2015 року) та **Юлія Семенчук** (доручення центру №1105 від 26.08.2015 року) обрали правильну правову позицію і тактику захисту, узгоджену з їх клієнтами, яка полягала в тому, що підзахисні свою вину у вчиненні інкримінованого їм злочину не визнали повністю.

Позиція захисту полягала в тому, що в діях Клієнтів відсутній склад злочину. При цьому захист звернув увагу суду на те, що згідно ч.3 ст.185 КК України, за якою обвинувачуються клієнти, крадіжка з проникненням полягає у незаконному вилученні чужого конкретного майна у своє володіння. Суб'єктивна сторона цього злочину характеризується прямим умислом, корисливим мотивом та метою. Також, в судовому засіданні захист зауважив, що злочин, в якому обвинувачуються Клієнти, є злочином з матеріальним складом, який визначається з урахуванням вартості викраденого майна, а у даному випадку – вартості майна, яке особа намагалася викрасти. Одночасно адвокати **Микола Прадищук** та **Юлія Семенчук** вказували, що доказів на підтвердження умислу їх клієнтів на викрадення саме належних потерпілому грошових коштів у ході судового розгляду не встановлено. Так, з досліджених у судовому засіданні доказів, таких як показання потерпілого, свідка та обвинувачених, останнім не було відомо про наявність у будинку конкретної суми грошей. Сам факт наявності грошових коштів в будинку, куди обвинувачені намагалися проникнути, не є достатньою підставою для висновку про наявність в їх діях прямого умислу на заволодіння конкретно цими коштами, а відтак і склад цього злочину є відсутнім.

Із зазначеними доводами захисту щодо відсутності в діях Клієнтів складу злочину, передбаченого ч.3 ст.185 КК України, Ковельський міськрайонний суд погодився, вважав, що проникнення у житло потерпілого, як і замах на проникнення, є діями, що пов'язані з порушенням недоторканості житла, тому дії обвинувачених підлягають кваліфікації за ч.3 ст.15 ч.1 ст.162 КК України з призначенням відповідного покарання.

В результаті здійсненого захисту, дії неодноразово судимих клієнтів були перекваліфіковані з тяжкого злочину на злочин невеликої тяжкості, що надає можливість суду призначити більш м'яке покарання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

Адвокат **Тетяна Логойда** здійснювала захист за призначенням (№ 004-0016467 від 04.03.2015р.) клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України (умисне вбивство - карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років).

Обвинувачення клієнта полягало у тому, що він, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, на ґрунті раптово виниклих особистих неприязних відносин з раніше йому знайомим потерпілим, обвинувачений вступив із ним у сварку. Внаслідок чого підсудний наніс потерпілому спочатку легкі тілесні ушкодження (відповідно до висновку судово-медичної експертизи № 2242е від 10.06.2013 року), а потім наніс не менше чотирьох ударів в область голови потерпілому, чим спричинив останньому тяжкі тілесні ушкодження (відповідно до висновку судово-медичної експертизи № 967/146-Е від 01.07.2013 року). Результатом таких дій з боку обвинуваченого стала

З ч.3 ст.15, ч. 3 ст.185 КК України на ч.3 ст.15 ч.1 ст.162 КК України

З ч. 1 ст. 115 КК України на ч.2 ст.121 КК України

внутрішньочерепна травма у вигляді крововиливів під м'яку мозкову оболонку, котра ускладнилась набряком головного мозку та призвела до смерті потерпілого.

На стадії розгляду справи в суді першої інстанції, завдяки активній правовій позиції адвоката **Тетяни Логойди**, прокурором було змінено державне обвинувачення на ч.2 ст.121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, або вчинене на замовлення, або спричинило смерть потерпілого,- карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років), що передбачає більш м'яке покарання (від семи до десяти років позбавлення волі) Кримінальне провадження, внесене до ЄДРП за № 12013040680002646, справа № 204/6470/13-к

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Підзахисна, клієнтка адвоката **Інокентія Боровського** (який діяв згідно доручення центру від 02.06.2015 р. № 907), обвинувачувалася (кримінальне провадження внесене до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12015070050000767 від 02.06.2015 р.) у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України (вбивство, тобто умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині, – карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років).

В ході розгляду справи в суді першої інстанції, згідно вироку Хустського районного суду Закарпатської області від 25.01.2016 р. в справі № 309/2428/14-к дії обвинуваченої було перекваліфіковано з ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України на ч.1 ст.121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, чи таке, що спричинило втрату будь-якого органу або його функцій, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, або переривання вагітності чи непоправне знівечення обличчя, – карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років).

З ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України на ч.1 ст.121 КК України

Суд першої інстанції завдяки роботі адвоката дійшов висновку, що в діях обвинуваченої відсутній прямий умисел на заподіяння смерті потерпілому, так як вона свідомо допускала настання будь-яких наслідків, у тому числі тяжких тілесних ушкоджень або смерті потерпілого, однак, відносилася до них байдуже, тобто діяла з непрямым умислом, тому дії обвинуваченої слід кваліфікувати в залежності від наслідків, які фактично були заподіяні.

Вироком суду, обвинувачену визнано винною у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.121 КК України, а не ч. 1 ст. 115 КК України, та призначити їй покарання у виді позбавлення волі строком п'ять років.

Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на вирок суду, – відсутня.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Запорізькій області

Запоріжанин Ф. у 2014 році вирощував у лісосмузі коноплю, а вдома виготовляв із листя особливо небезпечний наркотичний засіб – канабіс (марихуану). За це йому висунули обвинувачення за ч.1 ст.309 КК України – «незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту». Також він безкоштовно надав громадянину К. приміщення колишньої лазні для незаконного вживання наркотичних речовин. За це його звинуватили за статтею ч.1 317 КК України – «Організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, а також надання приміщення з цією метою». За те, що він вдома зберігав власноруч виготовлену марихуану, його обвинуватили за ч.2 ст.307 КК України – «збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів у місцях, що призначені для проведення навчальних, спортивних і культурних заходів».

З ч.2 ст. 307 КК України на ч.1 ст.309 КК України

10 лютого 2015 року Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області для захисту підозрюваного надав адвоката **Олену Прусенко** за дорученням № 008-0000473. Вона не погодилася з кваліфікацією злочину за ч.2 ст.307 КК України, тому що обвинувачений Ф. і його свідки підтвердили, що він вирощував коноплю для власного вживання, а не для збуту.

У червні 2015 року Веселівський районний суд виніс йому вирок за тяжкі злочини: за ч.1 ст.309 КК України – «незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів без мети збуту» та призначено покарання у вигляді 2 років позбавлення волі, та за ч.1 ст.317 КК України у вигляді 3 років позбавлення волі. Завдяки аргументації захисника було знято обвинувачення за ч.2 ст.307 КК України за відсутністю доказів.

Адвокат **Олена Прусенко** подала апеляційну скаргу, зазначивши, що обвинувачений вчинив менш тяжкий злочин, ніж йому інкримінували, тому міра покарання не відповідає вині. Вона надала фактичні докази, що спростовують звинувачення, тому у серпні 2015 року Апеляційний суд

Запорізької області скасував вирок Веселівського районного суду та призначив справу до нового розгляду в суді першої інстанції. Адвокат довела, що обвинувачений мав єдиний злочинний умисел – вирощування та виготовлення наркотичної речовини без мети збуту. У лютому 2016 року Веселівський районний суд кваліфікував його злочинні дії за ч.1 ст.309 КК України та виніс вирок – два з половиною роки позбавлення волі.

Завдяки високому професіоналізму адвоката **Олени Прусенко**, її правильній правовій аргументації, плідній роботі та прагненні до справедливості при призначенні покарання, з її клієнта зняли звинувачення за статтею ч.1 ст. 317 КК України та перекваліфікували його злочин з тяжкого на середньої тяжкості – з ч.2 ст. 307 КК України на ч.1 ст.309 КК України.

Знаходячись у тепловому колекторі, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, чоловік в ході сварки та бійки зі своїм братом, що виникли на ґрунті особистих неприязних відносин, умисно шляхом нанесення множинних ударів руками по різних частинах тіла потерпілого заподіяв останньому легкі тілесні ушкодження у вигляді синців, саден голови, крововиливів в м'які тканини голови. Одразу після цього, обвинувачений, умисно, ножом, наніс один удар в область лівого надпліччя потерпілому, чим заподіяв йому тяжкі тілесні ушкодження у вигляді одиночної колото-різаної рани, небезпечну в момент заподіяння, та від якої внаслідок ускладнення гострою крововтратою, приблизно того ж дня, у вищезазначеному колекторі, настала смерть громадянина потерпілої особи.

В ході досудового слідства слідчим Мелітопольського МВ УМВС України у Запорізькій області було складено обвинувальний акт, та вищезазначені дії обвинуваченого було кваліфіковано за ч.1 ст.115 КК України, а саме як умисне вбивство, тобто умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині.

05 грудня 2014 року Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області для захисту підозрюваного за дорученням № 008-0004621 було призначено адвоката **Дмитра Лещенка**.

Завдяки професійній аргументації та кропіткій роботі захисника Дмитра Лещенка, Апеляційний суд Запорізької області в червні 2015 року скасував попередній вирок Мелітопольського міськрайонного суду, а обвинувальний акт за обвинуваченням за ч.1 ст.115 КК України було повернено до прокурори.

При усуненні недоліків обвинувального акту адвокатом **Дмитром Лещенком** було доведено, що в діях підозрюваного умислу на заподіяння смерті потерпілому не було. 30 листопада 2015 року було складено новий обвинувальний акт, яким змінено правову кваліфікацію злочину з ч.1 ст.115 КК України (умисне вбивство) на ч.2 за ст. 121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження, яке спричинило смерть).

Обвинувачений своєї вини в суді не визнав. У судовому засіданні обвинувачений та його захисник просили перекваліфікувати дії обвинуваченого на ст.118 КК України, тобто вбивство вчинене при перевищенні меж необхідної оборони.

Але, на думку суду, обвинувачений не вчинив жодних можливих дій, щоб припинити дії брата іншим способом.

Тому, обвинуваченого засуджено за ч.2 ст.121 КК України та призначено покарання у вигляді 7 (семи) років позбавлення волі.

Таким чином, завдяки професіоналізму, правильній правовій аргументації та плідній роботі адвоката **Дмитра Лещенка** було змінено кваліфікацію зі злочину особливо тяжкого на тяжкий злочин, а обвинуваченому призначено мінімальний строк покарання, передбачений санкцією ч.2 ст.121 КК України.

Громадянин «В» знаходячись в приміщенні нічного клубу, діючи спільно з громадянином «П» з хуліганських спонукань, тобто з мотивів неповаги до суспільства, грубо умисно порушуючи громадський порядок в частині норм моральної поведінки у громадських місцях, почали у грубій формі принижувати людську гідність громадянки «О» та, ігноруючи громадську мораль, чіплятися до неї, висловлюватися нецензурною лайкою, хапати за руки та пропонували вступити із ними у статевий зв'язок. Окрім того, громадянин «В» замахнувся рукою на громадянку «О», погрожуючи застосувати фізичне насильство.

У цей час для припинення хуліганських дій громадянина «В» та громадянина «П» та задля захисту громадянки «О», громадянин «Ч» зробив їм зауваження, на що громадянин «В» схопив його за одяг та із застосуванням фізичної сили витяг його на сходи у приміщенні нічного клубу, де наніс йому один удар рукою в обличчя, заподіявши потерпілому ушкодження у вигляді травматичного набряку, крововиливу слизової оболонки верхньої губи.

**З ч.1 ст.115 КК
України на
ч.2 ст.121 КК
України**

**З ч.3 ст.296 КК
України на ч.1
ст.125 КК
України**

Слідчим Мелітопольського МВ УМВС України у Запорізькій області вищезазначені дії громадянина «В» було кваліфіковано за ч.3 ст.296 КК України, а саме як хуліганство, тобто грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжувалось особливою зухвалістю та винятковим цинізмом, вчиненого групою осіб, пов'язаною з опором іншим громадянам, які припиняли хуліганські дії.

Громадянину «В» було пред'явлено підозру відповідно до вищезазначеної статті і Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області для захисту підозрюваного було призначено адвоката **Геннадія Стоякіна** за дорученням № 008-0003372 від 02.09.2015 року.

Під час судового розгляду завдяки професіоналізму та вірній правовій позиції адвоката **Геннадія Стоякіна**, враховуючи показання свідків та потерпілого, були встановлені фактичні обставини вчинення кримінального правопорушення та встановлено, що громадський порядок не порушувався, а тілесні ушкодження були спричинені в ході раптово виниклих неприязних стосунків. Тому виникла необхідність у складанні нового обвинувального акту та зміні правової кваліфікації кримінального правопорушення, вчиненого громадянином «В». Таким чином, дії обвинуваченого кваліфіковано за ч.1 ст.125 КК України, а саме умисне легке тілесне ушкодження.

У судовому засіданні потерпілий просив закрити провадження у зв'язку з примиренням сторін. Так, обвинуваченого громадянина «В», було звільнено від кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ч.1 ст. 125 КК України. Завдяки професіоналізму адвоката Геннадія Стоякіна було змінено кваліфікацію злочину з середньої тяжкості на злочин невеликої тяжкості, а обвинуваченого звільнено від кримінальної відповідальності.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Кіровоградській області

У липні 2015 року дорученням № 1309 Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги для здійснення захисту за призначенням особі, яка обвинувачувалася у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст. 186 КК України (грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб - карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років) було призначено адвоката **Ігора Обрізківа**.

З ч.2 ст. 186 КК України на ч.1 ст. 186 КК України

В ході судового розгляду завдяки професійним дія захисника **Ігора Обрізківа** суд прийшов до висновку, що в діях обвинуваченого відсутні кваліфікуючі ознаки злочину передбаченого ч.2 ст. 186 КК України, тому кваліфікацію було змінено на ч.1 ст. 186 КК України (карається штрафом від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на строк до чотирьох років).

Вироком Світловодського міськрайонного суду у Кіровоградській області обвинуваченого було визнано винним за вчинення злочину передбаченого ч.1 ст. 186 КК України та призначено найменш суворий вид покарання передбаченій санкцією статті, у виді штрафу розміром 80 неоподаткованих розмірів доходу громадян.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області

Адвокат **Павло Галич**, який діяв на підставі доручення № 209 від 29.01.2015 р, захищав громадянина, що обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення за ч. 2 ст. 15 ч. 1 ст. 115 КК України, а саме у вчиненні замаху на вбивство.

Завдяки професійній роботі адвоката, пред'явлене клієнтові захисника **Павла Галича** обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15 ч. 1 ст. 115 КК України, при винесенні вироку судом було перекваліфіковано на ч.1 ст. 121 КК України.

З ч. 2 ст. 15 ч. 1 ст. 115 КК України на ч.1 ст. 121 КК України

Суд зробив обґрунтований висновок про те, що не знайшла свого підтвердження під час судового розгляду кваліфікація дій обвинуваченого за ч. 2 ст. 15 ч. 1 ст. 115 КК України. Закінчений замах на вбивство можна вчинити лише з прямим умислом, тобто коли винна особа усвідомлювала суспільно небезпечний характер свого діяння, передбачала його суспільно небезпечні наслідки і бажала їх настання. Відтак, зважаючи на обставини подій, знаряддя злочину, кількість і локалізацію поранень, суд прийшов до переконання, що кваліфікація дій підсудного за ч. 2 ст. 15 ч. 1 ст. 115 КК України є невірною, оскільки був відсутній прямий умисел на позбавлення життя потерпілого, а дії були спрямовані лише на усунення перешкод у вільному пересуванні.

Галицьким районним судом м. Львова 18.02.2015 р. обвинувачений визнаний винним у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст. 121 КК України, яка передбачає позбавлення волі на строк від п'яти до восьми років, та призначено покарання у виді п'яти років шести місяців позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Одеській області

З ч.2 ст. 186 КК Адвокат **Максим Теплицький** захищав клієнта за дорученням Одеського регіонального центру з

**України на ч.2
ст. 15 ч.2 ст. 186
КК України**

надання БВПД. Клієнт раніше був неодноразово судимий та обвинувачувався у скоєнні злочинів, передбачених ч.2 ст. 185, ч.2 ст. 186 КК України (крадіжка та грабіж).

Захиснику вдалося доказати у суді неправильність кваліфікації дій підзахисного як закінчений злочин, передбачений ч.2 ст. 186 КК України. Так відповідно до обставин справи в одному з епізодів злочинної діяльності Клієнт зірвав з потерпілої золотий ланцюжок, але, втікаючи від поліцейських, цей ланцюжок обронив, тобто не зміг ним розпорядитися на власний розсуд з метою збагачення.

Цього результату адвокату вдалося досягти шляхом доведення суду недопустимості доказів обвинувачення. Зокрема, суд визнав недопустимим письмову заяву підзахисного, якою він нібито передавав правоохоронним органам золотий ланцюжок з хрестиком, оскільки даний документ не передбачений КПК та підзахисний стверджує, що дану заяву він написав під фізичним впливом поліцейських, що підтверджується медичними документами про виявлення у підозрюваного тілесних ушкоджень.

Крім того, у процесі допиту адвокатом **Максимом Теплицьким** у суді два свідки показали, що не бачили при затриманні у обвинуваченого золотого ланцюжка з хрестиком.

Обвинувачений був визнаний судом винним у скоєнні злочинів передбачених ч.2 ст. 185 та ч.2 ст. 15 ч.2 ст. 186 (замах на грабіж) КК України та призначене загальне покарання у вигляді 5 років позбавлення волі. (вирок від 14 лютого 2016 року Київського районного суду м. Одеса).

Завдяки професійній роботі адвоката суд відповідно до вимог КК України не міг призначити покарання, що перевищує 2/3 від максимально суворого покарання, передбаченого ч.2 ст. 185 КК України. Крім того, визнання судом частини доказів обвинувачення недопустимими має велике значення для спонукання правоохоронних органів працювати у правовий спосіб.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Харківській області

Адвокат **Олег Сековой** за дорученням центру №1079 від 30.03.2014 року здійснював захист особи С., яка обвинувачувалася за ч.2 ст. 309, ч.1 ст. 317 КК України (незаконне виготовлення, зберігання особливо небезпечного наркотичного засобу вчинене повторно, карається від шести до десяти років позбавлення волі з конфіскацією майна, та надання приміщення для незаконного вживання наркотичних засобів, карається строком від трьох до п'яти років позбавлення волі).

Під час розгляду справи у судовому засіданні захисник **Олег Сековой** здійснив кваліфікований та стратегічний допит свідка, який проводив оперативну закупівлю наркотичного засобу. Під час допиту свідок надав пояснення, що особа С. наркотичні засоби йому не збував, а навпаки він приходив до С. додому з прекурсорами для виготовлення наркотичного засобу, який свідок самостійно виготовляв у С. вдома, грошові кошти отримував за інгредієнти для виготовлення наркотичних засобів. Крім того, свідок зазначив, що вживав наркотичні засоби у С. вдома разом з останнім. Підписував процесуальні документи під час досудового розслідування, не читаючи.

Сторона обвинувачення була вимушена з урахуванням показань свідка змінити обвинувачення особи С., виключивши з нього обвинувачення за ч.2 ст. 309 КК України.

В судовому засіданні обвинувачений визнав себе винним у скоєнні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 307 КК України.

Вироком Дзержинського районного суду м. Харкова особу С. визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення - злочину, передбаченого ч. 1 ст. 317 КК України і призначено йому покарання - три роки та шість місяців позбавлення волі.

Адвокат **Костянтин Ганніч** здійснював захист за дорученням № 6044 від 30.12.2015 року особи Ш., яка підозрювалась у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст.15 ч.1 ст. 115 КК України - замах на умисне вбивство, тобто умисне противоправне заподіяння смерті іншій людині, не доведене до кінця з причин, які не залежали від її волі (від семи до п'ятнадцяти років позбавлення волі).

Під час досудового розслідування адвокату **Костянтину Ганнічу** вдалося переконати сторону обвинувачення, що в діях підозрюваної умислу на заподіяння смерті потерпілому не було. Так, завдяки професіоналізму та правильній правовій позиції захисника слідчим було змінено раніше оголошену підозру та кваліфіковано дії особи Ш. за ч.1 за ст. 121 КК України - умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння (карається від п'яти до восьми років).

**Виключення
обвинувачення
за ч.2 ст. 309
КК України**

**З ч. 2 ст.15 ч.1
ст. 115 КК
України на ч.1
за ст. 121 КК
України**

[] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанції

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

**Зменшення
строку
відбування
покарання**

Адвокат **Наталія Парог** за дорученням Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області №004-0019486 від 14.07.2015 року надавала правову допомогу гр. Г., який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбачених ч.1 ст. 307, ч.2 ст. 309, ч.1 ст. 317 КК України. В результаті розгляду справи судом першої інстанції на підставі ч.1 ст.70 КК України шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим обвинуваченому визначено покарання у виді позбавлення волі на строк 6 років.

Захисник обвинуваченого адвокат **Наталія Парог** подала апеляційну скаргу до суду першої інстанції, про скасування вироку та закриття кримінального провадження стосовно гр. Г., в зв'язку з не встановленням достатніх доказів, щодо його винуватості.

Апеляційним судом Дніпропетровської області було прийнято рішення щодо пом'якшення покарання.

02.02.2016 Апеляційним судом Дніпропетровської області вимоги апеляційних скарг обвинуваченого та захисника **Наталії Парог** було задоволено частково, вирок ухвалений стосовно гр. Г змінено в частині призначеного покарання. В результаті, на підставі ч.1 ст. 70 КК України гр. Г. за сукупністю злочинів шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим гр. Г. призначено покарання у виді позбавлення волі на строк 4 роки 6 місяців.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД Закарпатській області

**Зміна вироку
суду
попередньої
інстанції**

За вироком Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 02.11.2015 р. в справі № 303/6390/15-к по кримінальному провадженні № 12015070040002898 підзахисного адвоката **Катерини Машук** (доручення центру від 08.09.2015 р. № 1684) визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.186 КК України (грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб, – карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років) з призначенням покарання у виді позбавлення волі строком на 4 роки.

На підставі ст.71 КК України до покарання призначеного цим вироком частково приєднано не відбуту частину покарання за вироком Виноградівського районного суду від 23.06.2015 року та остаточно до відбуття призначено покарання у виді позбавлення волі на строк 4 роки 1 місяць.

Адвокат **Катерина Мушак** підготувала підзахисному апеляційну скаргу, за наслідками розгляду якої апеляційний суд Закарпатської області ухвалою від 27.01.2016 р. в справі № 303/6390/15-к апеляційну скаргу обвинуваченого задовольнив, вирок Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 02.11.2015 р. в справі № 303/6390/15-к в частині призначеного покарання змінив. На підставі ст.69 КК України пом'якшив обвинуваченому призначене покарання за ч.2 ст.186 КК України до 2 (двох) років позбавлення волі.

На підставі ст.71 КК України до покарання призначеного цим вироком частково приєднав не відбуту частину покарання за вироком Виноградівського районного суду від 23.06.2015 року та остаточно до відбуття визначив покарання у виді позбавлення волі на строк 2 (два) роки 1 місяць.

При цьому, апеляційний суд зазначив, що суд першої інстанції покарання обвинуваченому призначив у межах санкції цієї статті та обґрунтовано, з урахуванням попередньої соціальної поведінки та того, що останній вчинив злочин під час іспитового строку, прийшов до переконання, що виправлення й перевиховання обвинуваченого повинно проходити в умовах ізоляції його від суспільства, але не в повній мірі врахував обставини, що його пом'якшують та особу винного.

Зокрема, суд не врахував, що обвинувачений свою вину в скоєному кримінальному правопорушенні визнав повністю, щиро розкався у вчиненому, давав послідовні визнавальні показання, чим активно сприяв розкриттю злочину.

Крім того, обвинувачений скоїв злочин внаслідок збігу тяжких особистих та сімейних обставин. Так, обвинувачений ніде не навчався, неодружений, виживає за рахунок тимчасових заробітків та милостині, не має постійного місця проживання, оскільки будинок, у якому він прописаний, зруйнований. Встановлено, що кошти, отримані обвинуваченим від реалізації телефону, він витратив на придбання продуктів харчування, оскільки не споживав їжі три дні.

Скоєння злочину внаслідок збігу тяжких особистих та сімейних обставин колегія суддів визнає як обставину, що пом'якшує обвинуваченому покарання.

Додатково, на підставі ч.2 ст.66 КК України, апеляційний суд визнав порівняно невеликий розмір завданої майнової шкоди діяннями обвинуваченого, як обставини, що пом'якшує покарання.

Інформація щодо подання стороною обвинувачення касаційної скарги на ухвалу апеляційного суду, – відсутня.

Адвокат **Любомир Цебрик** звернувся з апеляційною скаргою в інтересах засудженого клієнта на ухвалу Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 21 жовтня 2015 року.

Цією ухвалою задоволено подання інспектора Ужгородського РП Ужгородського МРВ КВІ відділу ДПтС України в Закарпатській області, на підставі ч.2 ст.78 КК України скасовано звільнення з випробуванням та направлено засудженого для відбування покарання, призначеного вироком Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 23 квітня 2015 року у виді п'яти років позбавлення волі.

Оскаржувана ухвала мотивована тим, що в період відбування покарання з випробуванням засуджений за час перебування на обліку в кримінально-виконавчій інспекції на протязі трьох місяців не з'являвся до неї, самовільно залишив місце проживання, без повідомлення КВІ, що свідчить про небажання засудженого стати на шлях виправлення. У зв'язку з чим подання інспектора визнано судом обґрунтованим та прийнято рішення про необхідність направлення засудженого для відбування покарання у місця позбавлення волі.

В апеляційній скарзі захисник засудженого – адвокат **Любомир Цебрик** (який надавав правову допомогу засудженій особі відповідно до доручення від 30.11.2015 р. № 2253) не погодився з ухвалою суду першої інстанції, просив її скасувати та постановити нову, якою у задоволенні подання інспектора Ужгородського РП Ужгородського МРВ КВІ відділу ДПтС України в Закарпатській області про скасування звільнення засудженого від відбування покарання з випробуванням відмовити. Зазначив, що наданими судом доказами не підтверджується факт неявки засудженого до інспекції без поважних причин та зникнення з місця свого проживання, і судом не перевірені покази засудженого про те, що він не мав наміру ухилитися від виконання покладених на нього обов'язків, а також не з'ясовано його характеристики за місцем проживання. Колегія суддів апеляційного суду Закарпатської області, розглянувши апеляційну скаргу захисника **Любомира Цебрика**, дійшла висновку, що апеляційна скарга підлягає частковому задоволенню, а судові рішення скасуванню, у зв'язку з допущенням судом таких істотних поршень вимог КПК України, які є безумовною підставою для скасування судового рішення та призначення нового судового розгляду.

Апеляційним судом встановлено, що судовий розгляд відбувся без фіксування його технічними засобами, відсутній у судовому провадженні також журнал судового засідання.

Відповідно до п. 7 ч.2 ст.412 КПК України вказана обставина є безумовною підставою для скасування судового рішення та на підставі п.1 ч.1 ст.415 КПК України з призначенням нового судового розгляду у суді першої інстанції.

Одночасно апеляційний суд погодився з доводами апелянта та засудженого про порушення права на захист, так як засуджений позбавлений був можливості наводити доводи на захист своїх інтересів щодо обставин, які були предметом доказування: виконання покладених на нього судом обов'язків, правомірності своєї поведінки, тобто подавати докази відсутності підстав, передбачених ч.2 ст.78 КК України для скасування звільнення від відбування покарання з випробуванням, оскільки останньому не були роз'яснені права у судовому засіданні, в тому числі, право мати захисника, що вказує на істотні порушення вимог кримінального процесуального закону, які перешкодили суду ухвалити законне та обґрунтоване рішення (ч.1 ст.412 КПК України).

Апеляційний суд Закарпатської області ухвалою від 05.01.2016 р. в справі № 308/9595/14-к апеляційну скаргу захисника **Любомира Цебрика** в інтересах засудженого задовольнив частково.

Ухвалу Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 21.10.2015 року щодо підзахисного – скасував, призначив новий розгляд у суді першої інстанції.

Засудженого звільнено з-під варті із залу суду негайно.

Адвокат **Любомир Цебрик**, який діючи відповідно до доручення центру від 26.11.2015 р.

№ 2235, звернувся з апеляційною скаргою в інтересах засудженої особи на вирок Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 24.09.2014 р.

Цим вироком, підзахисний, раніше неодноразово судимий, 12.11.2010 за ч.3 ст.185 КК України на 3 роки позбавлення волі, 09.01.2014 за ч.3 ст.185 на 3 роки 6 місяців позбавлення волі, 05.02.2014 за ч.3 ст.185 КК України на 3 роки 6 місяців позбавлення волі, 18.02.2014 за ч.3 ст.185, ст.15, ч.3 ст.185 КК України, з застосуванням ч.1 та ч.4 ст.70 КК України на 3 роки 9 місяців позбавлення волі, 24.03.2014 за ч.3 ст.185 КК України з застосуванням ч.4 ст.70 КК України на 4 роки позбавлення волі, засуджений за кримінальне правопорушення передбачене ч.3 ст.185 КК України на 3 роки позбавлення волі.

На підставі ч.4 ст.70 КК України за сукупністю злочинів, шляхом поглинення менш суворого

Скасування рішення суду, призначення нового розгляду у суді першої інстанції

Скасування вироку, призначення нового розгляду кримінального провадження

покарання більш суворим засудженому визначено 4 роки 3 місяці позбавлення волі.

В апеляційній скарзі і доповненні до неї захисник вказав, що суд, на його думку, порушив приписи статей 59 та 69 Конституції України, ст.ст.49, 52, ч.3 ст.349 КПК України: не забезпечив дотримання права обвинуваченого на захист, не дослідив дані про його особу, зокрема щодо стану здоров'я, внаслідок чого ухвалив незаконний вирок. Вважає також, що суд першої інстанції призначив судовий розгляд кримінального провадження на підставі обвинувальних актів і реєстрів матеріалів досудового розслідування (окремо по епізодах), які не відповідають вимогам КПК України: в обвинувальних актах не сформульовано обвинувачення засудженого, а реєстри – найменувань процесуальних дій та реквізитів процесуальних рішень, проведених і прийнятих під час досудового розслідування. З цих підстав просить вирок скасувати, а кримінальне провадження щодо підзахисного закрити на підставі п. 3 ч.1 ст.284 КПК України.

Апеляційним судом встановлено, що в обвинувальних актах слідчий не сформулював обвинувачення, чим істотно обмежив передбачене ст.42 КПК України право обвинуваченого знати у вчиненні яких кримінальних правопорушень його обвинувачують і унеможливив правильне застосування закону України про кримінальну відповідальність. Суд першої інстанції на такі порушення кримінального процесуального закону уваги не звернув, відповідності обвинувального акту вимогам КПК України не перевірів, призначив на його підставі судовий розгляд, провів його з порушенням вимог ст.ст.345, 348, 349 КПК України і ухвалив вирок, який не відповідає вимогам ст.370 цього Кодексу.

Апеляційний суд Закарпатської області ухвалою від 11.02.2016 р. в справі № 303/2645/14-к постановив апеляційну скаргу захисника **Любомира Цебрика** задовольнити частково. Вирок Мукачівського міськрайонного суду від 24.09.2014 щодо обвинуваченого скасувати, призначити новий розгляд кримінального провадження у Мукачівському міськрайонному суді зі стадії підготовчого провадження.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Адвокат **Борис Кутовий** захищав раніше несудимого клієнта, який обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого частиною 2 статті 121 (умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого) КК України. Санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від семи до десяти років.

Клієнт обвинувачувався у тому, що на ґрунті особистих неприязних стосунків, наніс потерпілій умисний удар рукою в область голови. Після того як потерпіла упала наніс ще декілька ударів ногами в область голови та тулубу.

Вироком Снігурівського районного суду Миколаївської області від 28.07.2015 року клієнта визнано винним у скоєні злочину, передбаченого частиною 2 статті 121 КК України та призначено покарання у вигляді семи років позбавлення волі.

Не погодившись з вироком суду, адвокатом подано апеляційну скаргу до Апеляційного суду Миколаївської області. В обґрунтування апеляційної скарги адвокат зазначив, що вирок суду ґрунтується на неналежних доказах. Зокрема, покази основного свідка є суперечливими та непослідовними. З таким доводом адвоката погодився і Апеляційний суд Миколаївської області.

Крім цього, адвокат зазначив, що судом першої інстанції не взято до уваги наявні сліди волочіння, які зафіксовані у фото таблиці до протоколу огляду місця події. Органами досудового розслідування цей факт не взято до уваги, що вказує на формальний характер розслідування. На ці обставини також звернув увагу Апеляційний суд Миколаївської області.

В результаті з'ясування усіх обставин справи та перевірки наведених в апеляційній скарзі доводів Апеляційний суд Миколаївської області прийшов висновку про задоволення апеляційної скарги.

Ухвалою Апеляційного суду Миколаївської області від 04.12.2015 року кримінальне провадження я за обвинуваченням клієнта за частиною 2 ст. 121 КК України закрито у зв'язку з не встановленням достатніх доказів для доведення його винуватості і вичерпання можливості для їх отримання.

Задоволення апеляційної скарги, закриття кримінального провадження за ч.2 ст. 121 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

На підставі доручення №017-0000347 від 22.06.2014 року адвокат **Анатолій Войцешук** захищав клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 199 (зберігання, придбання з метою збуту, а також збуті підробленої іноземної валюти, вчинені повторно, за попередньою змовою групою осіб, карається позбавленням волі від 5 до 10 років) та ч. 4 ст.358 КК України (використанні завідомо підробленого документа, карається штрафом до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років).

Вироком Рівненського міського суду від 09.10.2015 року (кримінальне провадження №12014180010005656) підзахисного адвоката **Анатолія Войцешука** у пред'явленому обвинуваченні

Залишення в силі вироку суду першої інстанції, яким було виправдано обвинуваченого

за ч.2 ст. 199 КК України визнано невинуватим та виправдано за відсутністю складу кримінального правопорушення. За ч. 4 ст. 358 КК України визнано винним і призначено покарання у виді штрафу в розмірі 850 грн. Цивільний позов банку про стягнення грошових коштів у сумі 23 430,10 грн. залишено без розгляду.

Не погоджуючись з вироком суду першої інстанції, прокурором було подано апеляційну скаргу, в якій він просив скасувати вирок першої інстанції через невідповідність висновків суду фактичним обставинам справи, істотне порушення та неправильне застосування вимог закону України про кримінальну відповідальність, та постановити новий вирок, яким визнати клієнта адвоката **Анатолія Войцешука** винним у пред'явленому обвинуваченні.

За результатами апеляційного розгляду даного провадження, колегія суддів судової палати з розгляду кримінальних справ апеляційного суду Рівненської області ухвалою від 25.01.2016 року вирок суду першої інстанції залишила без змін, а апеляційну скаргу прокурора без задоволення.

В обґрунтування прийнятого рішення, колегія суддів зазначила, що ні під час розгляду в суді першої інстанції, ні при розгляді в суді апеляційної інстанції прокурором не надано жодних підтверджень про те, що обвинувачений здійснюючи валютно-обмінні операції мав умисел на збут саме підробленої іноземної валюти, достовірно знав, що вона підроблена і робив це за попередньою змовою.

Вирок суду першої інстанції повній мірі відповідає вимогам кримінального та кримінального процесуального законів, практиці Європейського суду з прав людини, є законним, обґрунтованим.

Вироком місцевого суду клієнта адвоката **Олександра Негрея** (доручення №017-0000690 від 09.12.2014 р.) визнано винним у вчиненні ряду особливо тяжких кримінальних правопорушень, передбачених ч.5 ст.27 ч.3 ст.305, ч.5 ст.27 ч.3 ст.307 КК України та призначено покарання із застосуванням ст.69 КК України у виді 4 років 6 місяців позбавлення волі із конфіскацією ½ належного майна (кримінальне провадження №220)

Вироком суду клієнт адвоката **Олександра Негрея** був визнаний винним в тому, що він за попередньою змовою з іншою особою, здійснили замах на переміщення з приховуванням від митного контролю психотропної речовини – метамфетаміну та його аналогу – параметоксиметамфетаміну в особливо великих розмірах через митний кордон України.

Сторона захисту оскаржила вирок в апеляційному порядку, зазначаючи про порушення судом першої інстанції права на захист, оскільки кримінальну справу щодо обвинуваченого було розгляду за відсутності захисника (дружини обвинуваченого), яка відповідно до вимог ст.44 КПК України (в ред.1960 року) була допущена судом до участі в справі в якості захисника. З цих же причин, в зв'язку з недопущенням та ненаданням доступу «громадському» захиснику до матеріалів досудового розслідування, просили визнати всі здобуті стороною обвинувачення докази недопустимими.

З огляду на наведені обставини, судова колегія апеляційного суду Рівненської області ухвалою від 24.12.2015 року визнала доводи апеляційної скарги сторони захисту обґрунтованими та скасувала вирок суду першої інстанції та призначила новий розгляд в суді першої інстанції. В обґрунтування прийнятого рішення, колегія суддів визнала слушними твердження сторони захисту про те, що під час винесення оскаржуваного вироку, судом першої інстанції, в порушення конституційно закріпленого та ствердженого міжнародним законодавством права на захист, кримінальну справу щодо обвинуваченого розглянуто за відсутності непрофесійного захисника. На думку колегії суддів, залучення до участі в справі, як захисника, дружини обвинуваченого разом з професійним адвокатом – це обрана обвинуваченим форма свого захисту, яка узгоджується з приписами чинного КПК України (п.17 перехідних положень КПК України в ред. 2012 року).

Крім того, колегія суддів зазначила, що поза увагою суду першої інстанції залишилися заяви обвинувачених щодо фізичного і психічного тиску на них з боку оперативних працівників УСБУ та не давши доручення прокуратурі для перевірки та прийняття процесуального рішення в порядку ст.214 КПК України, суд порушив вимоги чинного законодавства, зокрема п.2, 4 ч.1 ст.7 КПК України щодо законності змісту та форми кримінального провадження та ст.3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод людини.

Вироком Рівненського міського суду від 10.06.2014, залишеним без змін ухвалою апеляційною суду Рівненської області від 26.01.2015 р., клієнта адвоката **Володимира Остапенка** (доручення №017-0000798 від 12.12.2013 кримінальне провадження №12013190150000021) засуджено за п.1 ч.2 ст.115 КК України на 15 років позбавлення волі (умисне вбивство двох осіб).

Захисник подав касаційну скаргу, в якій просив скасувати ухвалу апеляційного суду та призначити новий розгляд у суді апеляційної інстанції у зв'язку з істотним порушенням кримінального

Скасування
вироку суду
першої інстанції,
призначення
нового судового
розгляду

Скасування
рішення суду
першої інстанції,
призначення
нового розгляду в
суді апеляційної

інстанції процесуального закону. Адвокат посилався на ту обставину, що засудженому, який є громадянином Республіки Узбекистан, не було надано перекладача під час проведення судово-психіатричної експертизи, у зв'язку з чим цей висновок експерта повинен бути визнаний недопустимим доказом. Також адвокат **Володимир Остапенко** зазначив, що у суді апеляційної інстанції усний переклад здійснювався некомпетентною особою, оскільки судом не було перевірено компетентність перекладача, чим було порушено право на захист клієнта.

З огляду на наведені обставини колегія суддів Вищого спеціалізованого суду України визнала доводи захисника обґрунтованими, вирок апеляційного суду скасувала та призначила новий розгляд в суді апеляційної інстанції (ухвала від 29.10.2015 р.).

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Хмельницькій області

**Задоволення
касаційної скарги,
направлення
кримінального
провадження на
новий
апеляційний
розгляд**

Адвокат **Наталія Баєва** здійснювала захист громадянина К.М.В. за призначенням із стадії досудового розслідування. Органами досудового розслідування її клієнт підозрювався у вчиненні декількох тяжких злочинів спільно із громадянином О.Б.Б..

Починаючи із першої інстанції, адвокат наполегливо доводила неправильність кваліфікації дій підзахисного. Однак ні суд першої інстанції, ні апеляційний розгляд не погодились із позицією захисту. За вироком суду К.М.В. засуджений за ч.3 190 КК України до трьох років позбавлення волі, за 185 ч.2 КК України - до двох років позбавлення волі. Остаточного підзахисному призначено 3 роки позбавлення волі. Апеляційний суд переглянув вирок і збільшив термін покарання до 4 років п./в..

Не погоджуючись із такими судовими рішеннями, адвокат **Наталія Баєва** подала касаційну скаргу, мотивуючи її невідповідністю рішень судів першої та другої інстанцій вимогам глави 4 та 31 КПК України. Суд розглянув касаційну скаргу і задовольнив її, направивши кримінальне провадження на новий апеляційний розгляд.

[] Звільнення від покарання/відбування покарання\кримінальної відповідальності

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області

**Звільнення від
кримінальної
відповідальності
у зв'язку зі
зміною
обстановки на
підставі ст. 48
КК України**

**ч.3 ст. 407 КК
України**

У провадженні Володимир-Волинського міського суду Волинської області знаходилось кримінальне провадження № 42015030220000054 від 19.03.2015 року відносно Клієнта, обвинуваченого за ч. 3 ст. 407 КК України (самовільне залишення військової частини або місця служби).

Військовою прокуратурою Луцького гарнізону Західного регіону України, Клієнт обвинувачувався у тому, що, будучи військовослужбовцем, під час проходження військової служби у військовій частині Х, грубо порушив встановлений у Збройних Силах України порядок проходження військової служби, не отримавши дозволу військового начальника, у січні 2015 року самовільно залишив військову частину Х, розташовану в одному з міст Волинської області, та у період часу з січня по березень 2015 року без поважних причин був відсутній на службі, не виконував покладені на нього службові обов'язки і, перебуваючи за місцем свого постійного проживання в м. А, проводив час на власний розсуд.

В ході судового розгляду даного кримінального провадження, адвокат **Олександр Повх** (доручення центру № 1285 від 09.10.2015 року) обрав правильну правову позицію і тактику захисту, узгоджену з Клієнтом, яка полягала в тому, що Клієнт повністю визнав свою вину у вчиненні інкримінованого йому злочину та щиро розкався.

Позиція захисту, окрім наведеного, полягала в тому, що військову службу Клієнт самовільно залишив у зв'язку з різким погіршенням стану здоров'я свого батька. Після покращення стану здоров'я батька Клієнт повернувся у розташування військової частини та продовжив проходження військової служби. В подальшому, на час розгляду справи судом, Клієнт перестав бути військовослужбовцем, оскільки його було звільнено у запас по закінченню строку служби, відповідно до п.4 Указу Президента України №15/2015 від 14.01.2015 р. «Про часткову мобілізацію».

У судовому засіданні адвокатом було подано суду клопотання про звільнення Клієнта від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки, на підставі ст. 48 КК України.

Відповідно до ст. 48 КК України, особу, яка вперше вчинила злочин невеликої або середньої тяжкості, крім корупційних злочинів, може бути звільнено від кримінальної відповідальності, якщо буде визнано, що на час кримінального провадження внаслідок зміни обстановки вчинене нею діяння втратило суспільну небезпечність або ця особа перестала бути суспільно небезпечною.

До даного клопотання адвокатом **Олександром Повхом** були долучені зібрані ним документи про

незадовільний стан здоров'я та про перебування батька Клієнта на стаціонарному лікуванні, а також про необхідність стороннього за ним догляду. Крім цього, до клопотання адвокат Олександр Повх надав позитивну характеристику на Клієнта за місцем проживання, довідку про склад його сім'ї, що підтверджує факт проживання з хворим батьком.

При цьому, адвокат **Олександр Повх** в своєму клопотанні звернув увагу суду на те, що Клієнт вперше притягується до кримінальної відповідальності, за місцем проживання характеризується виключно з позитивної сторони, є учасником бойових дій, шкоди чи тяжких наслідків в результаті вчиненого злочину не настало. Клієнт має постійне місце проживання та міцні соціальні зв'язки, після демобілізації проживає з батьком та продовжує догляд за ним. Після самовільного залишення військової частини та покращення стану здоров'я батька, Клієнт самостійно повернувся до військової частини і продовжив несення військової служби.

На даний час Клієнт не є військовослужбовцем, яким був тимчасово внаслідок проходження військової служби за мобілізацією. Таким чином, в силу наведених обставин, обстановка навколо Клієнта зазнала суттєвих змін, які унеможливають вчинення ним тотожних або однорідних нових злочинів і зазначене свідчить про те, що Клієнт перестав бути суспільно небезпечною особою. Також адвокатом **Олександром Повхом** було акцентовано увагу суду на те, що злочин, в якому обвинувачується Клієнт, належить до категорії середньої тяжкості, по справі наявні обставини, які пом'якшують покарання, такі як повне визнання вини, щире каяття, активне сприяння розкриттю злочину, вчинення злочину внаслідок збігу тяжких сімейних обставин.

Володимир-Волинський міський суд Волинської області із зазначеними аргументами клопотання адвоката **Олександра Повха** погодився повністю і своєю ухвалою від 18 грудня 2015 року Клієнта було звільнено від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки, а кримінальне провадження відносно нього за ч.3 ст.407 КК України, на підставі ст. 48 КК України, провадженням закрито.

Не погоджуючись із вказаною ухвалою суду 1-ї інстанції, прокурором на зазначене судове рішення була подана апеляційна скарга з мотивів невідповідності висновків суду фактичним обставинам кримінального провадження, істотного порушення вимог кримінального процесуального закону, неправильного застосування закону України про кримінальну відповідальність. В своїй апеляції прокурор просив суд апеляційної інстанції скасувати оскаржувану ухвалу та ухвалити обвинувальний вирок відносно Клієнта, яким призначити йому покарання у вигляді 2-х років позбавлення волі та на підставі ст.75 КК України звільнити його від призначеного покарання з випробуванням, із іспитовим строком на 1 рік.

Апеляційний суд Волинської області, перевіrivши матеріали кримінального провадження, доводи апеляції прокурора, заперечення адвоката **Олександра Повха** та Клієнта, дійшов висновку, що апеляційна скарга задоволенню не підлягає, а ухвалу Володимир-Волинського міського суду Волинської області від 18.12.2015 слід залишити без змін.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

Адвокату **Надії Просяник** було видано доручення № 004-0022044 від 18.11.2015 р. по кримінальному провадженню, внесеному до ЄРДР за № 12015040680002968 від 18.11.2015 року, для надання безоплатної вторинної правової допомоги гр. Б., який обвинувачувався у вчиненні правопорушення, передбаченого ч.2 ст.186 КК України (грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, тяжкий злочин - позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років).

Органом досудового розслідування клієнт обвинувачувався в тому, що, керуючись раптово виниклим злочинним умислом, направленим на відкрите викрадення чужого майна, поєднане із застосуванням насильства, яке не є небезпечним для життя та здоров'я потерпілого, побачив раніше незнайому жінку, майно якої визначив об'єктом свого злочинного посягання. Клієнт наблизився до потерпілої, схопився лівою рукою за поліетиленовий пакет, який вона тримала у руці, та спробував вирвати його з руки, після чого штовхнув потерпілу один раз, внаслідок чого жінка впала на землю, та забрав у неї пакет, в якому знаходився гаманець та мобільний телефон. З викраденим майном втік.

В ході судового розгляду даного кримінального провадження, адвокат **Надія Просяник**, обравши правильну правову позицію і тактику захисту, узгоджену з клієнтом, доводила наявність обставин, які істотним чином зменшують ступінь суспільної небезпеки як самої особи обвинуваченого, так і вчиненого ним діяння, що містить ознаки злочину, який є тяжким. Так, в обґрунтування цієї позиції, адвокат звертав увагу суду на ту обставину, що, як вбачається із показань підсудного, останній у інкримінованому йому злочині свою вину визнав повністю, щиро розкався, а також просив вибачення у потерпілої.

Вироком Красногвардійського районного суду м. Дніпропетровськ від 23.12.2015 р. клієнта

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст.75 КК України

адвоката **Надії Просяник** визнано винуватим у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого за ч.2 ст.186 КК України та призначено покарання у вигляді 4 років позбавлення волі. На підставі ст.75 КК України клієнта було звільнено від відбування призначеного покарання з іспитовим строком 3 роки. Справа № 204/7752/15-к.

Адвокат **Валерій Куценко** здійснював захист за призначенням (доручення № 004-0016192 від 17.02.2015 року) громадянки Ч., яка обвинувачувалась у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України (крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому) — тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років.

Громадянка Ч. разом з співучасницею громадянкою В., об'єднані єдиним злочинним умислом, направленим на таємне викрадення чужого майна, поєднаним з проникненням у житло, з метою скоєння крадіжки чужого майна, незаконно проникли до квартири де таємно, із корисливого мотиву викрали майно, що належить потерпілій Х. Викрадене майно, в той же день, вони продали раніше їм незнайомому чоловіку.

Судовий розгляд справи здійснювався Заводським районним судом м. Дніпродзержинська. Захисник **Валерій Куценко** завдяки своєму професійному досвіду зумів переконати суд суворо не карати його підзахисну. Суд, всебічно дослідивши матеріали справи, взявши до уваги доводи адвоката, призначив підсудній покарання за ч. 3 ст. 185 КК України, із застосуванням ст. 69 КК України, у вигляді двох років позбавлення волі. (більш м'яке покарання, ніж передбачено законом). Та на підставі ст. 75 КК України суд звільнив громадянку Ч. Від відбування покарання, встановивши їй випробувальний термін один рік.

Адвокат **Юрій Курілець** здійснював захист за призначенням (доручення № 004-0017428 від 16.04.2015 року) громадянина М., який обвинувачувався у вчиненні правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 307 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів вчинені за попередньою змовою групою осіб) — тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна; ч.2 ст.309 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту вчинені за попередньою змовою групою осіб) — злочин середньої тяжкості, що карається позбавленням волі на строк від двох до п'яти років; ч.1 ст. 263 КК України (незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами) - тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років. Так громадянин М. Разом з співучасниками, об'єднані єдиним злочинним умислом, виготовляли та розвозили наркотичні засоби тобто займався розповсюдженням наркотичних засобів серед населення міста. Частину виготовлених наркотичних засобів (а саме «Опій») громадянин М. Зберігав за своїм місцем мешкання для особистого вживання без мети збуту. Також при здійсненні обшуку за місцем мешкання громадянина М. Співробітниками міліції було вилучено револьвер «SAFARI» ПФ 430 в барабані якого було дев'ять патронів який М. без передбаченого законом дозволу придбав та зберігав за місцем свого мешкання. Судовий розгляд справи здійснювався Заводським районним судом м. Дніпродзержинська.

Захисник **Юрій Курілець** завдяки своєму професійному досвіду зумів переконати суд суворо не карати підзахисного. Суд всебічно дослідивши матеріали справи, взявши до уваги доводи адвоката призначив обвинуваченому покарання за сукупністю вказаних злочинів у вигляді позбавлення волі строком на шість років з конфіскацією 1/2 частини належного йому майна.

Згідно ст. 2 Закону України «Про амністію в 2014 році» суд звільнив засудженого М. Від призначеного покарання у вигляді позбавлення волі як такого що відбув 1/4 частину строку призначеного судом.

Підзахисний адвоката **Ігоря Буравльова** (доручення 004-0023085 від 12.01.2016) обвинувачувався в тому, що навесні 2014 року пошкодивши паркан, проник на територію домоволодіння в с. Покровське, Нікопольського району, Дніпропетровської області, де реалізуючи свій злочинний намір, спрямований на викрадення чужого майна, шляхом пошкодження задньої стіни гаражу, проник до нього, звідки викрав зварювальний апарат та перфоратор «Протон», внаслідок чого спричинив потерпілій збиток на суму 1750 гривень. Крім того підзахисний, перебуваючи в приміщенні гаражу, незаконно заволодів мопедом «Сузукі Летс2», спричинивши потерпілій додатково збиток на суму 4990 гривень. Викрадене майно продав, виручені грошові кошти витратив на власні потреби.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст.75 КК України

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 2 ЗУ «Про амністію в 2014 році»

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст.75 КК України

Незаконні дії підзахисного кваліфіковано за ч.2 ст. 289 КК України як незаконне заволодіння транспортним засобом, вчинене повторно, з проникненням до сховища. А також за ч.3 ст. 185 КК України як таємне викрадення чужого майна (крадіжка) вчинене повторно, поєднане з проникненням до сховища.

За активної позиції адвоката **Ігоря Буравльова** та здійснення ним постійних роз'яснень правових аспектів справи підзахисний під час досудового розслідування сприяв розкриттю вчиненого ним правопорушення, викупив та повернув потерпілій, викрадений ним мопед, відшкодував завдану матеріальну шкоду, не ухилявся від органів досудового слідства та суду, навіть працюючи в м. Києві.

Нікопольський міськрайонний суд Дніпропетровської області визнав підзахисного винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.289 , ч.3 ст.185 КК України та призначив йому покарання, у вигляді позбавлення волі строком на п'ять років без конфіскації майна.

Відповідно до ст.ст.75, п.2,3,4 ст.76 КК України суд звільнив його від відбування призначеного покарання, якщо він протягом трьох років не вчинить нового злочину і виконає покладені на нього обов'язки. Обвинуваченого звільнено з-під варту у залі суду.

Регіональним центром з надання БВПД у Дніпропетровській області було видано доручення № 004-0023508 від 29/01/2016 р. адвокату **Івану Мелешко** для здійснення захисту за призначенням по кримінальному провадженню № 12016040370000122.

Раніше судимий підзахисний адвоката **Івана Мелешко** обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.15, ч.2 ст.185 КК України, а саме, що він, повторно здійснив таємне викрадення з кабельної каналізації зв'язку каналізаційного люку, який поклав на привезені з собою санчата та намагався зникнути з місця вчинення кримінального правопорушення з викраденим майном, однак був затриманий працівниками Павлоградського ВП, та злочин не було закінчено з причин, які не залежали від його волі. Дії підзахисного кваліфіковано за ч.2 ст.15, ч.2 ст.185 КК України як закінчений замах спрямований на повторне таємне викрадення чужого майна (крадіжка).

Адвокат **Іван Мелешко** просив суд при призначенні покарання його підзахисному врахувати пом'якшуючі обставини по справі, а саме, що його підзахисний щиро розкається у скоєному злочині, має на утриманні трьох малолітніх дітей, свою вину визнав у повному обсязі.

Вироком Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 16.02.2016 р. підзахисного адвоката Івана Мелешко було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст.15, ч.2 ст.185 КК України та призначено покарання у вигляді двох років шести місяців позбавлення волі . На підставі п.1 ч.1 ст.72 КК України не відбуту частину покарання, призначеного вироком суду від 12.11.2015 р. У виді 200 годин громадських робіт було переведено у покарання у виді позбавлення волі строком на 25 днів позбавлення волі. На підставі ч.1 ст.71 КК України до призначеного покарання частково приєднано не відбуте покарання за вироком суду від 12.11.2015 р., та остаточно призначено покарання у виді двох років шести місяців десяти днів позбавлення волі. Відповідно до ст.75 КК України звільнено від відбування призначеного покарання з іспитовим строком на два роки.

Регіональним центром з надання БВПД у Дніпропетровській області було видано доручення № 004-0023563 від 01.02.2016 р. адвокату **Олені Філіпенко** для здійснення захисту за призначенням по кримінальному провадженню № 121504000000728.

Підзахисний **Олени Філіпенко** обвинувачувався у вчиненні кримінального злочину, передбаченого ч.2 ст.286 КК України, а саме, що він керуючи належним ДКП «УЖКГ» Павлоградської міської ради технічно справним автомобілем сміттєвозом-С «ГАЗ-53» рухався зі швидкістю не менше ніж 38,8 км/год. по правій смугі проїзної частини . В ході руху водій не діяв таким чином, щоб не наражати на небезпеку життя та здоров'я громадян. Виявляючи крайню неухважність до дорожньої обстановки та її змін, не маючи будь-яких перешкод технічного і фізичного характеру для безпечного забезпечення руху, маючи об'єктивну можливість виявити у межах видимості у напрямку руху пішохода, який перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння вийшов на проїзну частину, та у темпі бігу почав її перетинати поза пішохідного переходу. У вказаний час водій іншого транспортного засобу, рухаючись по лівій смугі в попутному напрямку з автомобілем підсудного, допустив наїзд на вищезазначеного пішохода, чим заподіяв йому легкі тілесні ушкодження. В результаті наїзду пішохід упав на праву смугу проїзної частини по ходу руху вказаних транспортних засобів. У ході подальшого руху водій сміттєвоза (підсудний по справі) допустив наїзд на лежачого пішохода з наступним переїздом його тіла. Своїми діями підзахисний адвоката Олени Філіпенко

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст.75 КК України

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст.75 КК України

порушив вимоги п.п. 13.3, 1.5, 2.3 б), 12.3 ПДР України. Від спричинених тілесних ушкоджень пішохід помер відразу після переїзду колесами транспортного засобу, яким керував підсудний по справі.

За вчинений кримінальний злочин (ч.2 ст.286 КК України) передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк до трьох років або без такого.

Завдяки правильній процесуальній позиції захисника **Олени Філіпенко** судом при ухваленні вироку були враховані всі пом'якшуючі обставини по справі: визнання вини обвинуваченим, часткове відшкодування матеріальних збитків, обставини, які сприяли події ДТП, та призначено покарання у вигляді позбавлення волі із застосуванням ст.75 КК України.

Вироком Павлоградського міськрайонного суду від 04.02.2016 р. підзахисному адвоката **Олени Філіпенко** було призначено покарання за ч.2 ст.286 ККУ у вигляді позбавлення волі строком на 5 років з позбавленням права керування транспортними засобами строком на 1 рік. На підставі ст.75 ККУ обвинуваченого було звільнено від відбування покарання з випробуванням та встановлено іспитовий строк 3 роки.

Регіональним центром з надання БВПД у Дніпропетровській області було видано доручення №004-0023383 від 25.01.2016 р. адвокату **Богдану Михайлюку** для здійснення захисту за призначенням по кримінальному провадженню № 12015040370003296 .

Підзахисний адвоката **Богдана Михайлюка** обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.186 КК України, а саме, що він, реалізуючи раптово виниклий злочинний намір, направлений на відкрите заволодіння чужим майном, діючи умисно, відкрито, повторно, з корисливих мотивів, шляхом ривку правою рукою вихватив мобільний телефон з рук потерпілого. З місця вчинення злочину зник, розпорядився викраденим майном на власний розсуд.

За дане кримінальне правопорушення передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років.

В суді підзахисний свою вину визнав повністю.

Завдяки успішній роботі адвоката **Богдана Михайлюка** суд при призначенні покарання підзахисному врахував всі обставини, що пом'якшують покарання, а саме, повне визнання вини та повне відшкодування заподіяної майнової шкоди потерпілому.

Вироком Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області раніше судимого підзахисного адвоката **Богдана Михайлюка** було визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст. 186 КК України та призначено покарання у виді чотирьох років позбавлення волі. У відповідності ст.75 КК України звільнено від відбування покарання з випробуванням на 2 роки.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст.75 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Підзахисний адвоката **Віктора Пішковцй**, (доручення центру від 17.09.2015 р. № 1791) обвинувачувався, згідно матеріалів кримінального провадження № 12015070040002995, у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ч.2 ст.185 КК України (Крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, – карається позбавленням волі на строк до п'яти років) та ч.3 ст.289 КК України (Незаконне заволодіння транспортним засобом, вчинене організованою групою або поєднане з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони завдали великої матеріальної шкоди, – караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з конфіскацією майна або без такої).

За вироком Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 12.02.2016 р. в справі № 303/6837/15-к, в складі колегії суддів, враховуючи те, що факт погроз зі сторони обвинувачених потерпілому предметом, схожим на пістолет, з метою заволодіння транспортним засобом із погрозою насильства небезпечного для життя чи здоров'я, – не знайшов свого підтвердження, дії обвинувачених, враховуючи вимоги ст.17 КПК України, підлягають перекваліфікації на ч.2 ст.289 КК України (незаконне заволодіння транспортним засобом, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або поєднані з насильством, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинені з проникненням у приміщення чи інше сховище, або якщо вони завдали значної матеріальної шкоди, – караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з конфіскацією майна або без такої).

Підзахисного визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст.185 КК України та ч.2 ст.289 КК України та призначене покарання: за ст.185 ч.2 КК України 2 роки позбавлення волі; за ст.289 ч.2 КК України 5 років позбавлення волі.

На підставі ст.70 ч.1 КК України остаточне покарання за сукупністю злочинів визначити шляхом

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст.75 КК України

поглинення менш суворого покарання більш суворим, призначено 5 років позбавлення волі. На підставі ст.75 КК України підзахисного звільнено від відбування покарання з іспитовим строком 2 роки. Запобіжний захід тримання під вартою скасовано, звільнено підзахисного з-під варти в залі суду. Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на вирок суду – відсутня.

Підзахисна, клієнтка адвоката **Віктора Киретіва** (який діяв згідно доручення центру від 21.04.2015 р. № 604), обвинувачувалася (кримінальне провадження внесене до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12015070080000451 від 10.04.2015 р.) у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.304 КК України (втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність, у пияцтво, у заняття жебрацтвом, азартними іграми, вчинені щодо малолітньої особи або батьком, матір'ю, вітчимою, мачухою, опікуном чи піклувальником, або особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого чи піклування про нього, – караються позбавленням волі на строк від чотирьох до десяти років).

Вироком Виноградівського районного суду Закарпатської області від 12.01.2016 р. в справі № 299/1268/15-к дії підзахисної було перекваліфіковано на ч.1 ст.150-1 КК України (використання батьками або особами, які їх замінюють, малолітньої дитини для заняття жебрацтвом (систематичного випрошування грошей, речей, інших матеріальних цінностей у сторонніх осіб) – карається позбавленням волі на строк до трьох років).

При цьому, суд зазначив, що у відповідності до ч.ч.2, 4 ст.17 КПК України ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні кримінального правопорушення і має бути виправданим, якщо сторона обвинувачення не доведе винуватість особи поза розумним сумнівом.

Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на користь такої особи.

Згідно обвинувального акту обвинувачена обвинувачується в тому, що вона в період часу з березня 2015 року по 07 квітня 2015 року, усвідомлюючи протиправний характер своїх дій, їх караність та настання суспільно-небезпечних наслідків, діючи умисно, з корисливих спонукань, з метою незаконного збагачення, умисно схилила свою малолітню доньку – потерпілу, шляхом систематичного впливу на неї своїм психологічним тиском до систематичного випрошування грошей потерпілою у сторонніх осіб, чим втягнула її у зайняття жебрацтвом та в черговий раз, а саме,

07 квітня 2015 року, в період часу з 12 години по 12 годину 45 хвилин, надала пораду про місце вчинення та спосіб до випрошування грошей у відвідувачів "Православного храму", розташованого по вул. Миру в м. Виноградів, яка, скориставшись порадою своєї матері, звертаючись до сторонніх осіб-перехожих та інших відвідувачів "Православного храму", випрошувала гроші на придбання продуктів харчування та власні потреби обвинуваченої. Одержані внаслідок жебрацтва грошові кошти малолітня віддавала своїй матері, обвинуваченій, яка використовувала їх у власних потребах.

Крім того, обвинувачена заперечила факт схилення малолітньої доньки до заняття жебрацтвом. Допитані судом свідки надали показання про те, що обвинувачена стояла, дитина була біля неї та вони тримали в руках тарілку, просили кошти, прихожани храму кидали гроші дитині в тарілку, це тривало на протязі певного проміжку часу.

Обставини випрошування грошей, які підтверджені дослідженими судом доказами, а також вік малолітньої потерпілої, яка на час вчинення інкримінованих обвинуваченій дій не досягла п'ятирічного віку, рівень її розвитку, свідчать про те, що дитина не могла усвідомлювати факт втягнення її у зайняття жебрацтвом та під психологічним тиском матері усвідомлено, користуючись порадами останньої, випрошувати гроші, тобто, бути втягнутою у заняття жебрацтвом, відтак має місце неправильна правова кваліфікація дій обвинуваченої.

При викладених обставинах, оцінюючи всі докази в їх сукупності, суд зробив висновок, що дії обвинуваченої необхідно кваліфікувати за ч.1 ст.150-1 КК України.

На підставі ст.75 КК України звільнено обвинувачену від відбування призначеного покарання з випробуванням, якщо вона протягом 1 року іспитового строку не вчинить нового злочину і виконає покладені на неї обов'язки.

Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на вирок суду, – відсутня.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Луганській області

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі Адвокату **Інні Полтавець** було видане доручення № 012-0400215 від 20.11.2015 року для здійснення захисту за призначенням особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 289 КК України, що кваліфікується незаконне заволодіння транспортним засобом, кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких та карається позбавленням волі на строк від 5 до 8 років з конфіскацією майна або без такої.

**ст. 75 КК
України**

Захисникові **Інні Полтавець** попри те, що кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких, вдалося довести в судовому засіданні, що наявні пом'якшуючі обставини: її клієнт повністю визнає себе винним, співпрацює зі слідством, він є сиротою та одружений, переховується від слідства та суду не збирається, обвинувачений має достатній рівень соціалізації.

5 серпня 2015 року Кременський районний суд Луганської області дійшов висновку та постановив вирок, відповідно до якого, з урахуванням ст. 75 КК України, звільнив підсудного від відбування покарання з випробувальним терміном.

**Звільнення від
відбування
покарання з
випробування
м на підставі
ст. 75, 76, 104
КК України**

Адвокату **Андрію Євсюкову** було видане доручення № 012-0365315 від 26.10.2015 року для здійснення захисту за призначенням особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2, 3 ст. 185 КК України, що кваліфікується як крадіжка. Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від 3 до 6 років. Кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких злочинів.

В судовому засіданні захисник **Андрій Євсюков** звернув увагу суду, що наявні пом'якшуючі обставини, зокрема, неповнолітній вік обвинуваченого.

26.01.2016 року Троїцький районний суд Луганської області дійшов до висновку про можливість виправлення обвинуваченої особи без відбування покарання у місцях позбавлення волі, застосувавши ст. 75, 76, 104 КК України. Обвинуваченого звільнено від відбування покарання з випробуванням з іспитивним строком 2 роки.

**Звільнення від
відбування
покарання з
випробування
м на підставі
ч. 5 ст. 72 КК
України**

Адвокату **Ларисі Стародубцевій** було видане доручення № 012-0002613 від 19.11.2014 року для здійснення захисту за призначенням особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України, що кваліфікується як умисне вбивство. Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від 7 до 15 років або довічним позбавленням волі, кримінальне правопорушення відноситься до категорії особливо тяжких.

Захисникові **Ларисі Стародубцевій** попри те, що кримінальне правопорушення відноситься до категорії особливо тяжких, вдалося довести наявність пом'якшуючих обставин в Лисичанському міському суді Луганської області, а саме, той факт, що обвинувачений є інвалідом 3 групи та пенсіонером.

19.01.2016 року Колегія суддів Лисичанського міського суду Луганської області ухвалила вирок, яким визнала обвинуваченого винним та призначила покарання у вигляді позбавлення волі на 3 роки 3 місяці.

Відповідно до ч. 5 ст. 72 КК України обвинуваченого було звільнено від відбування призначеного покарання, оскільки строк попереднього ув'язнення, відбутий обвинуваченим у межах даного кримінального провадження, перевищує фактично призначене йому покарання за даним вирокком. Запобіжний захід у вигляді тримання під вартою – скасовано та звільнено з під варти в залі суду негайно.

**Звільнення від
відбування
покарання з
випробування
м на підставі
ст. 75 КК
України**

Адвокату **Ларисі Стародубцевій** було видане доручення № 012-0425015 від 15.12.2015 року для здійснення захисту за призначенням особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, що кваліфікується як крадіжка. Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від 3 до 6 років, кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких.

Захисникові **Ларисі Стародубцевій** попри те, що кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких, вдалося довести наявність пом'якшуючих обставин в Лисичанському міському суді Луганської області, а саме, той факт, що обвинувачений за місцем мешкання та навчання характеризується позитивно. При призначенні покарання суд також враховував його житлово-побутові умови, взаємовідносини в родині, стан здоров'я, думку представника служби у справах дітей.

23.01.2016 року Лисичанський міський суд Луганської області ухвалив вирок про визнання винуватості та призначення покарання у вигляді позбавлення волі на 3 роки, але відповідно до ст. 75 КК України звільнив клієнта адвоката **Лариси Стародубцевої** від відбування покарання з випробуванням на 1 рік.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області**Звільнення від
відбування
покарання на
підставі ст. 75
КК України**

Адвокат **Олена Коробкова** захищала раніше несудимого клієнта, який обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого частиною 2 статті 307 (незаконне придбання, зберігання, перевезення з метою збуту, а також незаконний збут небезпечних наркотичних засобів, вчинений повторно) КК України, санкція злочину передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна.

Чоловік обвинувачувався у тому, що в період січня 2015 року двічі збув особливо небезпечний засіб – опій ацетильований.

Свою провину клієнт адвоката **Олени Коробкової** повністю визнав, у скоєному розкався.

Адвокатом правильно обрано тактику захисту, зібрано достатньо характеризуючих матеріалів. Крім цього, в період розгляду справи у суді першої інстанції клієнт пройшов лікування від наркотичної залежності.

При обранні міри покарання суд взяв до уваги характеристику обвинуваченого, та той факт, що на даний час він не страждає від наркотичної залежності, яка стала причиною скоєння тих злочинів.

Вироком Южноукраїнського міського суду Миколаївської області від 30.12.2015 року клієнта адвоката **Олени Коробкової** визнано винним у скоєні злочину, передбаченого частиною 2 статті 307 КК України, та призначено покарання, з застосування норм статті 69 КК України, у вигляді п'яти років позбавлення волі.

На підставі статті 75 КК України підсудного звільнено від відбування покарання з випробувальним строком у три роки.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області

Для здійснення захисту за призначенням адвокату **Тарасу Спіжавці** було видано доручення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернівецькій області № 024-0000683 від 15 грудня 2014 року.

Як вбачається із поданих матеріалів, підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2. ст 15 ч. 3 ст. 185, ч. 3 статті 185 КК України (4 епізоди) — крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб. Санкцією найбільш тяжкої інкримінованої статті, а саме частиною 3 ст. 185 КК України, передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до шести років.

Враховуючи правову позицію адвоката **Тараса Спіжавки** по справі, Шевченківським районним судом м. Чернівці звільнено обвинуваченого від відбування покарання на підставі статті 75 КК України.

Для здійснення захисту особи у кримінальному провадженні №12015260040002311 Регіональним центром було видано доручення № 024-0000559 від 5 жовтня 2015 року адвокату **Тетяні Гніденко**.

За матеріалами кримінального провадження клієнт адвоката **Тетяни Гніденко** обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, що передбачене ч. 2 статті 186 КК України - грабіж, поєднаний з насильством, яке є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб. Санкцією зазначеної статті передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років.

Однак, завдяки успішній реалізації адвокатом своєї правової позиції по справі Шевченківським районним судом м. Чернівці призначено мінімальний розмір покарання - позбавлення волі на чотири роки та на підставі статті 75 КК України підзахисного адвоката **Тетяни Гніденко** звільнено від відбування покарання.

5 листопада 2015 року Регіональним центром видано доручення № 024-000617 адвокату **Аллі Чабан**.

За матеріалами кримінального провадження №12015260020001247 її підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст.307 та ч. 2 ст. 307 КК України. Відповідно до Кримінального закону незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання з метою збуту, а також незаконний збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів кваліфікується як тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років. Ті самі дії вчинені повторно, відповідно до ч.2 ст. 307 КК України караються позбавленням волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна.

Завдяки успішній роботі адвоката **Алли Чабан** Шевченківським районним судом м. Чернівці призначено покарання із застосуванням ст. 69 КК України за ч. 2 ст. 307 КК України у вигляді п'яти років позбавлення волі та на підставі ст. 75 КК України клієнта звільнено від відбування покарання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

Звільнення від
відбування
покарання з

В рамках кримінального провадження № 12015270130000251 адвокату **Миколі Гуцу** було видано доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги № 1371/15 від 15.10.2015 року. Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнта, який підозрювався у вчиненні тяжкого

**випробування
м на підставі
ст. 75 КК
України**

кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 263 КК України, а саме, у придбанні, носінні та зберіганні вибухової речовини без передбаченого законом дозволу, що карається позбавлення волі на строк від 3 до 7 років.

У кримінальному провадженні з огляду на визнання своєї винуватості обвинуваченим, між прокурором та обвинуваченим було укладено угоду про визнання винуватості.

Переконавшись, що умови даної угоди відповідають вимогам чинного законодавства, суд, відповідно до вироку Козелецького районного суду Чернігівської області від 15.02.2016 року, затвердив угоду про визнання винуватості, укладену між прокурором та обвинуваченим у присутності захисника, згідно з якою підзахисного адвоката **Миколи Гуца** визнав винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 263 КК України та призначив покарання у виді 3 років позбавлення волі. На підставі ст. 75 КК України обвинуваченого звільнено від відбування покарання з випробуванням зі встановленням іспитового строку 2 роки.

В рамках кримінального провадження № 12015270200000455 адвокату **Михайлу Яременку** було видано доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманій особі № 1359/15 від 10.10.2015 року.

Михайло Яременко був залучений для здійснення захисту клієнта, якого було затримано в порядку ст. 208 КПК України за підозрою у вчиненні тяжкого кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України, а саме, умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, що карається позбавлення волі на строк від 5 до 8 років.

Не оспорюючи правильності кваліфікації дій підзахисного, під час розгляду справи у суді першої інстанції адвокат, акцентуючи увагу на характеризуючих даних клієнта, обставинах, що пом'якшують покарання, наполягав на призначенні підзахисному мінімального розміру покарання, визначеного санкцією ч. 1 ст. 121 КК України, та звільненні його від відбування покарання зі встановленням іспитового строку.

**Звільнення від
відбування
покарання з
випробування
м на підставі
ст. 75 КК
України**

Із врахуванням обставин, які пом'якшують покарання, щирого розкаяння обвинуваченого у вчиненому, активного сприяння розкриттю злочину та позиції потерпілого, який просив не призначати винному покарання, пов'язане з позбавленням волі, суд прийшов до висновку про необхідність призначення обвинувачуваному мінімального розміру покарання по ч. 1 ст. 121 КК України та можливість його виправлення без ізоляції від суспільства, остаточно звільнивши від відбування покарання зі встановленням іспитового строку та додаткових обмежень на підставі ст.ст. 75-76 КК України.

Відповідно до вироку Носівського районного суду Чернігівської області від 21.12.2015 року підзахисного адвоката **Михайла Яременка** визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України та призначено покарання у виді 5 років позбавлення волі.

На підставі ст. 75 КК України обвинуваченого звільнено від відбування покарання з випробуванням зі встановленням іспитового строку 3 роки.

Беручи до уваги, що в ході досудового розслідування до обвинуваченого було застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, при ухваленні вироку – підзахисного адвоката звільнено з-під варти в залі судового засідання.

[] Закриття кримінального провадження

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

**За ч.1 ст.125
КК України**

Підзахисний адвоката **Андрія Маглиша** обвинувачений у тому, що, знаходячись біля магазину «Калінка» в м. Орджонікідзе Дніпропетровської області, в ході сварки з неповнолітнім Б. на ґрунті раптово виникли неприязних стосунків, навмисно наніс один удар кулаком в обличчя, а саме в ліву частину рота останнього. Після цього, як неповнолітній Б. намагався уникнути конфлікту та піти, підзахисний наздогнав його біля магазину «Вечірній мінімаркет», та, продовжуючи свій злочинний намір, на ґрунті неприязних стосунків наніс десять ударів голілкою та десять ударів коліном правої ноги, в область голови, чим заповдіяв неповнолітньому Б. тілесні ушкодження у вигляді поверхневої забоїтої рани оболонки ротової порожнини в області лівого кута ротової щілини.

Вчинене кримінальне правопорушення кваліфіковано за ч.1 ст.125 КК України, тобто умисне легке тілесне ушкодження.

За активної участі адвоката **Андрія Маглиша** роз'яснення щодо правових аспектів справи та ведення перемовин з потерпілим Б та його представником у підготовчому судовому засіданні

останні звернулися із заявою, в якій вони просять закрити кримінальне провадження у зв'язку з відмовою від підтримання обвинувачення у справі.

Орджонікідзевський міський суд Дніпропетровської області, розглянувши заяву потерпілого, вислухавши думку прокурора, законного представника неповнолітнього потерпілого, обвинуваченого, його законного представника та захисника, постановив закрити кримінальне провадження.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Запорізькій області

Прокурором Веселівського району Запорізької області затверджено обвинувальний акт, який направлено до Веселівського районного суду для розгляду по суті у кримінальному провадженні за обвинуваченням клієнта у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 152 Кримінального кодексу України – зґвалтування неповнолітньої.

Запорізьким обласним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги було призначено адвоката **Олену Прусенко** за дорученням від 25 грудня 2013 року № 4478.

Органом досудового слідства стверджувалося, що клієнт, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, із застосуванням фізичного насильства, що спричинило за висновком експерта легкі тілесні ушкодження, долаючи опір неповнолітньої громадянки, зґвалтував її.

До підсудного було застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, який в ході судового розгляду було змінено на домашній арешт, а потім на особисте зобов'язання. Протягом розгляду кримінального провадження обвинувачений свою вину у скоєнні інкримінованого йому злочину не визнавав.

За ч.3 ст.152
КК України

В ході судового розгляду, що тривав більше двох років, стороною обвинувачення було вичерпано всі можливості отримання нових доказів у вказаному кримінальному провадженні.

Завдяки наполегливості адвоката **Олени Прусенко** та правильно обраній тактиці ведення справи в ході судового розгляду було встановлено дійсні обставини справи. Так, з'ясувалось, що обвинуваченим було відмовлено потерпілій неповнолітній особі у її наполяганні в побудові взаємовідносин. З метою задоволення свого бажання одружити на собі підзахисного адвоката **Олени Прусенко** неповнолітня вдалася до заходів брехні і заявила в органах міліції, що її зґвалтували.

Захисник **Олена Прусенко** довела, що потерпіла не було зґвалтована, оскільки об'єктивних даних, які б свідчили про це, в ході судового розгляду не встановлено, і неповнолітня зізналась у своїй брехні. Кримінальне провадження відносно підсудного закрито, а відтак за допомогою адвоката **Олени Прусенко**, невинувата особа не опинилася за ґратами.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Івано-Франківській області

Регіональний центр з надання БВПД в Івано-Франківській області видав адвокату **Іванні Зайдель** доручення № 009-0000686 від 28 вересня 2015 рок.

Згідно з пред'явленого обвинувачення клієнт адвоката **Іванні Зайдель** обвинувачується у вчиненні злочину, передбаченого ст.128 КК України (необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження - карається громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до двох років). Кримінальне провадження № 344/7361/15-к.

Закриття
кримінального
провадження
у зв'язку з
примиренням
сторін

Справа розглядалась Івано-Франківським міським судом. Під час розгляду справи суд прийшов до переконання, під час судового провадження встановленні законні підстави, передбачені ст.46 КК України, п.1 ч.2 ст.284, ст.ст.285, 286 КПК України, для закриття кримінального провадження у зв'язку з примиренням з потерпілою та звільнення від кримінальної відповідальності клієнта адвоката **Іванні Зайдель**.

Враховуючи наведені вище обставини, що звільнюють від покарання, суд ухвалив - звільнити від кримінальної відповідальності обвинуваченого підзахисного, а дане кримінальне провадження з обвинувальним актом про його обвинувачення у вчиненні злочину, передбаченого ст. 128 КК України - закрити на підставі ст. 46 КК України, у зв'язку з примиренням обвинуваченого з потерпілою. Ухвала винесена 16 листопада 2015 року.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Луганській області

Закриття
кримінального
провадження
у зв'язку з
примиренням
сторін

Адвокату **Катерині Петроцук** було видане доручення №012-0400615 від 20.11.2015 року для здійснення захисту за призначенням особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 284 КК України, що кваліфікується як ненадання допомоги суду та особам, що зазнали лиха, санкція статті передбачає штраф до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до двох років, або арешт на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років., кримінальне правопорушення відноситься до категорії невеликої тяжкості.

Під час здійснення підготовчого судового провадження потерпіла звернулася до суду з письмовою заявою про закриття кримінального провадження у зв'язку з відмовою від обвинувачення, вказавши, що їй повністю відшкодовано моральний збиток, матеріальних претензій до обвинуваченого вона не має.

10 грудня 2015 року Северодонецький міський суд Луганської області виніс ухвалу про закриття кримінального провадження відносно обвинуваченого.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

Закриття кримінального провадження за ч.1 ст.185 КК України

За дорученням № 017-0000920 від 20.10.2015 у кримінальному провадженні №12015180100000252 адвокат **Віталій Ткачук** здійснював захист за призначенням клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.185 КК України, за яке передбачено максимальне покарання у виді позбавлення волі до 3 років.

В судовому засіданні адвокатом було заявлено клопотання про закриття кримінального провадження відповідно до ст.47 КК України, у зв'язку з передачею обвинуваченого на поруки педагогічному колективу загальноосвітньої школи, до якого долучив необхідні документи на підтвердження існування підстав для звільнення клієнта від кримінальної відповідальності.

Ухвалою Корецького районного суду від 17.12.2015 року клієнта адвоката **Віталія Ткачука** звільнено від кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ч.1 ст.185 КК України, на підставі ст.47 КК України, у зв'язку з передачею його на поруки педагогічному колективу, а кримінальне провадження – закрито.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області

Закриття кримінального провадження за ч. 4 ст. 407 КК України

До Шосткинського міськрайонного суду надійшов обвинувальний акт відносно особи, якій пред'явлено обвинувачення у вчинення тяжкого злочину передбаченого ч. 4 ст 407 КК України. Вже під час підготовчого судового засідання дана особа заявила клопотання про призначення захисника за рахунок держави.

Відповідно до ухвали суду Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Сумській області призначено для здійснення захисту за призначенням адвоката **Ларису Матеко** (доручення № 0001417 від 28.10.2015).

Ознайомившись з матеріалами кримінального провадження та узгодивши правову позицію з клієнтом, адвокат під час підготовчого судового засідання заявила клопотання про повернення обвинувального акту на доопрацювання прокурору, оскільки останній не відповідає вимогам КПК України, а саме не містить у собі виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими. Суд притримався думки захисника і ухвалою від 24.12.2015 р. повернув обвинувальний акт відносно Особи. Після надходження обвинувального акту до військової прокуратури, остання оцінивши сукупність зібраних доказів шляхом дослідження кримінального провадження з точки зору достатності та взаємозв'язку наявних доказів - винесла постанову про закриття кримінального провадження відносно особи за відсутністю в діях останнього складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 407 КК України.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області

Закриття кримінального провадження за ч. 2 ст. 185 КК України

Адвокат **Володимир Москвин** домігся закриття кримінального провадження, відкритого проти його клієнта, довівши відсутність складу злочину.

Завдяки зусиллям захисника **Володимира Москвина**, який діяв відповідно до доручення № 905 від 18.08.2015 року, чоловіка, якого могли засудити до позбавлення волі строком до п'яти років, не притягнули до кримінальної відповідальності.

За фактом крадіжки Р. в селі Монастириського району металеві хвіртки, трьох металевих блях та відливної труби з домогосподарства В. розпочато кримінальне провадження, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України (крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб) яке карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Потерпілий В. та його мати дали свідчення, що Р. здійснив крадіжку металеві хвіртки, трьох металевих блях та відливної труби з домогосподарства В., зазначивши, що на вказаних речах наявні сліди корозії, а тому вони оцінюються як металобрухт.

Проведеними слідчими діями у даному провадженні, зокрема подвірним обходом жителів окружних будинків та бесід з ними, слідству не вдалося встановити будь яких свідків чи очевидців даної крадіжки.

Крім того, не здобуто достатніх доказів які б вказували на те, що саме Р. вкрав майно В., а припущення останнього не може лягти в основу повідомлення клієнту про підозру та притягнення його до кримінальної відповідальності. Показання В. та його мами щодо викрадення Р. вказаного металобрухту, базуються на словах та твердженнях і будь яким чином жодні з них не підтверджені

тими чи іншими беззаперечними доказами. Саме такої стратегії захисту дотримувався адвокат Володимир Москвин, якій, вступивши у справу, з'ясував її обставини. Адвокат наполягав на закритті провадження за відсутності складу злочину.

Також, враховуючи те, що вартість одного кілограма чорного брухту металу станом на 27.07.2015 року становить 2,70 грн., вартість 42, 5 кг металобрухту становить 114, 75 грн. Відповідно до ч.3 ст. 51 КУАП викрадення чужого майна вважається дрібним, якщо вартість такого майна на момент вчинення правопорушення не перевищує 0,2 неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Вартість майна на момент вчинення правопорушення не перевищує 121 грн 80 коп. (0,2 від 50% 1218 грн), отже, викрадення чужого майна вважається дрібним.

За постановою слідчого Монастириського РВ УМВС України в Тернопільській області від 5 листопада 2015 року кримінальне провадження на підставі п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України у зв'язку з відсутністю складу кримінального правопорушення - закрито.

[] Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Підзахисний Василя Ороса (доручення центру від 02.09.2015 р. № 1637) обвинувачувався, згідно матеріалів кримінального провадження, яке внесене в Єдиний реєстр досудових розслідувань за № 12015070060000549 від 06 липня 2015 року, у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ч.2 ст.289 КК України (незаконне заволодіння транспортним засобом, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або поєднані з насильством, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинені з проникненням у приміщення чи інше сховище, або якщо вони завдали значної матеріальної шкоди, – караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з конфіскацією майна або без такої) та ч.1 ст.304 КК України (втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність, у пияцтво, у заняття жебрацтвом, азартними іграми – карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років).

Призначення більш м'якого покарання

Вироком Берегівського районного суду Закарпатської області від 03.02.2016 р. в справі № 297/2287/15-к, враховуючи ступінь тяжкості скоєних обвинуваченим злочинів, відсутність обставин, які обтяжують покарання, характеристику особистості обвинуваченого, те що він щиро розкаюється, вину визнав повністю, активно сприяв розкриттю злочину, по місцю проживання характеризується позитивно, сирота та те, що судом встановлено декілька обставин, що пом'якшують його покарання та істотно знижують ступінь тяжкості вчинених злочинів, суд прийшов до висновку про доцільність застосування до обвинуваченого ст.69 КК України та призначив покарання нижче від найнижчої межі, встановлених санкцією ч.2 ст.289 КК України.

Враховуючи, що обвинувачений згідно вироку Берегівського районного суду від 17.02.2015 року засуджений до позбавлення волі і вчинив злочин в період іспитового строку, тому відповідно до ст.71 КК України до покарання за новим вироком, частково приєднано не відбуту частину покарання за попереднім вироком та визначено загальний строк покарання у вигляді позбавлення волі строком на 3 роки 1 місяць позбавлення волі.

Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на вирок суду – відсутня.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

В рамках кримінального провадження № 12015270120000442 адвокату Андрію Рудніку було видано доручення № 1540/15 для здійснення захисту за призначенням від 23.11.2015 року. Адвокат був залучений для здійснення захисту неповнолітнього клієнта, який обвинувачувався у вчиненні ряду кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 185 ч.2, 185 ч. 3 КК України, а саме, крадіжка, вчинена повторно, за попередньою змовою групою осіб та крадіжка, поєднана з проникненням до сховища.

В ході судового провадження, адвокат звернув увагу суду на обставини, пом'якшуючі покарання, а саме: молодий вік клієнта, визнання вини у вчиненому, щире каяття обвинуваченого та активне сприяння розкриттю кримінального правопорушення.

Дослідивши матеріали кримінального провадження, суд дійшов до висновку, що виправлення обвинуваченого та досягнення мети попередження вчинення ним нових злочинів можуть бути досягнуті при призначенні покарання обвинуваченому за ст.ст. 185 ч.2, 185 ч. 3 КК України, із застосуванням ч. 1 ст. 69 КК України.

Відповідно до вироку Ічнянського районного суду Чернігівської області від 12.02.2016 року підзахисного адвоката Андрія Рудніка визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень,

передбачених ст.ст. 185 ч.2, 185 ч. 3 КК України та призначено покарання: за ст. 185 ч. 2 КК України - із застосуванням ст. 69 КК України - 100 (сто) годин громадських робіт, за ст. 185 ч. 3 КК України - із застосуванням ст. 69 КК України - 120 (сто двадцять) годин громадських робіт.

На підставі ч. 1 ст. 70 КК України клієнтові захисника **Андрія Рудніка** призначено остаточну міру покарання шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим за сукупністю злочинів у вигляді 120 (сто двадцять) годин громадських робіт.

[] Успіхи адвокатів у справах цивільного та адміністративного процесу

Успіхи адвокатів на Вінниччині

Гайсинський місцевий центр з надання БВПД

9.12.2015 р. громадянка П. звернулась до Гайсинського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з проханням допомоги вирішити спір з власницею суміжного землеволодіння, так як остання самовільно, без жодних правових підстав, встановила металеву огорожу, якою фактично перекрыла повністю доступ до задньої стіни належного гр. П. будинку, чим повністю позбавила її можливості проводити поточний та капітальний ремонт задньої частини свого будинку. За дорученням Гайсинського МЦ з надання БВПД від 09.12.2015 №78 було призначено адвоката **Ніну Орещ**.

Адвокат керується ЦПК — статті 3, 118-120; ЦК України — статті 15, 16, 317, 319, 391, що регулюють спірні правовідносини, склала та подала до суду позовну заяву.

В позові було зазначено про необхідність усунення перешкоди в користуванні належним майном гр. П., шляхом зобов'язання відповідачки прибрати встановлену металеву огорожу, яка перешкоджає доступ до належного майна. Та відновити знищені відповідачем межові знаки.

Ладижинським міським судом Вінницької області позов було задоволено частково, а саме - в частині зобов'язання відповідачки усунути перешкоди в користуванні гр. П. житловим будинком шляхом демонтажу частини металевої огорожі шириною не менше 1 м біля стіни даного будинку з обох сторін.

Вінницький місцевий центр з надання БВПД

До Вінницького місцевого центру з надання БВПД у грудні 2015 року звернувся громадянин К. з заявою про надання йому правової допомоги, яка полягала у зверненні до суду з заявою про скасування судового наказу.

Вказану допомогу надав адвокат **Олександр Мазур**, згідно виданого доручення №212 від 22.12.2015 року.

На виконання вказаного доручення адвокатом складено відповідну заяву до Вінницького районного суду Вінницької області.

Заява була мотивована тим, що у листопаді 2015 року Вінницьким районним судом Вінницької області за заявою Публічного акціонерного товариства по газопостачанню «Вінницягаз» був винесений судовий наказ про стягнення з громадянина К. Заборгованості за спожитий природний газ в сумі 2903 грн. 24коп. Та судового збору в розмірі 609 грн. 00коп., який є безпідставним та незаконним.

За результатом розгляду вищевказаної справи Вінницьким районним судом Вінницької області 13.01.2016 року винесено рішення, яким заява громадянина К. про скасування судового наказу про стягнення боргу за спожитий природний газ — задоволена, судовий наказ — скасований.

Таким чином, саме завдяки професійним діям адвоката було захищено порушені права громадянина К.

Успіхи адвокатів Волині

Володимир-Волинський місцевий центр з надання БВПД

У вересні 2015 року до Володимир-Волинського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулась клієнтка, (особа, що перебуває під юрисдикцією України, середньомісячний сукупний дохід сім'ї якої нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум»), з питанням встановлення факту загибелі її сина під час бойових дій в зоні АТО, в складі Добровольчого Українського корпусу, створеного громадською організацією «Правий сектор». Визнання державою факту участі в АТО та надання статусу учасника АТО, необхідна родині для отримання соціальних прав та гарантій, встановлених державною.

Центром було прийняте рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги та видано доручення № 0023/03-5 від 25 вересня 2015 року адвокату **Миколі Омелянюку** для складання процесуальних документів та здійснення представництва інтересів у суді.

Ознайомившись із документами клієнтки та вислухавши її пояснення, адвокатом було встановлено, що з грудня 2014 по лютий 2015 року її син брав участь в бойових діях в зоні АТО, що стверджується показами свідків, які вже отримали статус учасника АТО, довідками командира та заступника начальника штабу 5-го ОБ ДУК «Правий сектор». Факт загибелі сина клієнтки під час виконання бойового завдання підтверджено довідкою про причину смерті та лікарським свідоцтвом про смерть. Згідно п.19 ст.6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» — учасниками бойових дій визнаються військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані) інших утворених відповідно до законів

України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення.

У преамбулі Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» зазначено, що цей Закон здійснює правове регулювання відносин між державою і громадянами України у зв'язку з виконанням ними конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни. Згідно п.7 ст.1 цього Закону виконання військового обов'язку громадянами України забезпечують утворені відповідно до законів України військові формування, підприємства, установи і організації незалежно від підпорядкування і форм власності в межах їх повноважень, передбачених законом. Відповідно до п.3 ч.1 ст. 3 Закону України «Про основи національної безпеки України» об'єктами національної безпеки є держава – її конституційний лад, суверенітет, територіальна цілісність і недоторканність. Згідно ст.4 Закону України «Про основи національної безпеки України» суб'єкти забезпечення національної безпеки, в тому числі, є громадяни України, об'єднання громадян. Частина 5 ст. 17 Конституції України встановлює обов'язок держави забезпечувати соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їх сімей.

На підставі вище наведеного, адвокатом підготовлено та подано заяву в порядку окремого провадження про встановлення факту участі та загибелі у бойових діях в зоні АТО сина клієнтки. У судовому засіданні представники заінтересованих осіб не заперечували проти задоволення заяви.

Рішенням Володимир-Волинського міського суду Волинської області від 01.02.2016 р. заяву задоволено. Встановлено факт перебування воїна в складі Добровольчого Українського корпусу «Правий сектор» та факт загибелі останнього під час бойових дій в зоні антитерористичної операції.

Луцький місцевий центр з надання БВПД

До Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги за направленням з недержавної організації звернувся інвалід III групи внаслідок трудового каліцтва громадянин Р. для здійснення представництва його інтересів у цивільній справі за позовом до Відділення виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві про стягнення одноразової страхової сплати при настанні стійкої втрати професійної працездатності та щомісячних страхових втрат.

Громадянин Р. позовні вимоги обґрунтував тим, що 01.10.2012 він був прийнятий на роботу на посаду підсобного робітника у ТзОВ «Оріон Будінвест-2». 18.10.2012 під час виконання певних робіт з ним стався нещасний випадок, після чого він більше не працював на даному підприємстві. Всього відпрацював 17 днів. За наслідками отриманої виробничої травми, 09.09.2014 видано довідку МСЕК строком на один рік, згідно якої ступінь втрати професійної працездатності становив 40%. Від 01.06.2014 громадянину Р. дали III групу інвалідності з приводу трудового каліцтва на термін 01.10.2015.

Станом на день звернення до суду, Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у м. Луцьку так і не розпочав виплати з приводу нещасного випадку на виробництві.

Позивач просив суд стягнути з відповідача на його користь 12915,00 грн. з них: 10640,00 грн. одноразової допомоги за умови стійкої втрати працездатності, 2275,20 грн. щомісячних страхових виплат за минулий період та зобов'язати відповідача виплачувати щомісячні страхові виплати в розмірі 189,60 грн., що становить 40 % стійкої втрати професійної працездатності.

За наслідками розгляду звернення громадянина Р. Луцьким МЦ було прийнято рішення про надання йому безоплатної вторинної правової допомоги та видано доручення №136/137-15 від 16.10.2015 адвокату **Юрію Тертичному** для надання безоплатної вторинної правової допомоги, а саме для складання документів процесуального характеру та здійснення представництва інтересів в суді у справі за позовом громадянина Р. до Відділення виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві у м. Луцьку про стягнення одноразової страхової виплати при настанні стійкої втрати професійної працездатності та щомісячних страхових виплат.

Адвокат **Юрій Тертичний** вступив у справу після відкриття провадження. Ознайомившись з матеріалами справи та позовною заявою, адвокат в ході судового розгляду заявив клопотання про збільшення позовних вимог, з врахуванням яких просив суд стягнути з відповідача на користь позивача 41474,26 грн. з них: 27666,24 грн. одноразової допомоги за умови стійкої втрати працездатності, 13808,02 грн. щомісячних страхових виплат за минулий період та зобов'язати відповідача виплачувати щомісячні страхові виплати в розмірі 497,53 грн.

В судовому засіданні позивач та його представник збільшені позовні вимоги підтримали, кожен окремо просили позов задовольнити з наступних підстав.

01.10.2012 позивач був прийнятий на роботу на посаду підсобного робітника у ТзОВ «Оріон Будінвест-2». 18.10.2012 під час виконання робіт з ним стався нещасний випадок.

Наказом Територіального управління Держгірпромнагляду у Волинській області було призначено комісію зі спеціального розслідування нещасного випадку з тяжким наслідком, що стався 18.10.2012 в ТзОВ «Оріон Будінвест-2». Відповідно до Акту проведення спеціального розслідування від 20.05.2013 Форма Н-5, нещасний випадок, що стався з підсобним робітником громадянином Р., пов'язаний з виробництвом. Також даний факт стверджується Актом № 1 про нещасний випадок, пов'язаний з виробництвом від 20.05.2013 Форма Н-1.

Згідно ст. 2 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» дія цього Закону поширюється на

осіб, які працюють на умовах трудового договору (контракту) на підприємствах, в установах, організаціях, незалежно від їх форм власності та господарювання, у фізичних осіб, на осіб, які забезпечують себе роботою самостійно та громадян – суб'єктів підприємницької діяльності.

Так, відмовляючи в призначенні виплат відповідач вказав, що позивач в період травмування працював за цивільно-правовим договором, при цьому не враховано встановленого судом факту, що укладений 09 жовтня 2012 року між ТзОВ «Оріон будінвест-2» та громадянином Р. цивільно-правовий договір також не спростовує факту перебування громадянина Р. в трудових відносинах з ТзОВ «Оріон будінвест-2», оскільки укладання даного договору не перешкоджає особі бути офіційно працевлаштованою у товаристві.

Крім того, відповідачем не враховано, що згідно листа територіальної державної інспекції з питань праці у Волинській області від 07.05.2013, 28 листопада 2012 року за дорученням прокуратури міста Луцька було здійснено перевірку у ТзОВ «Оріон будінвест-2», під час якої досліджувався факт перебування у трудових відносинах позивача з роботодавцем товариства. Перевіркою було встановлено, що позивач прийнятий підсобним робітником з 01 жовтня 2012 року згідно з наказом № 23-к від 01.10.2012. На день перевірки він перебував у трудових відносинах з вищезазначеним підприємством.

Представник відповідача в судовому засіданні позов не визнав, свої заперечення мотивує відсутністю можливості донарахувати несплачені внески ТзОВ «Оріон будінвест-2» та тим, що позивач працював за цивільно-правовим договором.

Луцький міськрайонний суд Волинської області, врахувавши аргументи адвоката та дослідивши розрахунок одноразової допомоги в разі стійкої втрати професійної працездатності та щомісячної суми грошової суми в разі часткової чи повної втрати працездатності, що компенсує відповідну частину заробітку потерпілому громадянину Р., виніс рішення від 08.02.2016, яким позов задовольнив, зобов'язав стягнути з Відділення виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у м. Луцьку на користь позивача одноразової допомоги за умови стійкої втрати професійної працездатності 27666,24 грн., щомісячних страхових виплат за минулий період в розмірі 13808,02 грн., а також виплачувати громадянину Р. щомісячні страхові виплати в розмірі 497,53 грн.

Успіхи адвокатів Дніпропетровщини

Перший дніпропетровський місцевий центр з надання БВПД

До Першого дніпропетровського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася громадянка П. за отриманням правової допомоги, що полягала в представленні інтересів у суді з приводу стягнення аліментів на утримання її неповнолітньої доньки з батька дитини.

З 04.11.2000 р. до 16.12.2003 р. клієнтка перебувала у законному шлюбі з громадянином І, в якому народилася спільна донька. Зараз жінка у шлюбі вдруге. Починаючи від народження дитини колишній чоловік клієнтки ухилявся від виконання своїх батьківських обов'язків та витрат на утримання дитини не ніс, фактично пішов із сім'ї ще у грудні 2001 р., коли дитині не виповнилося й року, і з тих пір опікуванню дитиною не переймався.

Після надання клієнткою відповідних документів центром було прийнято рішення призначити жінці адвоката **Олесю Явтушенко** (доручення № 99 від 2.12.2015 р.). В межах отриманого доручення адвокат підготувала клієнтці позовну заяву відповідно до чинного законодавства про стягнення з колишнього чоловіка аліментів на утримання неповнолітньої доньки.

Ленінським районним судом м. Дніпропетровська було розглянуто вказану позовну заяву, за наслідками чого 28 січня 2016 року винесено відповідне рішення: стягнуто з громадянина І. на користь громадянки П. аліменти на утримання неповнолітньої доньки щомісячно до досягнення дитиною повноліття.

Другий дніпропетровський місцевий центр з надання БВПД

11.09.2015 р. до Другого дніпропетровського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся громадянин за допомогою в складанні позовної заяви та представництва інтересів в суді з питання визнання його рідного брата таким, що втратив право на користування житлом. Його брат є громадянином іншої країни, більше 35-ти років у вказаній квартирі і взагалі в країні не з'являвся і зв'язок з ним втрачено. Через те, що у квартирі прописаний брат, клієнт вимушений сплачувати за нього комунальні послуги, що і стало головною причиною звернення.

21.09.2015 р. адвокату **Катерині Мисечко** було видано доручення №0036 для допомоги клієнту.

Адвокатом була складена позовна заява «Про визнання втраченим право на користування житлом» на підставі якої відкрите цивільне провадження №2/199/363/16 у справі №199/8014/15-ц.

У ході судового засідання судом було встановлено, що у вказаному домоволодінні дійсно зареєстрований брат клієнта – С. Володимир Олексійович, проте з 1978 р. він в будинку не проживає, жилою площею не користується, за комунальні послуги не сплачує. Данні факти також підтверджувались показами двох свідків.

В результаті плідної роботи адвоката **Катерини Мисечко** 18 січня 2016 р. Амур-Нижньодніпровським районним судом м. Дніпропетровська, суддею Скрипник О.Г. на підставі ст.ст.319, 391, 405 ЦК України було винесено рішення на користь клієнта. Його брата визнано таким, що втратив право на користування житлом.

Успіхи адвокатів Донецчини

Маріупольський місцевий центр з надання БВПД

До Маріупольського місцевого центру з надання БВПД звернулася громадянка С.Л.І., яка потребувала правової консультації щодо справи про усунення перешкод у здійсненні права власності, а також допомоги у представництві інтересів в суді по справі з цього приводу та визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням.

Працівниками місцевого центру прийняли рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги клієнтці та призначення адвоката **Катерини Гайтан** на підставі доручення №455 від 18 січня 2016 року.

У грудні 2015 року позивач звернулася до Орджонікідзевського районного суду міста Маріуполя Донецької області з позовом до громадянина С.О.А., який є її рідним сином, про усунення перешкод у здійсненні права власності, визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням. Обґрунтовуючи суть позовної заяви, сторона захисту привела наступні аргументи. У власності громадянки С.Л.І. знаходиться квартира в м. Маріуполь (далі - спірна квартира). З 1989 року її син, відповідач, з власної волі, як він стверджує, не проживає у спірній квартирі, бо мешкає за іншою адресою. Позивач повідомила, що особистих речей відповідача в спірній квартирі немає, відповідач останні сім років будь-якої матеріальної допомоги щодо квартири не надає. Однак син клієнтки проти позову заперечує, зазначаючи про необхідність реєстрації у цій квартирі, щоб не змінювати медичний заклад через нове місце реєстрації (він хворіє на тяжку хворобу). Водночас він підтверджує про своє добровільне залишення житла у 1989 р., відсутність особистих речей в квартирі, що останній раз відвідував житло сім року тому та не надавання ним фінансової допомоги своїй матері. Окрім цього, встановлено, що відповідач спільний побут та господарство з позивачем не веде. Згідно до акту від 25.11.2015 року, складеного житлово будівничим комплексом, С.О.А. не проживає у спірній квартирі з 1989 року.

Відповідно до чинного законодавства України, члени сім'ї власника житла, які проживають разом з ним, мають право на користування цим житлом відповідно до закону (ст. 405 Цивільного кодексу України). У той же час, адвокат Гайтан зазначає, що член сім'ї власника житла може втратити право користування цим житлом у разі відсутності члена сім'ї без поважних причин понад один рік, якщо інше не встановлено домовленістю між ним і власником житла або законом (ч. 2 ст. 405 Цивільного кодексу України). Доказів того, що відповідач через поважні причини не проживав у спірній квартирі понад один рік або що між матір'ю (позивачем) та сином (відповідачем) була якась домовленість про відсутність останнього понад один рік у спірній квартирі, суду не надано.

На підставі вище наведеного, Орджонікідзевський районний суд міста Маріуполя Донецької області розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду цивільну справу за позовом підзахисної адвоката Катерини Гайтан до відповідача (гр-на С.О.А., сина позивача) та беручи до уваги аргументи та обставини справи, викладені сторонами справи, вирішив: позов громадянки С.Л.І. до громадянина С.О.А. про усунення перешкод у здійсненні права власності та визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням - задовольнити.

Краматорський місцевий центр з надання БВПД

До Краматорського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся клієнт, який є інвалідом. Чоловікові потрібна була допомога у вирішенні конфліктної ситуації із кредитною установою, яка вимагала сплати боргу разом з пенею та штрафом за несвоєчасне виконання кредитних зобов'язань. Центр видав доручення №6264000007-2 від 12.01.2016 року адвокатів **Артему Подлущькому**, який взявся представляти інтереси клієнта.

Попередньо кредитна установа звернулася до клієнта з позовом про стягнення заборгованості за кредитним договором. Краматорським міським судом винесено рішення про задоволення позову. Однак чоловік не погодився з вказаним рішенням та звернувся до суду з апеляційною скаргою.

04.02.2016 року Апеляційним судом Донецької області ухвалено рішення, яким скарга клієнта адвоката **Артема Подлущького** задоволена частково. В задоволенні позову в частині стягнення пені та штрафу за кредитним договором та понесених витрат відмовлено. Судом прийнята до уваги правова позиція адвоката, в зв'язку з чим його клієнта звільнено від сплати пені, штрафу і витрат по сплаті судового збору.

Висновок: адвокат при розгляді справи в апеляційному порядку успішно застосував норми цивільного законодавства, а саме ст. 613 ЦК України (зобов'язальне право), застосування норм Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» щодо мораторію на нарахування пені та штрафу на основну суму заборгованості за кредитними зобов'язаннями та розпорядження Кабміну України від 02.12.2015р №1275-р.

Успіхи адвокатів Запоріжжя

Мелітопольський місцевий центр з надання БВПД

У листопаді 2015 року до Мелітопольського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася громадянка з метою отримання безоплатної вторинної правової допомоги щодо складання позовної заяви про розірвання шлюбу.

Мелітопольським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги було призначено адвоката **Сергія Коломійця** за дорученням № 71 від 26.11.2015.

Адвокат ознайомився з усіма обставинами та склав позовну заяву про розірвання шлюбу, у якій зазначив, що між заявницею та її чоловіком систематично виникають сварки та непорозуміння на ґрунті того, що відповідач зловживає

спиртними напоями та має на утриманні коханку, у зв'язку з цим вони не проживають разом з січня 2015 року, тому просить суд розірвати шлюб між заявницею та відповідачем.

У січні 2016 року Мелітопольським міськрайонним судом було винесено рішення, яким розірвано шлюб між заявницею та відповідачем.

Адвокатом **Сергієм Коломійцем** було надано своєчасну і якісну безоплатну правову допомогу в повному обсязі.

Заявниця звернулася до центру з метою отримання БВПД щодо представництва її інтересів, як відповідача в суді першої інстанції за позовом про стягнення заборгованості за кредитним договором ПАТ КБ «Приватбанк» у розмірі 10 275,76 грн., де 1199,44 - заборгованість за кредитом, 5510,81 – заборгованість по процентам за користування кредитом, 2600 грн. – заборгованість за пенею та комісією, 500 грн. – штраф (фіксована частина), 465 грн. – (процентна ставка).

Мелітопольським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги було призначено адвоката **Миколу Фролова** за дорученням від 18.11.2015 № 63.

Адвокатом було підготовлено заперечення проти позову та зазначено, що заявниця, відповідач по справі, визнає позов частково з наступних підстав: у позовній заяві ПАТ КБ «Приватбанк» просить стягнути з заявниці суму заборгованості за кредитом у розмірі 1199, 44 грн., але сума заборгованості, насправді, є меншою, ніж зазначено в позові та складає 1092,81, тому неправильна сума заборгованості по кредиту тягне неправильне нарахування відсотків за користування кредитом та пені.

Окрім того, адвокат **Микола Фролов** підготував заяву про застосування строків позовної давності щодо заборгованості за пенею та комісією, штраф (фіксована частина), штраф (процента складова) за період з серпня 2012 року по вересень 2014 року. Враховуючи, що штраф і пеня є одним видом цивільно-правової відповідальності, а тому їх одночасне застосування за одне й те саме правопорушення – строків виконання грошових зобов'язань за кредитним договором свідчить про недотримання положень ст. 61 Конституції України щодо заборони подвійної цивільно-правової відповідальності за одне і те саме правопорушення. Тому заявниця, за участю адвоката **Миколи Фролова**, просить суд позовні вимоги задовольнити частково, застосувати строки позовної давності до вимог ПАТ КБ «Приватбанк» щодо стягнення заборгованості за пенею та комісією за період з серпня 2012 року по вересень 2014 року, у задоволенні інших позовних вимог відмовити.

В судовому засіданні, вивчивши всі обставини справи, Веселівський районний суд Запорізької області виніс рішення, яким позовну заяву задовольнив частково та стягнув з заявниці на користь ПАТ КБ «Приватбанк» заборгованість за кредитом у розмірі 1092,81, проценти за користування кредитом – 927,84 грн., 630,42 грн. – пеня за несвоєчасне виконання зобов'язання, а всього стягнути 2651,07 грн., в частині інших позовних вимог відмовлено.

Заявниця звернулася до Мелітопольського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з метою отримання правової допомоги щодо складання позовної заяви про стягнення аліментів на утримання дитини.

Мелітопольським центром з надання БВПД за дорученням від 16.12.2015 № 84 було призначено адвоката **Миколу Фролова**.

Адвокат склав позовну заяву, в якій зазначив, що в лютому 2011 року було зареєстровано шлюб між заявницею та відповідачем, в період шлюбу була народжена донька, а в серпні 2015 року шлюб було розірвано. На утриманні заявниці залишилась малолітня донька, яку вона самостійно матеріально забезпечує, доглядає та виховує. Всупереч вимогам закону, відповідач, який проживає окремо від малолітньої дитини, ухиляється від свого обов'язку щодо її утримання, матеріально не допомагає, участі у вихованні не приймає. Тому заявниця, за участю адвоката, просить стягнути з відповідача на користь малолітньої дитини аліменти у розмірі ¼ частки (але не менше 30% від прожиткового мінімуму на дитину відповідного віку).

У січні 2015 року Веселівський районний суд Запорізької області розглянув позовну заяву про стягнення аліментів та задовольнив у повному обсязі.

Другий запорізький місцевий центр з надання БВПД

Клієнтка звернулася до Другого запорізького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з проханням допомогти їй у вирішенні питання щодо визнання протиправною бездіяльність Уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації у Публічному акціонерному товаристві «ДЕЛЬТА БАНК» громадянина «К» щодо не включення клієнтки до переліку вкладників Публічного акціонерного товариства «ДЕЛЬТА БАНК», які мають право на відшкодування коштів за банківськими рахунками за рахунок Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з визначенням розрахункової суми відшкодування коштів у розмірі 5313,58 грн.;

Центр призначив клієнтці адвоката **Олега Сирих** за дорученням від 24.07.2015 №06.

Адвокат склав та подав позовну заяву до Окружного адміністративного суду міста Києва. Окружним адміністративним судом міста Києва 21.12.2015 року було винесено постанову, якою: адміністративний позов заявниці - задоволено частково, визнано протиправною бездіяльність Уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації у Публічному акціонерному товаристві «ДЕЛЬТА БАНК» гр. «К» щодо не включення позивачки до переліку вкладників Публічного акціонерного товариства «ДЕЛЬТА БАНК», які мають право на відшкодування коштів за банківськими рахунками за рахунок Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з визначенням розрахункової суми відшкодування коштів у розмірі 2496,41 грн. та зобов'язано Уповноважену особу Фонду

гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію публічного акціонерного товариства «ДЕЛЬТА БАНК» гр. «К» додатково включити клієнтку адвоката **Олега Сирих** до переліку вкладників публічного акціонерного товариства «ДЕЛЬТА БАНК», які мають право на відшкодування коштів за банківськими рахунками за рахунок Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з визначенням розрахункової суми відшкодування коштів у розмірі 2496,41 грн.

Бердянський місцевий центр з надання БВПД

Чоловік, який має посвідчення учасника бойових дій, звернувся до Бердянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з проханням допомогти йому у вирішенні питання щодо призначення пенсії зі зниженням пенсійного віку як учаснику бойових дій (дострокова пенсія).

Бердянським місцевим центром з надання БВПД 04.01.2016 за дорученням № 185 було призначено адвоката **Еллу Ліпаткіну**, яка після проведення першої консультації та ретельного ознайомлення з наявними документами, що підтверджують статус учасника бойових дій та трудовий стаж її клієнта, миттєво відреагувала та підготувала до Приморського районного суду Запорізької області адміністративний позов (про визнання дій неправомірними та зобов'язання вчинити певні дії), в якому просила:

- визнати неправомірними дії Управління пенсійного фонду України в Приморському районі Запорізької області щодо відмови в призначенні її клієнтові, як учаснику бойових дій пенсії зі зниженням пенсійного віку;
- зобов'язати Управління пенсійного фонду України в Приморському районі Запорізької області призначити чоловікові пенсію зі зниженням пенсійного віку.

22 січня 2016р. Приморський районний суд Запорізької області ухвалив призначити справу до судового розгляду. 18 лютого 2016 р. Приморський районний суд постановив позовні вимоги клієнта адвоката **Елли Ліпаткіної** задовольнити повністю.

До Бердянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася клієнтка з проханням надати їй правову допомогу, що передбачає складання позовної заяви на відшкодування матеріальної і моральної шкоди з громадянина «М» (у зв'язку з укусами його собаки) та представництво її інтересів в суді.

Клієнтці було призначено адвоката **Євгена Парубця** (доручення № 144 04.12.2015р.), який відразу зустрівся з жінкою та надав кваліфіковану консультацію.

Після ознайомлення з документами, які підтверджують шкоду, завдану діями собаки громадянина «М», адвокат склав позовну заяву до Бердянського міськрайонного суду Запорізької області «Про відшкодування матеріальної і моральної шкоди», з проханням стягнути з громадянина «М» кошти в сумі 254 грн. 89 коп., як відшкодування матеріальної шкоди та 5тис. грн. – відшкодування за спричинену моральну шкоду.

В наслідок наполегливої та професійної роботи адвоката 17 лютого 2016 року Бердянський міськрайонний суд вирішив позовні вимоги клієнтки адвоката **Євгена Парубця** задовольнити частково, а саме: стягнути в рахунок відшкодування матеріальної шкоди – 254грн. 89коп., в рахунок відшкодування моральної шкоди – 3тис. грн.

Успіхи адвокатів Києва

Другий київський місцевий центр з надання БВПД

30 липня 2015 року до Другого київського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася клієнтка з проханням стягнути з колишнього чоловіка аліменти на утримання неповнолітнього сина - Г.В. у твердій грошовій сумі по 1286,00 грн. щомісяця, починаючи з 01.07.2015 року до досягнення дитиною повноліття. В обґрунтуванні звернення клієнтка зазначає, що колишній чоловік не надає достатньої матеріальної допомоги на утримання спільного сина.

13 серпня 2015 року Другим київським місцевим центром з надання БВПД було видано наказ та доручення №02-0000032 та призначено адвоката **Миколу Могуренко** для представлення інтересів жінки.

Ознайомившись з матеріалами справи адвокат **Микола Могуренко** склав позовну заяву та разом з клієнткою подав її до суду.

24 вересня 2015 року ухвалою Солом'янського районного суду м. Києва відкрито провадження в справі та призначено до судового розгляду.

22 жовтня 2015 року у судовому засіданні позовні вимоги визнано частково, у сумі 700 грн.

Заслухавши адвоката **Миколу Могуренко**, суд дійшов висновків, що позивачка не має достатніх коштів для забезпечення першочергових витрат по задоволенню потреб сина, а саме: матеріальних витрат на оздоровлення, відпочинок, витрат и на забезпечення життєдіяльності, відвідування навчальних закладів, у зв'язку з тим, що на час подання позову не працює, а живуть вони на пенсію її батьків.

Із матеріалів справи вбачається, що відповідач знаходиться у працездатному віці, та має можливість надавати матеріальну допомогу на утримання сина, про те не надає її.

Враховуючи, що відповідач, як батько, зобов'язаний утримувати дитину до досягнення нею повноліття і створювати необхідні передумови для її розвитку і забезпечення організації життя на рівні з позивачем, виходячи з фактичних обставин справи та мети зобов'язання щодо утримання, суд вирішив частково задовольнити позов.

Перший київський місцевий центр з надання БВПД

До Першого київського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся клієнт Г., який має хворобу нирок. Чотири рази на день він має відвідувати процедури в умовах стаціонару. Він інвалід першої групи і не може покидати Київ. Кілька років тому він одружився, та родинне життя не склалося, подружжя разом не жило, а згодом дружина повернулася додому, до Луганської області, яка нині частково окупована.

Протягом року подружжя не підтримувало жодних стосунків. Г. вирішив розірвати шлюб, але тут почалися проблеми, яких бути не мало. Оскільки розірвання шлюбу відбувалося за вимогою лише Г., РАЦС прийняти заяву не міг. Тому чоловік склав позов та спробував розірвати шлюб через суд. Проте зазнав невдачі. Іноді заяву просто не хотіли приймати, іноді вказували на те, що за нормами закону позов має подаватися за місцем проживання того із подружжя, хто не дає згоду на розлучення - тобто, подавати заяву слід було у зону АТО. Це не так, адже є умови, за якими можна подавати заяву і за місцем проживання позивача - зокрема, серед переліку умов є і стан здоров'я позивача, і неможливість виїхати до місця проживання іншого з подружжя.

Іноді з Г. також намагалися стягнути судовий збір, який має сплачувати позивач, але від якого закон звільнює інвалідів I та II групи.

Суд не зміг розібратися, як мають працювати стандартні закони не лише у разі, коли один із подружжя проживає у зоні АТО, і через те переміщення туди ускладнене, а й у разі, коли справа стосується інвалідів, пільги яких існують і відомі давно, а отже мали би бути добре знані судом.

Варто було лише розібратися у ситуації. Саме це і зробив адвокат, якого призначив Перший київський місцевий центр, **Олександр Мірошник** (доручення № 91 від 16.09.2015 року). Він склав нову позовну заяву, у якій прояснив моменти, які не помітив суд. Деснянський районний суд прийняв її до розгляду і задовольнив, винісши заочне рішення про розлучення.

Провадження про адміністративне порушення відносно П. її притягнули до адміністративної відповідальності за поданням колишнього чоловіка та свекрухи. Причиною подання стала сімейна сварка, сам факт якої П. заперечувала.

Проте, бажаючи захистити себе та свої права від фальшивих звинувачень, вона звернулася по допомогу до Першого київського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Доручення № 248 від 31.12.2015 року захищати П. видали адвокату **Ігорю Парсентьеву**, який взяв участь у судовому провадженні та не дав втягнути свою клієнтку у чергову сварку, цього разу у залі суду, спокійно викладаючи точку зору захисту.

Суд, уважно дослідивши матеріали справи та аргументацію сторін і взявши до уваги позицію захисту, поставив під сумнів достовірність фактів позивачів, які не були нічим підкріплені, і саму правомірність притягнення П. до адміністративної відповідальності у даній ситуації.

Дніпровський районний суд постановив, що оскільки у справі відсутні подія та склад адміністративного правопорушення, провадження підлягає закриттю.

Успіхи адвокатів Київщини**Броварський місцевий центр з надання БВПД**

До Броварського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, звернувся законний представник дитини-сироти, яка дізналася про можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги через направлення з органу державної влади, з проханням надати правову допомогу — підготувати позов про встановлення факту прийняття спадщини та визнання права власності на житловий будинок в порядку спадкування.

Центром прийнято рішення про надання БВПД та призначено адвоката **Маргариту Шкардун**.

Отримавши доручення № 59 від 16.11.2015 року, адвокат зустрілася з клієнтом та роз'яснила йому, що встановлення факту прийняття спадщини та визнання права власності на житловий будинок в порядку спадкування здійснюється на підставі рішення суду та склала позовну заяву.

Позовна заява судом першої інстанції задоволена (рішенням Броварського міськрайонного суду від 02.02.2016 року встановлено факт прийняття спадщини та визнано право власності на житловий будинок в порядку спадкування).

Білоцерківський місцевий центр з надання БВПД

До Білоцерківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася малозабезпечена особа з проханням надати правову допомогу, а саме, скласти позовну заяву про стягнення аліментів на період навчання, так як потребує матеріальної допомоги, та здійснювати представництво в суді.

Центром прийнято рішення про надання особі безоплатної вторинної правової допомоги та видачу доручення на представлення інтересів клієнта №67 від 28.10.2015 року адвокату **Борису Соболю**.

Отримавши доручення, адвокат зустрівся з клієнтом, роз'яснив йому його права, склав позовну заяву.

Рішенням Сквирського районного суду Київської області від 23.12.2015 року позовна заява клієнта адвоката **Бориса Соболя** була задоволена.

Успіхи адвокатів Кіровоградщини

Кіровоградський місцевий центр з надання БВПД

5 жовтня 2015 року до Кіровоградського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся громадянин з питанням про розірвання шлюбу та стягнення аліментів на утримання дитини.

Вже наступного дня після звернення центром було видане доручення № 96 від на представлення інтересів клієнта адвокату **Альоні Бевз**.

Завдяки успішній роботі адвоката **Альони Бевз**, аналізуючи зібрані у цивільному провадженні № 2/404/4081/15 матеріали по справі позивача, 23 листопада 2015 року Кіровським районним судом м. Кіровограда винесено заочне рішення про задоволення позовних вимог про стягнення аліментів.

Крім того, 28.01.2016 року рішенням Кіровського районного суду задоволено позов клієнта про розірвання шлюбу.

Успіхи адвокатів Миколаївщини

Перший миколаївський місцевий центр з надання БВПД

Першим миколаївським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги адвокату **Євгену Давиденку** доручено представляти інтереси клієнтки, яка звернулася до центру по допомогу.

Після бесіди з жінкою, адвокатом встановлено, що клієнтка бажає позбавити колишнього чоловіка батьківських прав. Адвокатом складено позовну заяву про позбавлення батьківських прав.

Крім цього, адвокатом розроблено тактику захисту прав своєї клієнтки та зібрано документи, які підтверджують невиконання батьком своїх батьківських обов'язків, зокрема, характеристику зі школи, у якій навчається дитина, та довідку з виконавчої служби щодо ухилення відповідача від сплати аліментів на утримання дитини.

Рішенням Центрального районного суду м. Миколаєва від 03.02.2016 року позовні вимоги задоволено у повному обсязі, відповідача позбавлено батьківських прав.

Успіхи адвокатів Одещини

Перший полтавський місцевий центр з надання БВПД

До Першого полтавського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася малозабезпечена особа, яка потребувала правової допомоги у справі про визнання нерухомого майна спільною сумісною власністю подружжя та його поділ.

Центром було видане доручення № 58 від 3.11.2015 року адвокату **Глазкову Сергію**.

Заочним рішенням Решетилівського районного суду Полтавської області від 05.02.2016 року у справі № 546/1168/15-ц в результаті розгляду позову, який склав адвокат, про визнання нерухомого майна спільною сумісною власністю подружжя та його поділ - позовні вимоги задоволено. Визнано за позивачем право власності на ½ частки двокімнатної квартири.

Успіхи адвокатів Рівненщини

Сарненський місцевий центр з надання БВПД

Адвокат **Віталій Семейко** за дорученням № 017/3-0000063 від 23.10.2015, виданим Сарненським місцевим центром, представляв у суді інтереси жителя м. Березне, сукупний сімейний дохід якого нижчий прожиткового мінімуму, передбаченого чинним законодавством, щодо внесення запису про роботу за сумісництвом у трудову книжку.

А саме громадянин звернувся до суду з позовом до Березнівського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Березнівського лісотехнічного коледжу з проханням зобов'язати вищезазначені установи внести в його трудову книжку запис про роботу викладачем за сумісництвом. Після звернення в лютому 2015 року до колишнього роботодавця — Березнівського РЦСССДМ з проханням записати в трудову книжку роботу за сумісництвом, він отримав відмову. Про порушення своїх прав дізнався у березні того ж року, коли отримав листа від Березнівського РЦСССДМ.

Рішенням Березнівського районного суду від 14.01.2016, позов, складений адвокатом, було задоволено, та вирішено зобов'язати Березнівський лісотехнічний коледж НУВГП провести запис у трудовій книжці про прийняття на роботу на посаду викладача за сумісництвом.

До Сарненського місцевого центру звернулася особа, сукупний сімейний дохід якого нижчий прожиткового мінімуму, передбаченого чинним законодавством, як потерпілий у кримінальному провадженні за правовою допомогою, що полягає у призначенні адвоката для складання процесуальних документів про відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завдані внаслідок дорожньо-транспортної пригоди.

Після кількох зустрічей з клієнтом адвокатом, **Марією Оніщук**, яка отримала доручення № 017/3-0000020 від 19.08.2015 року, було підготовано позовну заяву та скеровано до Березнівського районного суду Рівненської області.

З'ясувавши всі фактичні обставини справи, суд встановив підстави для відшкодування моральної шкоди, оскільки внаслідок ДТП позивач перенесла стрес, фізичний біль, моральні хвилювання та переживання з приводу отриманих травм, і, як наслідок — порушення нормального ритму життя. Відтак суд задовольнив позов частково та вирішив стягнути на користь позивача 10000 грн. моральної шкоди (рішення від 17.02.2016).

Успіхи адвокатів Сумщини

Шосткинський місцевий центр з надання БВПД

До Шосткинського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася малозабезпечена особа, яка пропустила строк прийняття спадщини за заповітом. Клієнтка повідомила, що шестимісячний строк пропустила з поважних причин, з-за відсутності коштів не мала можливості своєчасно отримати правову допомогу та зазначила, що вона протягом останніх років спільно проживала з заповідачем, доглядала за нею, купувала ліки, отримувала за нею пенсію. Вважала, що тому як на час смерті прожила з спадкодавцем, займалась похованням і на неї був складений заповіт, жінка продовжувала користуватися будинком та земельною ділянкою покійної, вважала, що фактично прийняла спадщину після неї.

Спеціалісти центру прийняли рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги жінці та видали відповідне доручення №000-000009 від 30 вересня 2015 року адвокату **Ганні Островській**. Отримавши доручення, адвокат зустрілася з клієнтом та роз'яснила їй, що коли спадкоємець не подав заяву про прийняття спадщини з поважних причин, суд у відповідності з ч. 3 ст. 1272 Цивільного кодексу України має право визначити додатковий строк для її подання та склала позовну заяву про визначення додаткового строку для подання заяви про прийняття спадщини до суду першої інстанції.

Дослідивши матеріали справи, Шосткинський міськрайонний суд 28.01.2016 року визнав поважними причини пропуску позивачем встановленого законодавством строку для подачі заяви для прийняття спадщини та прийняв рішення про визначення додаткового строку тривалістю три місяці для подання заяви до нотаріальної контори.

Сумський місцевий центр з надання БВПД

До Сумського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся чоловік з приводу зняття арешту та обтяження із нерухомого майна, яке належить йому на праві власності, оскільки він не є боржником у виконавчому провадженні. Працівники центру роз'яснили, що своє питання він може вирішити в судовому порядку. Після подання необхідних документів для підтвердження права заявника на отримання безоплатної вторинної правової допомоги, чоловіку за дорученням №000034 від 24.09.2015 року призначили адвоката **Ольгу Смирнову**.

Результатом судового розгляду справи стало те, що за рішенням суду позов було задоволено повністю. Знято арешт та обтяження із нерухомого майна. Заявник залишився задоволений висококваліфікованою роботою адвоката **Ольги Смирнкової** у вирішенні його питання в судовому порядку.

Конотопський місцевий центр з надання БВПД

Заявник Л. звернувся до Конотопського місцевого центру з надання БВПД зі зверненням про отримання безоплатної вторинної правової допомоги з приводу встановлення факту належності йому правовстановлюючого документу, а саме Архівної довідки про підтвердження трудового стажу. По досягненню пенсійного віку він звернувся до управління Пенсійного фонду України в м. Конотопі та Конотопському районі із заявою про призначення пенсії. З'ясувалося, що в його трудовій книжці немає всіх записів. Після чого був зроблений запит до установи в Миколаївській області, де працював заявник, звідки була надіслана архівна довідка, в якій вказані лише його прізвище та ім'я, без зазначення ім'я по батькові, що не відповідає вимогам п.26 Постанови КМУ №637 від 12.08.1993 року «Про затвердження Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсії за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній». Оскільки йому було відмовлено в зарахуванні цього періоду роботи до страхового трудового стажу, він був змушений звернутися до Конотопського місцевого центру, а в подальшому до суду. Адже іншим ніж судовим шляхом вирішити дане питання – встановлення факту належності заявнику Л правовстановлюючого документу – Архівної довідки про підтвердження його трудового стажу – неможливо.

Після подання необхідних довідок для підтвердження належності даної особи до суб'єкта надання безоплатної вторинної правової допомоги, заявнику Л був призначений адвокат **Марина Прокоп'єва**.

Адвокатом було всебічно досліджене дане питання, проведений попередній аналіз справи та складена вмотивована заява до Конотопського міськрайсуду про встановлення факту належності правовстановлюючого документу громадянину Л. Після чотирьох судових засідань в суді першої інстанції, як результат, за рішенням суду був встановлений факт належності громадянину Л. архівної довідки про підтвердження його трудового стажу.

В подальшому у Пенсійного фонду будуть законні підстави зарахувати зазначений в довідці період роботи громадянина Л. до його трудового стажу, що в подальшому вплине на розмір призначеної йому пенсії за віком.

Заявник залишився задоволений кваліфікованою роботою адвоката у вирішенні його питання та письмово виразив свою вдячність адвокату **Марині Прокоп'євій** та Конотопському місцевому центру з надання БВПД за виконану роботу.

Успіхи адвокатів Чернівців

Вижницький місцевий центр з надання БВПД

18 грудня 2015 року Вижницьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги було видано доручення № 39 адвокату **Теофілу Матейчуку** для ознайомлення та складання процесуальних документів щодо неправомірних дій суб'єкта владних повноважень, скасування відмови по призначенню пенсії клієнту центру, громадянину Т., та представлення його інтересів у суді.

У жовтні 2015 року громадянин Т. звернувся з заявою до управління Пенсійного фонду України у Вижницькому районі

про призначення йому пільгової пенсії за віком як трактористу, безпосередньо зайнятому у виробництві сільськогосподарської продукції. 17 листопада 2015 року УПФ у Вижницькому районі відмовило у призначенні пільгової пенсії за віком.

Адвокат **Теofil Матейчук**, вивчивши матеріали справи, дійшов висновку, що рішення УПФ у Вижницькому районі про відмову у призначенні громадянину Т. пільгової пенсії, є неправомірним. Адвокатом підготовлено та подано адміністративний позов про визнання рішення протиправним та зобов'язання вчинити дії.

Завдяки успішній реалізації адвокатом своєї правової позиції, 20 січня 2016 року Вижницький районний суд визнав протиправним рішення УПФ у Вижницькому районі про відмову в призначенні пенсії за віком на пільгових умовах відповідно до п. «в» ст.13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» та зобов'язав Управління ПФУ у Вижницькому районі призначити громадянину Т. пенсію за віком на пільгових умовах. Таким чином вимоги позивача задоволено в повному обсязі.

Успіхи адвокатів Чернігівщини

Менський місцевий центр з надання БВПД

Малозабезпечений чоловік звернувся за правовою допомогою та сприянням у вирішенні спірної ситуації з приводу користування житловим приміщенням до Менського місцевого центру з надання БВПД. Центр прийняв рішення видати доручення № 3-22/15 від 26.10.2015 року на представлення інтересів клієнта адвокату **Олександрю Яровому**.

За погодженою правовою позицією із клієнтом, адвокатом **Олександром Яровим** було складено та подано до Менського районного суду Чернігівської області позовну заяву про вселення, встановлення порядку користування житловим приміщенням та зобов'язання не чинити перешкод у користуванні ним і стягнення матеріальної і моральної шкоди на користь позивача.

У судовому засіданні з розгляду цивільного спору адвокат та його довіритель підтримали подану позовну заяву, просили її задовольнити. Відповідач позов не визнав та заперечував проти його задоволення.

Згідно з рішенням Менського районного суду Чернігівської області від 08.02.2016 року позовні вимоги позивача задоволено частково: чоловіка та членів його сім'ї (дружину та доньку) було вселено до квартири та зобов'язано відповідача не чинити перешкод у користуванні ними житловим приміщенням. Також, встановлено порядок користування квартирою та стягнуто з відповідача на користь позивача моральну шкоду в сумі 1 тис. грн.

До Менського місцевого центру з надання БВПД звернулася жінка, яка є малозабезпеченою особою, з проханням допомогти у вирішенні спірної ситуації, що виникла між нею та її рідним братом, з приводу користування житловим приміщенням.

Центром було прийнято рішення видати адвокату **Григорію Лизаку** доручення від 05.08.2015 №1-49/02 для надання клієнтці вторинної правової допомоги.

Цивільна справа у Щорському районному суді Чернігівської області була відкрита за позовом рідного брата клієнтки, який звернувся до суду з вимогою визнати її такою, що втратила право на користування частиною житлового будинку.

За погодженою правовою позицією із клієнткою, адвокатом **Григорієм Лизаком** було складено та подано до суду зустрічну позовну заяву про усунення перешкод у користуванні жилим приміщенням шляхом вселення та зобов'язання не чинити перешкод.

Згідно з рішенням Щорського районного суду Чернігівської області від 20.11.2015 року у задоволенні позовних вимог позивача – відмовлено. Натомість позовні вимоги відповідачки (клієнтки адвоката **Григорія Лизака**) задоволено у повному обсязі. Відповідно до зазначеного рішення, жінку було вселено до житлового будинку та зобов'язано позивача (її рідного брата) не чинити перешкод у користуванні нею житловим будинком.

Не погоджуючись із рішенням суду першої інстанції, позивач звернувся до апеляційного суду із апеляційною скаргою. Ухвалою Апеляційного суду Чернігівської області апеляційну скаргу залишено без задоволення, а рішення Щорського районного суду від 20.11.2015 року – без змін.

НАШІ АДВОКАТИ

Адвокати системи безоплатної правової допомоги, чії приклади успішного захисту наведено у даному випуску інформаційного дайджесту

Вінницька область

Орець

Ніна Іванівна

E-mail: nirets@ukr.net

Тел.моб.: (067) 990 65 35

Варчук

Анатолій Борисович

E-mail: bagnuk1@i.ua

Тел.моб.: (067) 783 63 32

Мазур

Олександр Валентинович

E-mail:

advokatmazur@yandex.ru

Тел.моб.: (097) 148 06 05;

Повх

Олександр

Максимович

Тел.моб.: (066) 897 39

80

Волинська область

Прадищук

Микола Миколайович

E-mail: bagnuk1@i.ua

Тел.моб.: (095) 334 66 79

Семенчук

Юлія Миколаївна

E-mail:

advokat.s.j.@rambler.ru

Тел.моб.: (098) 943 35 46

Омелянюк

Микола Володимирович

E-mail:

vovana6@gmail.com

Тел.моб.: (063) 994 49 12

Тертичний

Юрій Вікторович

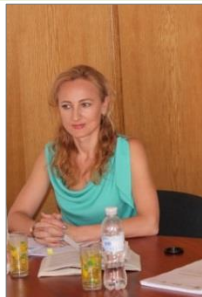
E-mail:

yurij_tertuchny@ukr.net

Тел.моб.: (050) 182 23

09

Дніпропетровська область

Логойда

Тетяна Василівна

Тел.моб.: (067) 631 73 72

Кудрін

Дмитро Анатолійович

E-mail: dk.advoc@mail.ru

Тел.моб.: (050) 680 36 58

Філіпенко

Олена Василівна

E-mail:

filipenko.1981@mail.ru

Тел.моб.: (066) 563 91 83

Маглиш

Андрій Сергійович

E-mail:

overdog@ukr.net

Тел.моб.: (067) 782 27 16

Дніпропетровська область

Курілець
Юрій Миколайович
Тел. (050) 117 94 88

Горін
Олексій Олександрович
Тел.моб.: (067) 887 07 68

Донецька область

Подлущкий
Артем Миколайович
Тел.моб.: (066) 553 83 88

Гайтан
Катерина Олександрівна
Тел.моб.: (098) 314 19 16

Закарпатська область

Мушак
Катерина Михайлівна
E-mail:
mushakkatyaa@rambler.ru
Тел.моб.: (099) 318 59 30

Пішковцій
Віктор Степанович
E-mail: dobro-bud@mail.ru
Тел.моб.: (099) 072 73 57

Цебрик
Любомир Васильович
E-mail:
Cebрук12@gmail.com
Тел.моб.: (050) 172 85 56

Орос
Василь Васильович
E-mail:
vasaros@gmail.com
Тел.моб.: (050) 107 40 00

Запорізька область

Боровський
Інокентій Павлович
Тел.моб.: (096) 716 10 12

Киретів
Віктор Васильович
E-mail: smozeee@mail.ru
Тел.моб.: (050) 663 40 45

Фролов
Микола Миколайович
E-mail:
frolovn83@gmail.com
Тел.моб.: (097) 735 86 24

Прусенко
Олена Василіївна
E-mail:
elena.prusenko@yandex.ru
Тел.моб.: (097) 511 30 07

Запорізька область

Лещенко
Дмитро Юрійович
E-mail: dimakurt@mail.ru
Тел.моб.: (067) 780 15 20

Стоякін
Геннадій Миколайович
E-mail: stogen59@mail.ru
Тел.моб.: (067) 719 19 16

Парсентьев
Ігор Валентинович
E-mail: igor.parsentev@gmail.com
Тел.моб.: (098) 094 64 62

Мірошник
Олександр Миколайович
E-mail: amiroshnik@gmail.com
Тел.моб.: (050) 384 39 71

м. Київ

Могуренко
Микола Володимирович
E-mail: mogurenko-ni@rambler.ru
Тел.моб.: (050) 857 32 57

Київська область

Шкардун
Маргарита Володимирівна
E-mail: margarita_shkard@mail.ru
Тел.моб.: (050) 107 59 97

Соболь
Борис Володимирович
Тел.моб.: (063) 392 07 41

Луганська область

Полтавець
Інна Миколаївна
E-mail: advokat-inna@yandex.ua
Тел.моб.: (099) 291 67 19

Луганська область

Євсюков
Андрій Анатолійович
E-mail: evsukov1964@mail.ru
Тел.моб.: (095) 577 07 57

Стародубцева
Лариса Олексіївна
E-mail: lug_star@ukr.net
Тел.моб.: (050) 606 09 59

Львівська область

Коломієць
Валерія Рудольфівна
Тел.моб.: (067) 458 69 86

Галич
Павло Орестович
Тел.моб.: (063) 615 07 44

Миколаївська область

Кутувий**Борис Борисович**

Тел.моб.: (050) 941 91 13

Коробкова**Олена Олександрівна**

E-mail:

lenkor1965@yandex.ua

Тел.моб.: (098) 541 86 22

Радкевич**Вікторія Миколаївна**

E-mail:

viktoriyaradkevich@i.ua

Тел.моб.: (067) 420 78 17

Давиденко**Євгеній Сергійович**

E-mail:

evgendavidenko@meta.ua

Тел.моб.: (097) 929 09 02

Одеська область

Теплицький**Максим Ілліч**E-mail: m0469kr@mail.ru

Тел.моб.: (068) 795 75 21

Кулик**Руслан Олександрович**

Тел.моб.: (050) 677 50 19

Полтавська область

Глазков**Сергій Миколайович**

Тел.моб.: (095) 590 67 37

Дмитренко**Ольга Іванівна**

Тел.моб.: (050) 194 92 37

Рівненська область

Негрей**Олександр Михайлович**E-mail: negrey68@mail.ru

Тел.моб.: (067) 940 10 45

Войцешук**Анатолій Олексійович**

E-mail:

ro.anatoliy@ukr.net

Тел.моб.: (098) 245 33 69

Остапенко**Володимир Сергійович**

E-mail:

advokatostapenko@mail.ru

Тел.моб.: (050) 689 03 84

Семейко**Віталій Валерійович**

E-mail:

legitimacy@ukr.net

Тел.моб.: (098) 730 31 41

Рівненська область

Оніщук
Марія Адамівна
E-mail: masha.onishuk@mail.ru
Тел.моб.: (068) 336 42 56

Островська
Ганна Вікторівна
Тел.моб.: (050) 729 4706

Сумська область

Смирнова
Ольга Леонідівна
Тел.моб.: (050) 923 93 00

Прокоп'єва
Марина Аполонівна
Тел.моб.: (067) 257 49 10

Сумська область

Матеко
Лариса Анатолівна
E-mail: mateko_l@mail.ru
Тел.моб.: (050) 649 68 03

Тернопільська область

Москвин
Володимир Васильович
Тел.моб.: (067) 163 51 51

Харківська область

Сековой
Олег Дмитрович
Тел.моб.: (067) 570 08 02

Бережний
Сергій Васильович
Тел.моб.: (096) 323 07 29

Черкаська область

Райнов
Степан Григорович
Тел.моб.: (067) 907 16 13

Хорошун
Сергій Анатолійович
Тел.моб.: (098) 288 93 90

Чернівецька область

Спіжавцка
Тарас Георгієвич
Тел.моб.: (099) 29 23 100

Гніденко
Тетяна Зіновіївна
Тел.моб.: (050) 844 33 84

Чернівецька область

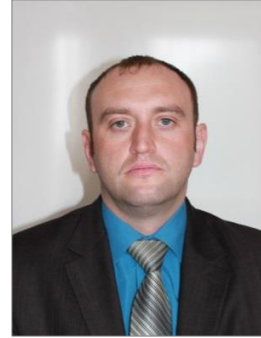

Чабан
Алла Василівна
Тел.моб.: (048) 660 45 39

Чернігівська область

Яременко
Михайло Михайлович
E-mail: natali.jremenko-13@ukr.net
Тел.моб.: (067) 277 13 16

Руднік
Андрій Миколайович
E-mail: advocatrudnik@mail.ru
Тел.моб.: (050) 171 1817

Яровий
Олександр Іванович
E-mail: alexandr.yaroviy@yandex.ru
Тел.моб.: (066) 271 00 58

Вінницька область

Півнюк
Аліса Олексіївна
Моб.тел.: (067) 682 49 46

Дніпропетровська область

Явтушенко
Олеся Анатоліївна
Моб.тел.: (095) 234 1761

Просяник
Надія Петрівна
E-mail: kutakov1949@mail.ru
Тел.моб.: (067) 607 73 47

Мисечко
Катерина
Олександрівна
Тел.моб.: (095) 616 50 64

Дніпропетровська область

Рарог
Наталія Андріївна
Моб.тел.: (067) 523 48 70

Кущенко
Валерій Анатолійович
Тел.моб.: (093) 842 24 18

Буравльов
Ігор Васильович
Тел.моб.: (066) 014 63 16

Мелешко
Іван Володимирович
E-mail: meleshkostat@ukr.net
Тел.моб.: (050) 050 97 22

Запорізька область

Коломієць
Сергій Володимирович
E-mail: kolomba24@yandex.ru
Тел.моб.: (067) 614 14 30

Сирих
Олег Михайлович
E-mail: advokat-fortuna@mail.ru
Тел.моб.: (067) 782 29 43

Ліпаткіна
Елла Володимирівна
E-mail: ella.lipatkina@rambler.ru
Тел.моб.: (050) 282 62 39

Парубець
Євген Олександрович
E-mail: dn30v0218@mail.ru
Тел.моб.: (096) 845 28 02

Івано-Франківська область

Зайдель
Іванна Романівна
Тел.моб.: (097) 864 48 87

Луганська область

Петрощук
Катерина Володимирівна
Тел.: (050) 476 68 37

Київська область

Пучек
Андрій Олександрович
Тел.: (067) 740 19 27

Кіровоградська область

Обрізків
Ігор Володимирович
E-mail: obrizkiv.igor@gmail.com
Тел.моб.: (067) 749 36 65

Кіровоградська область

Бевз
Альона Григорівна
Тел.моб. (099) 948 9045

Одеська область

Кисса
Віктор Іванович
Тел.моб.: (096) 369 46 28

Харківська область

Ганніч
Костянтин Олександрович
Тел.моб.: (050) 936 45 71

Хмельницька область

Баєва
Наталія Ярославівна
E-mail: nataliya.baeva@gmail.com
Тел.моб.: (097) 258 85 49

Чернівецька область

Матейчук
Теоділ Михайлович
Тел.моб.: (068) 535 6736

Чернігівська область

Гуц Микола Васильович
E-mail: advokatkozeletz@gmail.com
Тел.моб.: (097) 797 17 14

Лизак Григорій Григорович
Тел.моб.: (097) 775 72 15

Кращі практики адвокатської діяльності та менеджменту

[] Корисні практики в роботі центрів з надання БВПД

У даному суброзділі дайджесту – збірка прикладів корисних практик з управління та забезпечення роботи центрів з надання БВПД, доведення їх до відома інших центрів у різних регіонах з метою можливого запровадження аналогічних практик. У поточному випуску дайджесту пропонуємо ознайомитися із наступними прикладами таких практик.

Консультування військових

Виїзна консультація у військовій частині А1594

4 лютого 2016 року начальник відділу взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги **Першого миколаївського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Вікторія Царьова** та заступник начальника відділу попередньої роботи з клієнтами **Катерина Штангрет** здійснили виїзд до м. Очаків, де за погодженням з Очаківською районною державною адміністрацією проводиться робота виїзного мобільного пункту консультування громадян. Цього разу миколаївські інтегратори первинної правової допомоги здійснювали прийом громадян не лише в приміщенні державної адміністрації, а й у військовій частині А1594 (73-й морський центр спеціалізованих операцій Військово-Морських Сил України), яка розташована в місті Очакові Миколаївської області.

Під час прийому проведено роз'яснення про порядок надання соціальних послуг учасникам АТО та про види правових послуг, які будуть надаватися учасникам бойових дій.

Виїзна консультація у військовій частині А2920

5 лютого співробітники **Вознесенського місцевого центру** з надання БВПД провели виїзний семінар у військовій частині №А2920. Військовослужбовцям роз'яснені питання функціонування системи безоплатної вторинної правової допомоги. Особливу увагу звернуто на категорії осіб, які мають право на отримання такої допомоги та порядок звернення до місцевого центру. Після заходу заступнику командира військової частини з політичної роботи надано друкований матеріал про БВПД

для ознайомлення та розповсюдження серед особового складу.

Виїзне консультування військовослужбовців 93-ї окремої механізованої бригади

9 лютого 2016 року юрист Правозахисної групи «Січ» Сергій Башмак та інтегратор **Першого дніпропетровського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги Вікторія Дубовенко за фінансової підтримки Всеукраїнської благодійної організації

«Українська Фундація Правової Допомоги» здійснили виїзне консультування для військовослужбовців 93-ї окремої механізованої бригади, що дислокується у Красноармійську.

Під час виїзду спільними зусиллями було надано допомогу з правових питань понад 120 особам з 7-ї, 8-ї, 9-ї механізованих рот та мінометної батареї 3-го батальйону 93-ї ОМБ. Бійці отримали консультації та слухні поради з питань, що їх цікавили. Окрім того, військовим були надані інформаційні буклети з роз'ясненнями щодо їх прав, зокрема, і права учасників бойових дій на безоплатну вторинну правову допомогу.

Зустрічі учасників АТО з адвокатом та психологом

10 та 11 лютого 2016 року у приміщеннях центрів зайнятості населення Корабельного та Жовтневого районів організовано дві зустрічі учасників АТО з **Раїсою Гроголь** - адвокатом, який згідно підписаного Меморандуму співпрацює з **Другим миколаївським місцевим центром** з надання безоплатної вторинної правової допомоги та **Оксаною Склярук** - психологом психологічного кризового центру м. Миколаєва. У ході цих заходів адвокат **Раїса Гроголь** надавала демобілізованим учасникам антитерористичної операції консультації по цивільному законодавству, психолог запропонувала безоплатну психологічну допомогу, а начальник відділу взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги Другого миколаївського місцевого центру з надання БВПД **Тетяна Олійник** ще раз нагадала учасникам семінарів про діяльність Другого миколаївського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги та перелік документів необхідних для звернення до Центру.

У відділенні Сумського обласного госпіталю ветеранів війни започатковано мобільний пункт консультування

Особам, які проходять лікування в госпіталі у м. Шостці, а саме: інвалідам війни, учасникам бойових дій, учасникам АТО - інтегратори **Шосткинського місцевого центру** з надання БВПД **Ольга Правосуд** та **Юлія Зацаринна** 11 лютого в рамках початку роботи мобільного консультаційного пункту надали роз'яснення з правових питань та розповіли про систему безоплатної правової допомоги.

Метою організації роботи мобільного пункту є забезпечення доступу учасників АТО, інвалідів війни, учасників бойових дій до безоплатної правової допомоги, сприяння у найшвидшому вирішенні їхніх питань в отриманні пільг, соціального забезпечення, отриманні земельних

ділянок тощо.

Почав роботу мобільний консультативний пункт у Рівненському обласному госпіталі ветеранів війни

12 лютого мобільний пункт консультування запрацював у Рівненському обласному госпіталі ветеранів війни, що знаходиться у смт Клевань Рівненського району.

Адвокати **Катерина Самардак** та **Олена Шеруда** надавали учасникам АТО та бойових дій, людям з інвалідністю, учасникам війни правові роз'яснення та консультації щодо питань по виплаті за поранення, виділення землі та квартир, лікування та реабілітації, допомоги в отриманні статусу, нагород та пільг. Адвокати центру також розповіли про правові аспекти працевлаштування та допомоги сім'ям загиблих.

Юридичні консультації для учасників АТО у Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону

10 та 17 лютого 2016 року фахівці **Першого та Другого львівських місцевих центрів** з надання безоплатної вторинної правової допомоги, адвокати **Надія Маріловцева** і **Руслана**

Юхименко, що згідно з контрактом з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області надавали юридичні консультації військовослужбовцям – учасникам АТО у Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону.

Виїзні мобільні приймальні для учасників АТО у Червонограді

24 лютого **Червоноградський місцевий центр** з надання безоплатної вторинної правової допомоги спільно з Центром правових та політичних досліджень «СІМ» (членом та одним із засновників Української Гельсінської спілки з прав людини) за підтримки Сокальської райдержадміністрації та Червоноградської міської централізованої бібліотечної системи провели виїзні мобільні приймальні «Права учасників АТО та членів їх сімей: законодавче регулювання і практика».

Консультації у волонтерських пунктах Миколаєва

15 та 16 лютого 2016 року начальник відділу взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги **Тетяна Олійник** та головний спеціаліст відділу інформаційної та матеріальної інфраструктури **Другого миколаївського місцевого центру** **Наталія Немова** відвідали волонтерські пункти для учасників АТО, які організовані у приміщеннях Миколаївського залізничного вокзалу та Миколаївського міжміського автовокзалу.

З представниками вищезазначених пунктів було проведено робочі зустрічі, обговорено питання співпраці, висвітлено порядок отримання безоплатної правової

допомоги учасниками АТО, надано роз'яснення щодо переліку документів, необхідних для звернення до Другого миколаївського місцевого центру.

Окрім цього, у волонтерських пунктах і приміщеннях Миколаївського залізничного вокзалу та Миколаївського міжміського автовокзалу розміщені інформаційні плакати та розповсюджені інформаційні буклети.

Мобільний консультаційний пункт у Чортківській військовій частині А/1915

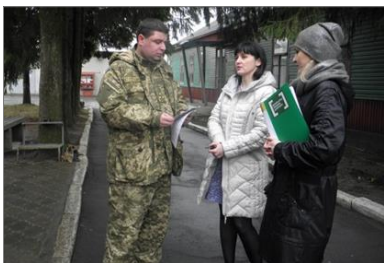

1 березня 2016 року заступник директора **Чортківського місцевого центру** Ольга Галанчак та начальник відділу інформаційної та матеріальної інфраструктури **Галина Концограда** провели роботу по організації мобільного консультаційного пункту у Чортківській військовій частині А/1915 за участі командира Чортківської військової частини, підполковника Анатолія Вівсяного та військовослужбовців.

Військовослужбовців проінформовано про діяльність громадських організацій, які діють на території району та в обласному центрі, що надають правову допомогу учасникам АТО:

- ГО «Гельсінська ініціатива — XXI», а/с №12, Чортків, тел. (067) 354-81-86;
- ТОГО «Справа честі», вул. Митрополита Шептицького, 5б (2 пов.), Тернопіль, тел. (096) 034-06-94;
- Громадська приймальня УГСПЛ, вул. Живова, 11 оф.903, Тернопіль, тел. (0352) 25 28 60.

Мобільний консультаційний пункт на базі Рокитнівського районного військового комісаріату

Цикл заходів з відкриття мобільних пунктів консультування **Сарненського місцевого центру** продовжується. Зокрема, нещодавно такий пункт запрацював на базі Рокитнівського районного військового комісаріату.

Під час зустрічі начальник відділу попередньої роботи з клієнтами **Юлія Олешкевич** та головний спеціаліст відділу **Юлія Болкуневич** роз'яснили про безоплатну вторинну правову

допомогу та про можливість її отримати ветеранам та особам, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (зокрема, учасникам АТО). Вони також повідомили про порядок звернення до місцевого центру та залишили інформаційні

матеріали з контактною інформацією.

Відтак щомісяця за адресою смт Рокитне, вул. Пролетарська, 1 військові зможуть отримати юридичні консультації та роз'яснення з питань їхнього соціального захисту.

Новий пункт юридичних консультацій учасників АТО у Львівському обласному госпіталі інвалідів війни та репресованих ім. Юрія Липи

9 березня 2016 року у Львівському обласному госпіталі інвалідів війни та репресованих ім. Юрія Липи (перший поверх, єдине вікно) відчинив двері черговий Мобільний консультаційний пункт для юридичних консультацій учасників АТО та членів їх сімей за адресою: м. Львів-Винники, вул. Івасюка 31.

Консультації проводитимуть фахівці Львівських місцевих центрів та адвокати, уповноважені Регіональним центром надавати безоплатну правову допомогу.

Інструкції по пільгам для учасників АТО, які проживають у місті Києві

Регіональний центр з надання БВПД у м. Києві зібрав корисні інформаційні матеріали, які стануть в нагоді військовослужбовцям для вирішення правових питань. Довідка зібрана на [сайті регіонального центру](#), де кожен охочий зможе дізнатися, наприклад, як отримати компенсацію за поранення, як забезпечити безоплатне санаторно-курортне лікування, що необхідно робити після демобілізації тощо.

Правові консультації отримали пацієнти-військовослужбовці Запорізького військового шпиталю

23 березня 2016 року працівники **Регіонального центру з надання БВПД у Запорізькій області та Першого запорізького місцевого центру з надання БВПД** відвідали Запорізький військовий шпиталь Міністерства оборони України. Військовослужбовцям та учасникам антитерористичної операції, які знаходяться на лікуванні у Запорізькому військовому шпиталі Міністерства оборони України, розповіли яким чином вони можуть скористатись безоплатною правовою допомогою.

Під час зустрічі у військовому шпиталі були присутні понад 20 військовослужбовців, переважна більшість з яких – учасники антитерористичної операції, які наразі проходять тут лікування.

Проведення таких зустрічей у рамках розширення доступу до безоплатної правової допомоги для різних категорій громадян у Запоріжжі є корисними і своєчасними, оскільки військовослужбовці і, зокрема, учасники АТО потребують такої допомоги саме сьогодні.

У Луцьку відкрили пункт юридичного консультування для військових

24 березня 2016 року у Луцькому гарнізонному військовому госпіталі (військова частина А-4554) відкрито мобільний консультаційний пункт для ветеранів війни та осіб, на яких поширюється дія Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (в тому числі учасників АТО).

Деталі роботи консультаційного пункту начальник відділу попередньої роботи з клієнтами Катерина Олійник та в.о. начальника відділу взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової

допомоги Луцького місцевого центру з надання БВПД Катерина Доманська узгодили з начальником гарнізонного військового госпіталю Олександром Хоменком. Було досягнуто домовленості, що наразі пункт консультування працюватиме в телефонному режимі, а в разі необхідності працівники Центру будуть здійснювати виїзні прийоми громадян.

Крім того, працівники Луцького місцевого центру з надання БВПД провели лекцію для

пацієнтів закладу. Слухачів поінформували про діяльність Центру, зокрема зазначили, які саме категорії громадян мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, які види правової допомоги надаються Центром, розповіли про взаємодію Луцького МЦ з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями. Також присутнім розповіли про хід реформи територіальних органів юстиції та можливість отримання адміністративних послуг у режимі онлайн.

NB! Дізнатися більше про правову допомогу у регіонах – можна звернувшись до центрів безпосередньо. Шукайте адреси на сайті Координаційного центру у розділі [«Сайти регіональних центрів»](#)

Мобільні консультаційні пункти

У обласному соціальному гуртожитку розпочав свою роботу мобільний пункт консультування

4 лютого на базі Рівненського обласного соціального гуртожитку розпочав свою роботу мобільний пункт консультування з правових питань.

Після презентації роботи **Рівненського місцевого центру** практикуючий адвокат **Віктор Ставровський** надавав юридичні консультації з різних галузей права та роз'яснення з питань отримання безоплатної вторинної правової допомоги дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського

піклування та особам з їх числа, самотніми мамами, які опинились у складних життєвих обставинах.

Надання правових консультацій сім'ям, які виховують прийомних дітей

21 лютого мобільний пункт консультування працював на базі Рівненської обласної спілки батьків-вихователів, опікунів та усиновителів «Промінь надії», що об'єднує 60 сімей, котрі виховують прийомних дітей, а також дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї, сім'ї опікунів та усиновителів Рівненської області.

Адвокат **Світлана Ярема** після висвітлення роботи місцевого центру, надала фахові роз'яснення щодо спадкового, майнового, договірної та земельної права.

Опісля відбувалися індивідуальні юридичні консультації з питань розлучення, розірвання договору оренди та поновлення строків позовної давності для прийняття спадщини тощо.

У Дубні відкрили мобільний пункт консультування для людей похилого віку

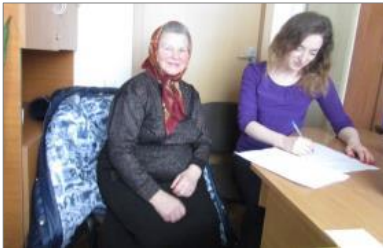
Люди похилого віку – категорія громадян, які потребують особливої підтримки та захисту, зокрема, правового. Саме питаннями надання юридичної допомоги старшим людям, інвалідам, людям з особливими потребами займалися цього тижня працівники Дубенського місцевого центру, які відкрили черговий мобільний пункт консультування в територіальному

центрі обслуговування населення м. Дубно. Головний спеціаліст відділу взаємодії з суб'єктами надання БППД **Ігор Маркулич** розповів присутнім про суть безоплатної правової допомоги, порядок подання та розгляду звернень громадян. Директор територіального центру **Тетяна Онисько** зазначила, що відкриття мобільного консультаційного пункту є вкрай важливим, оскільки правова допомога для її підопічних стає дієвою та доступною коли фахівці приходять безпосередньо до тих, хто її потребує.

Мобільний пункт консультування для дітей, які потребують правової допомоги

23 лютого 2016 року, з метою реалізації прав незахищених категорій громадян на отримання безоплатної правової допомоги, працівники **Луцького місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги відкрили мобільний пункт консультування для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, безпритульних дітей, дітей, які стали або можуть стати жертвами насильства в сім'ї.

Мобільний пункт відкрито на базі Луцького районного центру соціальної допомоги для сім'ї, дітей та молоді, що знаходиться за адресою: с. Великий Омеляник, вул. Володимирська, 106 б. Вже в перший день роботи мобільного пункту працівниками Луцького місцевого центру було надано консультацію громадянці Н. щодо порушення її права опіки над неповнолітнім внуком.

Запрацював мобільний консультаційний пункт в приміщенні Жердянської сільської

16 лютого в приміщенні Жердянської сільської ради Чемеровецького району було організовано консультативний пункт з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Впродовж прийому начальник відділу попередньої роботи з клієнтами **Кам'янець-Подільського місцевого центру** з надання БВПД **Аліна Задорожна** прийняла від громадян шість звернень, які здебільшого стосувалися питань договірною характеру.

Продовжив роботу виїзний мобільний консультаційний пункт з правових питань для людей з обмеженими фізичними можливостями

23 лютого 2016 року в приміщенні Полтавської обласної ради в рамках Меморандуму про співпрацю з Полтавським обласним осередком Всеукраїнської організації інвалідів «Союз організацій інвалідів України» продовжив роботу виїзний мобільний консультаційний пункт з правових питань. Фахівці **Другого полтавського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги та студент-правознавець навчального юридичного центру ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» «Правова СТУДІЯ» надавали консультації та роз'яснення особам, які звернулися за допомогою.

Виїзний мобільний консультаційний пункт з правових питань розпочав роботу в Міському центрі соціальної реабілітації дітей-інвалідів

З 26 лютого у Полтаві розпочав роботу виїзний мобільний консультаційний пункт з правових питань розпочав роботу в Міському центрі соціальної реабілітації дітей-інвалідів.

Працівниками **Другого полтавського місцевого центру** з надання БВПД на всі звернення надано роз'яснення та консультації відповідно до компетенції, визначені документи, які необхідно подати при зверненні до місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Громадяни зверталися з питань встановлення інвалідності, позбавлення батьківських прав та виплати аліментів.

В подальшому виїзний мобільний консультаційний пункт з правових питань проводитиме прийом громадян кожну четверту п'ятницю місяця з 10:00 до 11:00 за адресою: м. Полтава, вул. Калініна, 27а.

Володимир-Волинський місцевий центр відкрив два мобільні консультаційні пункти

У *Володимир-Волинській спеціалізованій школі-інтернаті I-III ступенів «Центр освіти та соціально-педагогічної підтримки»*, що знаходиться за адресою м. Володимир-Волинський, вул. Берегового, 1 відкрито мобільний пункт консультування з правових питань.

У перший день його роботи, 24 березня директор Володимир-Волинського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Наталія Смолярчук** провела прийом працівників школи-інтернату, які звернулися за правовою допомогою. Були надані консультації шістьом громадянам, яких цікавили

питання спадкування, надання та оплати житлово-комунальних послуг, а також поділу спільного сумісного майна.

З метою інформування підростаючого покоління про їхні права та проведення роз'яснювальної роботи стосовно гарантій їхніх свобод та можливості отримання безоплатної правової допомоги у визначених законом випадках, Наталія Смолярчук та інтегратор Центру Степан Слащук зустрілись із вихованцями цього закладу.

Мобільний пункт правової допомоги учасникам АТО відкрито в приміщенні *Іваничівського районного управління юстиції* (Волинська обл., смт. Іваничі, вул. Банківська, 6). Відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань, мають право на безоплатні правові послуги стосовно питань, пов'язаних з їх соціальним захистом.

Заборгованість по заробітній платі, пільгове харчування дітей, визнання права власності,

оформлення права володіння будинком, земельні питання та інші – це ті, з якими зверталися громадяни до юристів мобільного пункту консультування, який працював в приміщенні Іваничівського районного управління юстиції 23 березня 2016 року.

Прийом здійснювали директор місцевого центру **Наталія Смолярчук** та начальник відділу попередньої роботи з клієнтами **Лариса Базіла**. За юридичною консультацією звернулося дванадцять мешканців селища та району, троє громадян подали заяви на отримання послуг адвоката за державний кошт.

У Рівненському ЦНАПі запрацював пункт надання правової допомоги

У приміщення Центру надання адміністративних послуг у тестовому режимі розпочав свою роботу пункт надання правової допомоги **Рівненського місцевого центру** з НБВПД.

Прийом громадян проводять працівники місцевого центру та адвокати, які співпрацюють з системою надання безоплатної вторинної правової допомоги. Відповідно до досягнутих домовленостей, складений графік чергування фахівців центру та адвокатів. Громадяни, завітавши до Центру надання адміністративних послуг, мають можливість отримати консультації та роз'яснення. За потреби вони також можуть подати і заяву для отримання вторинної правової допомоги.

NB! Дізнатися про те, як, коли, в котрій годині та за якими адресами працюють виїзні консультаційні пункти – можна звернувшись до центрів безпосередньо. Шукайте адреси на сайті Координаційного центру у розділі

[«Сайти регіональних центрів»](#)

Практика проведення роз'яснювальної роботи щодо БПД в установах виконання покарань

Правова допомога для засуджених, які відбувають покарання у Вільнянській виправній колонії № 20

З метою інформування засуджених щодо їх права на отримання безоплатної правової допомоги, 22 березня колеги центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області відвідали виправний заклад у Вільнянському районі.

Так, начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги **Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області Володимир Антонцев** та директор **Першого запорізького місцевого центру з**

надання БВПД **Ольга Бородіна** надали консультативно-правову допомогу особам, які засуджені до покарання у вигляді позбавлення волі та відбувають покарання у Вільнянській виправній колонії № 20, що у Вільнянському районі Запорізької області.

Протягом зустрічі понад 15 осіб, які відбувають покарання у колонії, отримали консультації з правових питань, що стосуються умовно-дострокового звільнення, сімейного, житлового, пенсійного права.

Крім того, було досягнуто домовленості щодо співпраці між працівниками цієї колонії та центрів з надання БВПД, зокрема питання правового змісту, які виникають у працівників колонії, вони можуть направляти до центрів з надання БВПД у будь-якій спосіб, і на них буде надано кваліфіковану правову відповідь. Такі виїзди до колонії практикуватимуться й в подальшому.

Правові консультації для засуджених, які відбувають покарання у Рівненській області

Упродовж грудня 2015 року та січня 2016 року працівники центрів з надання БВПД Рівненщини спільно з регіональним координатором Уповноваженого ВРУ з прав людини, керівним складом управління Державної пенітенціарної служби у Рівненській області та адвокатами системи БВПД провели низку інформаційних заходів в усіх установах відбування покарань області.

У ході проведення інформаційної роботи засудженим роз'яснили їхнє право на безкоштовне залучення адвокатів. Особливу увагу звернули на роз'яснення положень Закону України «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання». Так званий «закон

Савченко» передбачає зарахування судом терміну попереднього ув'язнення з розрахунку один день перебування у СІЗО за два дні позбавлення волі.

Протягом січня-лютого цього року від осіб, що перебувають в установах виконання покарань області, надійшло 1219 звернень, на підставі яких адвокатам видано стільки ж доручень. За складеними адвокатами клопотаннями положення «закону Савченко» вже застосовано до 1070 засуджених: 191 особу звільнено з місць позбавлення волі, а 879 засудженим перерахували термін відбування покарання.

Про необхідність такої правової допомоги засудженим свідчить і той факт, що на першому етапі застосування закону суди області прийняли 28 рішень про відмову в задоволенні клопотань адвокатів, посилаючись на необхідність звернення засудженого за місцем винесення вироку. Адвокати Рівненщини склали 28 апеляційних скарг, які апеляційний суд розглянув та задовольнив, а місцеві суди провели перерахунок терміну покарання.

Засудженим особам, які утримуються в Запорізькому слідчому ізоляторі, надали правові консультації

З метою інформування осіб, які перебувають в установах виконання покарань та місцях тимчасового утримання, а також персоналу зазначених установ Запорізької області щодо їх права на отримання безоплатної правової допомоги 25 березня 2016 року начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів **Олександр Гришин** завітав до Запорізького слідчого ізолятора №10. Захід проведено в рамках просвітницької та роз'яснювальної роботи з правових питань.

Засудженим особам було роз'яснено їх права щодо отримання безоплатної правової допомоги, визначеної за законом; наголошено на можливості звернення до центру під час відбування покарання для отримання правової допомоги; порядок розгляду звернень останніх з правових питань; порядок і строки призначення адвокатів засудженим особам та надано методичні матеріали щодо особливостей надання безоплатної правової допомоги.

Близько 20 засуджених осіб сьогодні отримали консультації з правових питань, що стосуються умовно-дострокового звільнення, сімейного, житлового, пенсійного права.

Такі виїзди практикуватимуться й в подальшому в рамках співпраці Регіонального центру з Управлінням Державної пенітенціарної служби для забезпечення вільного доступу засуджених до правової допомоги.

Залучення молоді до надання БПД

Клієнтам місцевого центру у Києві допомагатимуть кращі студенти університету ім. Грінченка

Директор Другого київського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Богдан Кушнір** та ректор Київського університету імені Бориса Грінченка **Віктор Огнев'юк** підписали договір про взаємодію та стажування студентів, спрямований на підвищення обізнаності студентів, підготовки нових кадрів для роботи у системі безоплатної правової допомоги та можливості здобуття практичних знань та навичок.

Співпраця між Юридичною клінікою «Астрєя»

Київського університету ім. Бориса Грінченка та Другим київським місцевим центром триває вже 9 місяців. За цей час студенти клініки надали допомогу понад сотні наших клієнтів. Тепер співпраця стане активнішою.

6 найкращих студентів проходили виробничу практику на базі місцевого центру. За результатами цієї практики почнеться співпраця з усіма центрами Києва.

Кімнати для роботи та конфіденційних побачень для адвокатів

Облаштування кімнат для роботи адвокатів

З метою забезпечення умов дотримання адвокатами конфіденційності у відносинах з клієнтом, збереження адвокатської таємниці під час надання безоплатної правової допомоги, створення рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя в **Регіональному центрі та Місцевих центрах з надання БВПД Запорізької області** облаштовані кімнати для роботи адвокатів. Крім того, у місцевих центрах додатково облаштовані кімнати для конфіденційних побачень адвокатів з

клієнтами системи БПД. Кімнати обладнано робочими місцями з відповідною оргтехнікою, телефоном та комп'ютером з доступом до мережі Інтернет.

Он-лайн-консультування громадян

З метою розширення доступу до безоплатної правової допомоги для громадян, які мешкають у невеличких містах та селищах, місцевими центрами з надання БВПД запроваджено практику онлайн-консультування. Кожен охочий може звернутися до співробітників центру через Skype та отримати відповіді на різноманітні питання з правової тематики.

Онлайн-консультування здійснюється, зокрема, за

рахунок програми «Бібліоміст», яка полягає в можливості скористатися комп'ютерною технікою для входу у мережу Інтернет та звернення до центрів у місцевих публічних бібліотеках.

Наразі онлайн-консультування громадян здійснюється у декількох регіонах.

NB! Дізнатися більше про онлайн-консультації у кожній окремій області можна за посилання:

- ✓ [Волинь](#)
- ✓ [Закарпаття](#)
- ✓ [Донеччина](#)
- ✓ [Запоріжжя](#)
- ✓ [Хмельниччина](#)

[] Європейська практика правового захисту

**Розділ підготовлено у співпраці із Українською Гельсінською спілкою з прав людини*

«Розумний строк» судового розгляду у світлі національного кримінального процесуального законодавства та міжнародних принципів

Значна кількість скарг до Європейського суду з прав людини (далі – Європейський Суд) стосується надмірної (нерозумної) тривалості досудового слідства та судового розгляду. Наприклад, [Сергій Волосюк проти України](#), № 1291/03, 12 березня 2009 року; [Поліщук проти України](#), № 21231/04, 15 жовтня 2009 року; [Шалімов проти України](#), № 20808/02, 04 березня 2009 року; [Костичев проти України](#), № 27820/04, 08

квітня 2010 року; [Лопатін і Медведський](#), № 278/03, 6222/03, 20 травня 2010 року; [Осаковський проти України](#), № 13406/06, 17 липня 2014 року.

Розумність строків є однією із загальних засад національного кримінального провадження (п. 13 ч. 2 ст. 7 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України)). А саме поняття «розумні строки» розкрито у статті [28 КПК України](#):

1. Під час кримінального провадження кожна процесуальна дія або процесуальне рішення повинні бути виконані або прийняті в розумні строки. Розумними вважаються строки, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень. Розумні строки не можуть перевищувати передбачені цим Кодексом строки виконання окремих процесуальних дій або прийняття окремих процесуальних рішень.

2. Проведення досудового розслідування у розумні строки забезпечує прокурор, слідчий суддя (в частині строків розгляду питань, віднесених до його компетенції), а судового провадження - суд.

3. Критеріями для визначення розумності строків кримінального провадження є:

- складність кримінального провадження, яка визначається з урахуванням кількості підозрюваних, обвинувачуваних та кримінальних правопорушень, щодо яких здійснюється провадження, обсягу та специфіки процесуальних дій, необхідних для здійснення досудового розслідування тощо;
- поведінка учасників кримінального провадження;
- спосіб здійснення слідчим, прокурором і судом своїх повноважень.

4. Кримінальне провадження щодо особи, яка тримається під вартою, неповнолітньої особи має бути здійснено невідкладно і розглянуто в суді першочергово.

5. Кожен має право, щоб обвинувачення щодо нього в найкоротший строк або стало предметом судового розгляду, або щоб відповідне кримінальне провадження щодо нього було закрито.

6. Підозрюваний, обвинувачений, потерпілий мають право на звернення до прокурора, слідчого судді або суду з клопотанням, в якому викладаються обставини, що обумовлюють необхідність здійснення кримінального провадження (або окремих процесуальних дій) у більш короткі строки, ніж ті, що передбачені цим Кодексом.

У [постанові Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 11 від 17 жовтня 2014 року](#) «Про деякі питання дотримання розумних строків розгляду цивільних, кримінальних справ і справ про адміністративні правопорушення» зазначено, що «матеріали судової практики свідчать про те, що основними причинами порушення процесуальних строків є недоліки в діяльності судів, пов'язані насамперед із незадовільною організацією судового процесу...».

Відповідно судам були надані такі роз'яснення: «...Судді повинні усвідомлювати особисту відповідальність за розгляд справ у встановлені законом строки, за якість розгляду справ, не допускати фактів зволікання, вживати всіх необхідних заходів з метою неухильного дотримання процесуальних строків. Строки розгляду справи не можуть вважатися розумними, якщо їх порушено через зайнятість судді в іншому процесі, призначення судових засідань із великими інтервалами, затягування з передачею справи з одного суду до іншого у встановлених законом випадках, безпідставне задоволення необґрунтованих клопотань учасників процесу, що спричинило відкладення розгляду справи на тривалий час, відкладення справи через її неналежну підготовку до судового розгляду, невжиття заходів щодо недопущення недоброчесної поведінки учасників справи тощо, оскільки наведені причини свідчать про низький рівень організації судочинства та безвідповідальне ставлення до виконання своїх обов'язків...».

Що ж таке «розумний строк» в кримінальному провадженні у світлі [Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод](#) (далі – Конвенції)? В ході визначення питання чи була тривалість кримінального розгляду розумною [Європейський Суд враховує такі фактори](#): складність справи, поведінку заявника, дії відповідних судових та адміністративних органів (*Коніг проти Німеччини (König v. Germany)*, § 99; *Неймейстер проти Австрії (Neumeister v. Austria)*, § 21; *Рінгейсен проти Австрії (Ringelsen v. Austria)*, § 110; *Пелісьє та Сассі проти Франції [ВП] (Pelissier and Sassi v. France [GC])*, § 67; *Педерсен та Баадсґард проти Данії (Pedersen and Baadsqaard v. Denmark)*, § 45):

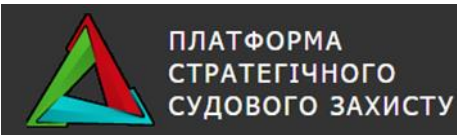
1. Складність справи може бути обумовлена, наприклад, кількістю звинувачень, кількістю свідків та обвинувачених, які беруть участь у розгляді, або міжнародним аспектом (*Neumeister v. Austria*, § 20). Справа також може бути надзвичайно складною, якщо підозри стосуються злочину «білих комірців», тобто масштабного шахрайства із залученням декількох компаній та складних

угод з метою уникнути ретельного розслідування з боку слідчих органів, що потребує залучення значної кількості експертів у сфері бухгалтерії та фінансів (К.П. та інші проти Франції ([C.P. and Others v. France](#)), § 30). Однак хоча справа може бути достатньо складною, Європейський Суд не може розглядати тривалі періоди немотивованої бездіяльності як «розумні» (Адїлетта проти Італії ([Adiletta v. Italy](#)), § 17).

2. Поведінка заявника. Стаття 6 Конвенції не вимагає від заявників активної співпраці із судовими та іншими державними органами. А також не можна ставити їм у вину повне використання засобів правового захисту, доступних їм у відповідності до національного законодавства. Однак їх поведінка є об'єктивним фактом, який не може бути віднесений на рахунок держави-відповідача та який необхідно приймати до уваги в ході визначення того, чи перевищила у даному випадку тривалість судового розгляду розумність строку (Екле проти Німеччини ([Eckle v. Germany](#)), § 82). Одним із прикладом поведінки, яку варто взяти до уваги, є намір заявників затягнути розгляд, про що свідчать матеріали справи и ([I.A. v. France](#)), § 121). Також заявник не може посилатися на період протягом якого він був втікачем, намагаючись приховатися від правосуддя у власній країні (Вариг против Турції ([Vayig v. Turkey](#)), § 44).

3. Поведінка відповідних органів влади. Стаття 6 § 1 Конвенції покладає на держави обов'язок з організації їх судових систем таким чином, щоб суди змогли відповідати усім її вимогам (Абдоелла проти Нідерландів ([Abdoella v. the Netherlands](#)), § 24; Доббертен проти Франції ([Dobbartin v. France](#)), § 44).

4. Питання про те, чим ризикує обвинувачений, повинен братися до уваги при розгляді питання вмотивованості тривалості розгляду. Наприклад, якщо особа перебуває під вартою в ході досудового розгляду, то цей факт повинен бути взятий до уваги при оцінці, чи були обвинувачення пред'явлені у розумний строк (Абдоелла проти Нідерландів ([Abdoella v. the Netherlands](#)), § 24).

ПЛАТФОРМА
СТРАТЕГІЧНОГО
СУДОВОГО ЗАХИСТУ

NB! На сайті precedent.in.ua опублікована «[Інструкція щодо захисту в Європейському суді з прав людини права власності та права на повагу до житла, порушених під час подій в зоні АТО](#)», складена юристами Центру стратегічних судових справ

Української Гельсінської спілки з прав людини.

Дякуємо за увагу!

Відповідальні за випуск:

Координаційний центр з надання правової допомоги

Регіональний центр з надання БВПД в Одеській області

Заступник директора

Начальник управління комунікацій та забезпечення доступу до публічної інформації

Головний спеціаліст відділу комунікацій

Заступник директора

Сергій Троценко

IP 10013

e-mail:

admin@legalaid.gov.ua

Надія Кизицька

IP 10021

e-mail:

nadiia.kyzytska@legalaid.gov.ua

Вероніка Кухаренко

IP 10034

e-mail:

veronika.kukharenko@legalaid.gov.ua

Юлія Лісова

IP 46404

e-mail:

yuliya.lisova@legalaid.gov.ua

